

San Juan

Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

Apustul Juanmi kay libruta iskribiran. Payqami Jesuspa yaçhakuqnin karan (1.37-39). Jesuswan purirmi rurashankunata rikaran, chaynulla yaçhachikushankunatapis uyakuran. Chaynu purirmi intrakaran, Tayta Dyusmi Amitunchik Jesucristuta kaçhamuran washamanallapapaq nir.

Juanqa kay libruta iskribiran, nuqanchikkunapis intrakanallapapaq Jesucristo shamusha washamanallapapaq nir. Chaynullami iskribiran intrakanallapapaq, Jesucristupi kriyir, tukuy tyimpupaq luryanpi aligrila kawsanallapapaq nir (20.31).

Juan iskribiran pimi Jesucristo nir

¹ Manaraq imapis kayatinmi uk RIMAY * karanllana. Kay RIMAYQAMI Dyuswan kar, Dyuslla karan. ² Chaynu mana imapis katinraqmi Dyuswan pulla kawsaran. ³ Tayta Dyus nitinmi, payqa tukuy imata ruraran. Chaqa mana rurasha katinqa, mana imapis kanmanchu. ⁴ Payllami tukuyta kawsachimanchikllapa. Chaynu kawsachikuq karmi, kay pachaman shamuran tukuyta achkirachinanpaq. ⁵ Chaynu achkirachikuq karmi, tutaparaqpi kaqkunataqa Dyuspaq yaçhachin. Piru chay tutaparaqpi kaqku-naqami mana imanachiytapis puytinchu.

⁶⁻⁷ Tayta Dyusmi, uk runa Juan shutiqta kaçhamuran chay achkirachikuqpaq yaçhachikunanpaq. Chaymi yaçhachikuran chay achkirachikuqlapina kriyinanllapapaq. ⁸ Chaqa Juanqami mana

---

* 1:1 Uk RIMAY nirqami intrachimanchik Amitunchik Jesucristupaq nir.

chay achkirachikuqchu karan. Paytaqami Tayta Dyus kaçhamuran yaçhachikunanpaq pimi chay achkirachikuqqa nir. ⁹ Kay chiqap achkirachikuqgami, kay pachaman shamuran achkirachikuq yupayna, Tayta Dyuspaq tukuyta intrachinanpaq.

¹⁰ Tayta Dyus paywan tukuy imata rurasha katinmapis, kay pachaman shamutinqa, runakunaqa mana riqsiranllapachu Dyus nirqa. ¹¹ Chaynu tukuyta rurashanraykumi, paypa kaqninkunaman shamuran. Piru chaynu shamutinmapis, wakinqa mana kasuranllapachu. ¹² Nataq tukuy shunqunllapawan kriyir kasuqkunata-shuypaqa, Tayta Dyuspa chiqap wamrankunana kananllapapaq nisha. ¹³ Chaynuqami niran mana taytanmanta, mamanmanta nasir paykuna munashanllaparaykuchu. Ashwanmi Tayta Dyus munar chaynu chiqap wamrankunapaqqa nisha.

¹⁴ Chay RIMAYQAMI runapaq tikrakar tukuy nuqanchikkunawan kawsaran. Payqami kusalata munamarninchik, chiqap kaqlata rurar ima kawsaran. Nuqakuna rikasha kar, yaçhanillapa Tayta Dyuspa uklayla Wamranqa Taytan Dyusnu kusa allinla nir. ¹⁵ Paypaqmi Juanqa achka runakunata willaran kaynu nir:

“Kaypaqmi unaylla kaynu nishushallapa karay: ‘Nuqamanta shamuyan chayqami kusala mas puytiq ima. Chaqa payqami manapis kayatiy karanllana’ nir”.

¹⁶ Chaqa pay kusalata llakipamarninchikllapami kutir kutir yanapamaranchikllapa. ¹⁷ Tayta Dyusmi unayqa Moiesta mantakuykunata quran, intrachimanallapapaq. Piru kanan-shuypaqami Jesucristurayku intrachimanichikllapa imanumi munamanchikllapa, chaynulla imatapis karanlata ruraran nir. ¹⁸ Tayta Dyustaqami mana mayqanlapis rikashachu. Piru Tayta Dyuspa uklayla

Wamran Jesucristo paypa pullan kashanrayku, Dyuslla karmi riq̄sichimanckhikllapa Taytanqa imanunirmapis.

Shutichikuq Juan Jesucristupaq parlakuran

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Israel pwibllupa mantakuqninkunami, Jerusalemanta kurakunata chaynulla Levipa ayllumanta runakunata ima, kaçharanllapa rir Juanta tapunanllapapapay mayqanshi payqa nir. ²⁰ Chaynu rir taputinllapami payqa karanlata rimar kaynu niran:

—Manami Dyuspa Akrashan Cristunchu kani nir.

²¹ Qashanmi tapuranllapa:

—Chayqa, ¿mayqantaq kanki? ¿Dyuspa rimaqnin Elías shamunanpaq karan, chaychu kanki? nir.

Juanqa niran:

—Manami paychu kani.

Piru qashan tapuranllapa:

—Chayqa, ¿qamchu uk rimaqninta Dyus kaçhamunanpaq karan † chay kanki? nir.

Juanqa niran:

—Manami nir.

²² Chay tapuqkunaqa niran:

—Chayqa, ¿mayqantaq kanki? Willamayllapari. Chaqa allita qampaq yaçhar riyta ministinillapa chay manta-mashallapakunata willanayllapapapay.

²³ Juanqa niran:

—Nuqaqami chunllaq lugarkunapi kusa jwirtita rimar kaynu niq chay kani: ‘Uk dirichula nanta kiçhaq yupay bidaykillapata shumaqchar, Taytanchik Dyuslatana yarayllapa’ nir, imanutaq Dyuspa rimaqnin Isaías nisha karan chaynulla.

---

† 1:21 Dyus uk rimaqninta kaçhamunanpaq karan nir mas intrakanarqa rikashunllapa Deuteronomio 18.15,18.

²⁴Chaynu Juan nitingami, chay fariseo runakunamanta mandadu risha karan chaykunaqa, ²⁵kaynu nir tapuranl-lapa:

—Chaqa, Dyuspa mana Akrashan Cristun, mana Elías, chaynulla Dyus uk rimaqinta kaçhamunanpaq karan chay mana karqa, çimapaqtaq runakunata shutichinkiq?

²⁶Juanqa niran:

—Nuqaqami yakulawan shutichikuni. Qamkuna tapukuyashaykillapaqami pullaykillapana. Piru manami riqsiyankillapachu. ²⁷Paymi nuqamanta ikitaraq shamuyan. Chaynu ikita shamutinmapismi nuqaqa paypaqqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaçhanaylapaqmapis.

²⁸Tukuy kaykunaqami riyu Jordanpa chimpan Betania pwiblupi chaynuqa karan, chay maypiçhi Shutichikuq Juan shutichikuyaran chaypi.

Jesusmi Dyusmanta Shamuq Uyshitaqa

²⁹Allaqnin diyami Shutichikuq Juanqa, Jesús payman qimikaqta rikaran. Chaymi niran:

“¡Rikayllapa kaymi Dyusmanta Shamuq chayqa! Paymi uk musu uyshita yupay, tukuy nuqanchikkunarayku wananunpaq shamusha chayqa. Chaymi payrayku Taytanchik Dyusqa uchanchikkunamanta washamanchikll-lapa. ³⁰Paypaqmi rimaray kaynu nirqa: ‘Nuqamanta uk ikita shamuyan. Chayqami, nuqamantaqa mas yaçhaq, puytiq ima. Chaqa manapis kayatiy, payqa karanllana’ nir. ³¹Nuqamapis mana yaçharaychu mayqanmi kanqa nirmapis. Chaynumapis nuqaqa yakuwan shutichikuray, Israelmanta runakuna chiqapta payta riqsinanllapapaq”.

³²Juanqa niranpis:

“Dyuspa Santu Ispiritunta rikaray, syilumanta uk palumitanu payman ishkimur taqta. ³³ Piru nuqaqami manaraq yaçharaychu pimi kanqa payqa nirmapis. Piru Tayta Dyus yakuwan shutichikunaypaq kaçhamaqmi, nimiran: ‘Chay mayqanpa ananmançhi Dyuspa Santu Ispiritun rikayatki ishkimur tayan chay paymi, Santu Ispirituwan shutichikunqa’ nir. ³⁴ Dyus nimashannumi, nuqaqa rikashana kani. Chaymi chiqapta nini: Payqa Dyuspa Wamran nir”.

Jesuspa punta yaçhakuqninkuna

³⁵ Chaymanta allaqnin diyapismi, chay kayshanllapallapi shutichikuq Juanqa ishkey yaçhakuqninkunawan karan. ³⁶ Chaymi Jesusta pasaqta rikarqa, Juanqa niran:

—Rikayllapa, wakmi Dyusmanta Shamuqqa. Paymi uk musu uyshita yupay nuqanchikrayku wanunanpaq shamusha chayqa.

³⁷ Chaynu nitinga, Juanpa chay ishkey yaçhakuqninkunaqa, Jesuspa ikinta chay kutilla riranllapa. ³⁸ Chaymanta, ikinta riqta rikarqa, Jesusqa tapuran:

—¿Imatataq maskayankillapa?

Paykunaqa niranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, ¿maypitaq tanki?

³⁹ Jesusqa niran:

—Shamur rikayllapa.

Chaymi rir rikaranllapa maypimi tan nirmapis. Chay diyaqami, pullan kidaranllapa, tardi alas kwatru yupayna katin.

⁴⁰ Juan rimaqta uyar Jesuspa ikinta riqkunamanta ukqa, karan Andrés, Simón Pedrupa uknin. ⁴¹ Andresqami Jesusta tarirqa, chay kutilla riran uknin Simonta tarir willaq kaynu nir:

—Tarisha kanillapa Mesiasta. (Rimayninchikpiqa munan niyta Dyuspa Akrashan Cristun).

⁴² Chaymanta chaynu nirnaqa, Andresqa aparan Simonta, Jesús kayashanman. Chayna Jesús, Simonta rikarqa niran:

—Qamqami Jonaspa wamran † Simón kanki. Piru kananmantaqami shutinki Cefas. (Rimayninchikpiqa munan niyta Pedro).

Jesusmi Felipivan Natanaelta qayaran

⁴³ Qashan allaqninpismi, Jesusqa Galilea lugarman riranpaq yarpuran. Chaymi, Felipita tarirqa niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

⁴⁴ Felipiqqa Betsaida pwiblumanta kaq, Andrespa, Pedrupa pwiblunllamanta. ⁴⁵ Chaymantami Felipiqqa riran Natanaelta tarir, kaynu niq:

—Tarishami kanillapa Dyuspa Akrashan Cristunta, chay mayqanpaqchi Moisés iskribisha karan chayta. Chaqa paypaqmi Dyuspa wakin rimaqninkunapis iskribisha karan. Payqami Nazaretmanta Josipa Wamran Jesús.

⁴⁶ Chaynu nitinga, Natanaelqa niran:

—¿Nazaretmantachu kusa runa nisha kayta puytin?

Felipiqqa niran:

—Shamur rikay yaçhanaykipaq.

⁴⁷ Chaymanta Natanael qimikaqta rikarqa, Jesusqa niran:

—Kaytami shamun Israelmanta uk chiqap Dyuspi kriyiq runa. Payqami mana llullakuyta yaçhanchu.

⁴⁸ Chaymanta, Natanaelqa niran:

—¿Imanutaq riqsimanki? nir.

Jesusqa niran:

—Manapis Felipe nuqaman shamunaykipaq willashuyatinmi, riqshishuyarayllana, chay igus qirupa çhakinpi katki.

---

† 1:42 Wakin iskribikashakunapiqa “Juanpa wamran” nin.

⁴⁹ Natanaelqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¡chiqaptami Dyuspa Wamran kanki! ¡Qammi Israel pwiblupa gubyirnun kanki! nir.

⁵⁰ Jesusqa niran:

—¿Qamqachu kriyimanki igus qirupa ĉhakinpi riqshishuray nishushayraykula? Ashwan kusa mana rikashaykikunataraqmi rikanki.

⁵¹ Niranpismi:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunaqami rikankil-lapa syilu kiĉhakashata. Chaynulla rikankillapapis, Dyusmanta Shamuq Runaman angelninkuna ishkimuqta, iqaqta ima. §

2

Jesusmi punta milagruta ruraran uk kidamyintupi

¹ Natanaelwan parlashanmanta allaqnin uk diyaqa, Galilea lugarpa pwiblun Caná shutiqqi, karan uk kidamyintu. Jesuspa mamanpis chay kidamyintupi karan.

² Chaynulla Jesuspis yaĉhakuqninkunawan kunachikasha kar, chaypi karanllapa. ³ Chay kidamyintupina kayatinllapaqa, ubapa yakun binu tukukaran. Chaymi Jesustaqa, mamanqa niran:

—Manana ubapa yakun binu kannachu nir.

⁴ Jesusqa niran:

—Mamitay, ¿imapaqtaq kayta willamanki? ¡Yarayraq! Milagrukunata ruranaypaq uraqami, manaraq ĉhamushachu nir.

⁵ Chaynu Jesús nitinmi, mamanqa chay kidamyintupi ikimanta aypachikuqkunataqa niran:

---

§ 1:51 Kayta nirmi Jesús yarpuchiran, imanutaq unay Jacobupa musquyninpi Dyuspa angelninkuna uk iskalirata pachaman ishkimuq iqaq chayta. Nataq kananqami Jesusna chay iskalira yupayqa. Chaymi Jesusrayku Dyusqa, runakunata kusata yanapan.

—Tukuy imata pay nishutinllapaqa, rurayllapa nir.

⁶ Chaypiqami karan, rumimanta saysi atunlla butijakuna. Chaykunapimi Israelmanta runakunaqa yakuta çhuraqllapa, paqakuna kustumrinta rurananllapapaq. Kada butijakunami kwatru lata yakuta aypaq. ⁷ Chaymanta Jesusqa ikimanta aypachikuq chaykunataqa niran:

—Kay atun butijakunaman yakuta untachiyllapa, nir.

Chaynu nitinga, chay ikimanta aypachikuqkunaqa, untachiranllapa. ⁸ Chaymantaqa, Jesusqa niran:

—Kananqa pitilata çhaqar, apar quyllapa chay naypaqpi aypachikuqqa kamananpaq nir.

Chaynu nitinga, chay ikimanta aypachikuqkunaqa, chaynu ruraranllapa. ⁹ Chay naypaqpi aypachikuq chayqa yaku, binupaq tikrakashata kamar mana yaçharanchu maymanta, imanumi chay binuqa rikarisha nirmapis. Nataq, ikimanta aypachikuqkunaqa, yaçharanllapa yakumanta nir. Chaqa paykunallari yakuta çhaqar untachisha karanllapa chay butijakunamanqa. ¹⁰ Chaymantaqa naypaqpi aypachikuq chayqa, chay kidaq runata qayamur, niran:

—Tukuy kidaqkunami puntataqa shumaq binutaraq upyachikunllapa. Chaymanta tukuy kusata upyashana katinga, mana shumaq binutanachu upyachikunllapa. Piru qam-shuypaqa ashwan mas shumaq binutaraq çhurashayki kasha upyachikunaykipaqaq nir.

¹¹ Chayta chay kidamyintupi rurashanmi, Jesuspa punta milagrunqa karan. Chay milagrutaqami ruraran Galileapa pwiblun Caná shutiqpi. Chaywanmi intrachikuran payqa Dyus kar, puytin chaykunata rurayta nir. Chaymi yaçhakuqninkunaqa paypi kriyiranllapa.

¹² Chaymantaqa riranllapana uran Capernaúm pwibluman mamanwan, ukninkunawan, yaçhakuqninkunawan ima. Chaypimi ayka diyata karanllapa.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel runakunapa Pascua fyistan shipchana katinmi, Jesuspis riran Jerusalenman. ¹⁴ Jerusalenman çharqa, Dyusta adurananllapa wasipiqqa, rantikuqkunata tariran. Chaypiqami ufrindapaq nir rantikuyaranllapa turukunata, uyshakunata, palumakunata ima. Chaynulla uk-lawmanta kaq qillayta kambyaq runakuna ima karanllapa. ¹⁵ Chaykunata tarirmi, Jesusqa waskakunata aypar uk latiguta rurar, tukuy chaypi kaqkunataqa waqtaman itakuran, uyshantinta, turuntinta ima. Nataq chay qillaykunata kambyaqkunapata-shuypaqa, qillayninmatapis pachaman chaqchukuran. Chaynulla misanllapamatapis ratachiran ima. ¹⁶ Palumakunata rantikuqkunata-shuypaqa niran:

—¡Qamkunapis, kaykunataqa urquyllapa! ¡Chaqa Taytay Dyuspa wasinqami mana imakunata rantikunanllapapaqchu!

¹⁷ Chaynu nitinmi, yaçhakuqninkunaqa kwintata qukaranllapa uk iskribikashakunapi nishanpaq. Chaqa niqmi: “Wasikipi mana allinkunata ruratinllapami, kusata piñakushaq” ☆ nir.

¹⁸ Chaymantaqa, Israelmanta karguyjunkunaqa, kaynu nir tapuran:

—¿Ima milagruwantaq intrachimankillapa, Dyusmanta shamusha kar chayta rurayanki nir, nuqakuna kriyishunayllapapaqqa?

¹⁹ Jesusqa niran:

☆ 2:17 Sal 69.9

—Kay wasita ratachiyllapa. Chaymanta kimsa diyalapaq qashan shachishaq nir.

²⁰ Chaynu Jesús nitinmi, chay Israelmanta karguyjunkunaqa niran:

—¡Aja jay! ¡Kwarintay-saysi (46) añupaqmi, shachirayllapa Dyusta adurananllapa wasitaqa! ¡Piru qamqa ninki, kimsa diyalapaq shachishaq! nir.

²¹ Piru Jesús “Kay wasita shachishaq” nirqami, kwirpunllapaq niran. ²² Chaymi Jesús wanur kawsamutinqa, yaçhakuqninkunaqa yarpuranllapa, wanur qashan kimsa diyamanta kawsamushaq nishanta. Chaynami kriyiranllapa, iskribikashakuna nishanpi, chaynulla Jesús tukuy nishanpi imamapis.

Jesusmi tukuyta riqsin iman u katinpis

²³ Jesusqa Jerusalemllapi kayar Pascua fyistapiqa achka milagrukunata ruraran. Chaymi kusala achka runakuna kriyiranllapa paypiqa. ²⁴ Piru Jesusqa mana paykunapiqa kunfyakaranchu, chaynu kriyitinllapamapis. Chaqa tukuytari riqsiq imanumi nirmapis. ²⁵ Chaynu karmi, runa uk runa masinpaq payta willanantaqa mana minis-tiqchu. Chaqa paylla tukuyta riqsiq, yarpuyinllapapiqa imanumi nirmapis.

3

Jesuswan Nicodemo

¹ Jerusalemnisi taq uk fariseo runa Nicodemo shu-tiq. Payqami Israelmanta karguyjun runakunapa masin karan. ² Kay runami uk tuta, Jesusta watukuq rir, kaynu niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhanillapami Tayta Dyus kaçhamushusha yaçhachimanaykillapapaq nir. Chaqa, qamlami chay milagrukunata rurashaykitaqa rurayta

puytinki. Dyus mana qamwan katingqa, mana rurayanki-manchu chay milagrukunataqa nir.

³ Chaynu Nicodemo nitinmi, Jesusqa niran:

—Piru chiqaptami nishayki: Mayqanpis mana mushuq-manta nasiqqa, Dyus mantakushanpi mana kayta puytin-qachu nir.

⁴ Chaynu Jesús nitinmi, Nicodemuqa, kaynu nir tapuran:

—Chayqa, ¿imanutaq uk runa rukuna karqa qashan nasiyanqaqa? ¿Ima mamanpa shunqunman yaykurchu, qashan mushuq-manta nasimuyanqa?

⁵ Chaynu taputinmi, Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishayki: Uk runa yakumanta * chaynulla Dyuspa Santu Ispiritunmanta manaraq nasiyarqa, Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykuyta puytin-qachu nir. ⁶ Chaqa mayqanpis taytanllapakunalamanta nasiqqami paykuna munashanlata rurar kawsanllapa. Nataq Tayta Dyuspa Santu Ispiritunmanta nasiqkuna-shuypaqami Tayta Dyus munashanlata rurar kawsanllapa. ⁷ Piru ‘Tukuymi mushuqmantaraq nasiyta ministin’ nishutiyqa, amami kusalata chaypaqqa yarpupakunkichu. ⁸ Chaqa imanutaq wayramaqa pay munashannulla maymantapis shamun. Chaynu shamutin waqaqta uyaparmapis manami yaçhankichu maymanta shamun chaynulla mayman rin nirmapis. Chaynumi pasan Dyuspa Santu Ispiritunwan yarpuyinpi nasiqkunawanpis.

⁹ Chaynu nitinga, qashan Nicodemuqa tapuran:

—¿Imanutaq kayqa kanqa? nir.

¹⁰ Jesusqa niran:

---

* 3:5 Yakumanta nasin nirqami intrachimayninchiktapis puytin manchikmanta nasishanchikpaq nir.

—¿Qam Israel runakunapa yaĉhachiqnin karmapis, manachu kaytaqa yaĉhanki? ¹¹ Chiqaptami nishayki: Nuqakunaqami allita yaĉhaq kar chaynulla rikashayllapata ima willashunillapa. Piru qamkunaqa mana kriyinkillapachu. ¹² Chaynu kay pachapi rikaypaqkuna-paq willashutiyllapa mana kriyirqa, ĵimanuna kriyinkil-lapa unaq syilupi mana rikaypaqkunapaq willashutiylla-pamaqa?

¹³ “Chaqa manami mayqanpis unaq syilumanqa iqashachu. Ashwanmi tukuy chaykunapaqqa yaĉhan Dyusmanta Shamuq Runala.

¹⁴ “Unaymi chunllaq lugarpi runakunata largu kuru kanisha katin, Dyuspa rimaqnin Moisés, jyirrumanta largu kuruta rurur unaqman qirupi alsatin, kanikasha kaqkunaqa rikarla, alliyaranllapa. † Chaynullami Dyusmanta Shamuq Runatapis qirupi klabar alsanqal-lapa unaqman. ¹⁵ Chaynami tukuy la paypi kriyiqkunaqa washakar tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

Tayta Dyusmi uklayla Wamranta kaĉhamuran

¹⁶ “Tayta Dyusqami tukuy runakunata kusalata munashanrayku uklayla Wamranmatapis kaĉhamuran. Chayna tukuy la paypi kriyiqkunaqa amana wanurchu tukuy tyimpupaqna washakar kawsananllapapaq. ¹⁷ Chaqa Tayta Dyusqa Wamrantaqa manami mayqanta uchachar kastigananpaqchu kaĉhamuran, ashwanmi tukuyta washananpaqna.

¹⁸ “Chaymi mayqanpis, Tayta Dyuspa uklayla Wamranpi kriyiqqa, mana imapaqpis uchachakar kastigakanqanachu. Piru chay mana kriyiq-shuyapaqa may tyimpu uchachakashana. Chaymi tukuy tyimpupaqna kastigakanqa. ¹⁹ Chay mana

† 3:14 Kaypaq masta intrakanarqa rikashunllapa Números 21.9.

kriyiqkunaqami uchachakashana. Chaqa mana allinkunata rurar tutaparaqlapi kayta munar, Dyuspa Wamran achkirachikuq shamutinga, mana yaçhayta munaranllapachu paywanqa. ²⁰ Tukuy mana allinta ruraqkunaqa, chay achkirachikuqtaqa çhiqnin. Chaymi paypa naypanmanqa mana qimikayta munanllapachu, tukuy saqra rurayninllapakunaqa shutiman mana rikarinanta munar. ²¹ Piru chay allinta ruraqkuna-shuypaqa chay achkirachikuqpa naypanman mas qimikanllapa. Chayna tukuyta intrachinanpaq Tayta Dyus munashannulla rurar kawsanllapa nir”.

Shutichikuq Juanmi Jesuspaq qashan rimaran

²² Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan riran Judea lugarman. Chaypimi paykunawan ayka diyallataqa karanllapa shutichikur ima. ²³ Chaynullami Juanpis, Salim shutiq pwiblupa shipchanlapi Enón shutiq pwiblu karan, chaypi shutichikuyaran. Chaqa chaypiri achka yaku karan. Chaymi chayman tukuy riqkunaqa shutikuqlapana. ²⁴ Tukuy kaykunaqami pasaran Shutichikuq Juanta manaraq karsilman itayatinllapa.

²⁵ Piru, Juanpa wakin yaçhakuqninkunaqa, Israelmanta uk runawan, chay yakuwan shutikur Dyuswanqa shumaqchakanchik niyashanllapapaq kusalata willanakuranllapa. ²⁶ Chaymi Juanpa yaçhakuqninkunaqa riranllapa payta kaynu nir willaq:

—Yaçhachimaqniyllapa, qammi parlamaraykillapa riyu Jordanpa chimpanpi pullayki karan, chay runapaq. Paymi kananqa shutichikutin, tukuy kriyir paymanna riyanllapa.

²⁷ Chaynu nitinllapami, Juanqa niran:

—Manami mayqanpis pudirniyjunchu kanman, Dyus mana pudirta qutinqa. ²⁸ Piru uk kuti qamkunata ‘Manami Dyuspa Akrashan Cristunchu kar, uk paypa naypanta shamuqla kani’ nir willashutiyllapa uyakurmapischu ¿mana intrakaraykillapa? ²⁹ Chaqa allita intrakayllapa: Uk kidamyintupimaqami kidaq chay, nubyawan pulla kaytaqa puytin, mana amigunkunachu. Ashwanmi chay kidaqpa amigunkunaqa chaynu kidaqta uyparqa kusalata aligriyan. Chaynumi nuqapis chay kidaqpa amigun kashayrayku kusalata aligriyani. Chaqa payqami nuqanchikkunaman êchamushana. ³⁰ Chaymi ashwan paylatana kusata kasur kawsanqallapa. Nataq nuqata-shuypaqa waran waranqa mana kwintachamanqallapanachu.

³¹ “Chaqa syilumanta shamuqqami, tukuyla imapaqpis yaêhan. Nataq kay pachamanta kaq-shuypaqami pachapi kaqkunalapaq yaêhar riman. Piru unaq syilumanta shamuq-shuypaqami, tukuyta yaêhaq kashanrayku, ³² tukuy imata rikashanta, uyapashantaqa karanlata riman. Piru chaynu rimatinmapis, manami mayqanpis kriyinnlapachu. ³³ Nataq mayqanpis chay nishanta kriyiq-shuypaqami Dyusqa chiqapta riman nir parlakun. ³⁴ Chaqa Dyusmanta shamusha chayqami Taytan, Santu Ispiritunta qushanrayku imatapis karanlata riman. ³⁵ Taytanmi, Wamranta kusalata munashanrayku pudirta qusha tukuy imatapis payna mantananpaq. ³⁶ Chayraykumi mayqanpis chay Wamranpi kriyiqkunaqa, tukuy tyimpupaqna washakar kawsanqallapa. Nataq chay mana kriyinaqkuna-shuypaqami mana washakarnachu, tukuy tyimpupaq kastigutana Dyusmanta aypanqallapa”.

¹ Wakinkuna rimatinllapami fariseo runakunapis yaçharanllapa, Jesusqashi Juanmantaqa achka runakunata shutichitin, paywanna riyanllapa nir. ² Piru chiqaptaqami mana Jesuschu shutichikuyaran. Ashwanmi tukuy paypi kriyiqkunataqa yaçhakuqninkuna shutichiyaranllapa.

³ Chaymantami Jesusqa yaçharan fariseo runakunaqa imatami paypaq yarpuyan nir. Chaymi Jesusqa Judeamanta lluqshir Galileamanna riran. ⁴ Piru Galileaman rinanpaqqami, Samaria lugarllata pasayta ministiran. ⁵ Chaynu riyarqami, Samariapa uk pwiblun Sicar shutiqman çharan. Chay pwibluqa Jacobo, wamran Josita irinsyanpaq nir pachata qusha kayaq chaypa yatanlapi karan. ⁶ Chay pachapi Jacobupa yaku upyanan quçhapis karan. Chay quçhapa yatanlapimi, Jesusqa kusata shaykushanrayku samaran, alas dusi yupayna. ⁷⁻⁸ Chaykamanqa, yaçhakuqninkunaqa pwibluman risha karanllapa mikuyta rantimuq. Chaypi Jesús payla katinmi, Samariamanta uk warmi chay quçhaman çharan yakukuq. Chaymi Jesusqa niran:

—Mamitay, yakituta upyachimay nir.

⁹ Israelmanta kaqkuna, Samariamanta kaqkunawan mana piçhunakuq kashanllaparaykumi, warmiqa niran:

—¿Imanutaq qam Israelmanta runa karqa, nuqa Samariamanta warmitaqa yakuta mañakumayankiqa? nir.

¹⁰ Jesusqa niran:

—Qamqa manami yaçhayankichu imanumi Tayta Dyus yanapakun chaynulla mayqanmi yakuta mañashuyan nirmapis. Chaqa allita yaçhar yakuta mañamatkimaqa tukuy tyimpu nasimuq yakutana upyachishuyman nir.

¹¹ Chaynu Jesús nitinga, warmiqa niran:

—Taytituy, yakuqami kusala ruri maypi. ¿Manami imaykipis kanchu yakuta lluqshichimunaykipaqa? ¿Maymantana tukuy tyimpu nasimuq yakutaqa upyachimanki? ¹² ¿Qamqachu rukunchikllapa Jacobumantaqa mas runa nisha kanki? Chaqa kay quĉhataqami unay rukunchikllapa Jacobo qumaranllapa, pay chaynulla wamrankuna, animalninkuna ima upyanan yakuta nir.

¹³ Jesusqa niran:

—Tukuy kay quĉhamanta yakuta upyaqkunaqami, qashan yakunanqallapa. ¹⁴ Piru nuqa qutiy yakuta upyaqkuna-shuypaqa, mananami maydiyapis yakunanqanachu. Chaqa nuqa mayqantapis yakuta upyachiyani chayqami, yaku nasimuq yupay tukuy tyimpupaqna kawsanqa.

¹⁵ Warmiqa niran:

—Taytituy, chay yakituta upyachimay. Chaynuqa manana qashan yakunar imaqa, kay quĉhaman shamur yakukunaypaqnachu nir.

¹⁶ Chaymi Jesusqa niran:

—Rir, runaykita qayamur, shamuyllapa kayman nir.

¹⁷ Chaynu nitin, warmiqa niran:

—Manami runayjunchu kani nir.

Jesusqa niran:

—Chiqaptami ninki mana runayjunchu kani nirqa.

¹⁸ Runaykimi, sinku kaytaqa kasha, piru kanan chay ukwan kanki chaypaqa shipashninla kanki, mana chiqap kasarashan warminchu. Chiqaptami nimashayki nir.

¹⁹ Chaynu nitinmi, warmiqa niran:

—Taytituy, willamatkilami yaĉhanina, qamqa chiqapta Dyuspa uk rimaqnin kanki nir. ²⁰ Chaqa Samariamanta unay rukuyllapakunapismi kay sirkapi Dyustaqa aduraqlapa. Piru qamkuna Israelmanta kaqkunaqami ninkillapa: Jerusalenlapimi Dyusta aduranapaqqa allin nir.

²¹ Chaymi Jesuspis niran:

—Kriyimay mamitay, êhamunqanami tyimpuqa Tayta Dyusta maylapipis aduranaykillapapaqqa. Chaynuqami Tayta Dyusta aduranaykillapapaqqa mana ministinkillapanachu kay sirkaman shamuyta, chaynulla Jerusalenman riymatapis. ²² Chaqa qamkunaqami mana yaêhayankillapachu mayqanta adurayankillapa nirmapis. Piru nuqakuna-shuyapaqami allita yaêhanillapa mayqantami adurayanillapa nirmapis. Chaqa tukuyta Washakuqqami Israel runakunallamanta shamusha. ²³ Piru uk tyimpu êhamunanpaq karan chayqami êhamushana. Chaymi kananqa chay chiqapta aduraqkunaqa Tayta Dyuspa Santu Ispiritun munashannullana chiqapta tukuy shunqunllapawan aduranqallapana. Chaqa Tayta Dyusqami chaynu adurananllapata ministin. ²⁴ Tayta Dyusqami wayra yupayla. Chaynu karmi payqa Ispiritu. Chayraykumi payta aduraqkunaqa Santu Ispiritu munashannullana tukuy shunqunllapawan chiqapta aduranqallapa.

²⁵ Chaynu Jesús nitinmi, chay warmiqa niran:

—Nuqaqami chiqapta yaêhani, Dyus Akrashan Cristo ninllapa chayqa, shamuyan nir. Pay shamurmi, manyaq tukuyta intrachimashunllapa nir.

²⁶ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Chay mayqanpaqêchi rimayanki chayqami, nuqa kani. Payllawanmi parlayanki nir.

²⁷ Chaynu chaypi warmiwan parlayatinllapami, Jesuspa yaêhakuqninkunaqa êcharanllapa. Êcharqami kusalata dispantakaranllapa Jesús uk warmiwan parlayashan-rayku. Piru manami mayqanninlapis tapuyta puytiranchu imatami chay warmiqa ministiyen, imatami parlayanllapa nirmapis.

²⁸ Chaymantaqa chay warmiqa kantarunta chaylapi dijar, kallpaylla riran pwibluman tukuy runakunata willaq. Çharqa, niran:

²⁹ —Shamur rikayllapa uk runa tukuy imata nuqa rurashaykunata willamashanta. ¿Manachu payqa Dyuspa Akrashan Cristun kanqa? nir.

³⁰ Chaynu nitinmi, tukuy runakuna chay kutilla riranllapa Jesús kayashanmanqa. ³¹ Chaykamanqami, Jesustaqa yaçhakuqninkunaqa kaynu nir rugayaranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, imalataqa mikuy nir.

³² Piru payqa, niran:

—Nuqapa mikunayqami kan. Chaypaqqami mana yaçhankillapachu nir.

³³ Chaynu nitinmi yaçhakuqninkunaqa ukninllapa, ukninllapa kaynu nir tapunakuranllapa: “¿Mayqantaq mikunanta apamusha katin waknuqa nimayanchikllapa?” nir.

³⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Taytay Dyus imata ruranaypaqçhi nimasha chaymi, mikunay yupayqa. Chaymi rurar tukchishaqna nir.

³⁵ “Tarpukurnaqa qamkunaqa ninkillapa: ‘Kwtru misisraqmi faltan kusichakunapaqqa’ nir. Piru nuqaqami nishaykillapa: Rikayllapa, çhakraqami qarwashana sigakur kusichakunaykillapapaqqa. ³⁶ Chaqa allita yaçhashanchikllapanu uk kusichakuqqami partinta aypan. Chaymi mayqanpis uk kusichakuq yupay runakunata willatin kriyirqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Chaymi chay tarpukuqwan, kusichakuqqa pullana kusalata aligriyanqallapa. ³⁷ Chaynuqami unay nishanllapakunaqa chiqap. Chaqa kaynumi niqllapa: ‘Ukmi tarpukun, chaymantami ukna kusichakun’ nir.

³⁸ Nuqami qamkunataqa kusichaq yupay runakunata willar tantanaykillapalapaqna kaçhashurayllapa. Chaqa

paykunataqami mana qamkunachu puntata Dyuspaq intrachishaykillapa karan. Nataq kanan qamkuna paykunata Dyuspaq masta intrachirqami uk tarpukushanta kuschakuq yupayna kankillapa”.

³⁹ “Tukuy nuqa rurashayta karanta willamasha” nir, chay warmisita tukuyta Samaria pwiblupi parlakushanraykumi kusala achka runakuna kriyiranllapa Jesuspiqa. ⁴⁰ Chaymanta chay Samariamanta runakuna Jesús kayashanman êharqa, kusalata rugaran paykunawan kidananpaq. Chaymi Jesusqa, ishkay diyata paykunawanqa kidaran. ⁴¹ Chaymanta Jesús paylla yaêhachikutin uya-parqami masna kriyir achkayaranllapa. ⁴² Chaymi chay warmisitataqa niranllapa:

—Kanan-shuypaqami mana qam willamashaykillaparaykulanachu kriyinillapa. Ashwanmi nuqakunalla uyapar imana mas kriyinillapa. Chaymi ashwan yaêhanillapana, payqami tukuyta chiqap Washakuqnin nir.

Jesusmi uk wamrata allicharan

(Mt 8.5-13; Lc 7.1-10)

⁴³ Chaymanta, ishkay diya pasashana katinga, Jesusqa Samariamanta llushir riran Galileaman. ⁴⁴ Chaqa payllami kaynu niran: “Dyuspa uk rimaqnintaqami paypa pwiblunllapiqa mana kasunllapachu” nir. ⁴⁵ Chaymanta Galileaman rir êhatinnaqa, kusa shumaqta samachiranllapa. Chaqa chay runakunaqami Jerusalén pwiblupi Pascua fyista katin, rir rikasha karanllapa, tukuy imata Jesús ruratinmapis.

⁴⁶ Chaymantami qashan Galilea lugarpa uk pwiblun Caná shutiqpi yakuta binupaq tigrasha karan chayllaman tikrakan. Chaypimi karan uk mantakuqpa ikillan kaq mantakuq. Chay paypa wamranmi, Capernaumpi qishaq karan. ⁴⁷ Chaymantami chay runaqa, Jesús Judeamanta

Galileaman êhamusha nir yaêharqa, riran rikaq. Êcharnaqa rugaran wasinman rir wamran wanuyapaqna karan chayta allichananpaq. ⁴⁸ Chaymi Jesusqa niran:

—Qamkunaqami kusa dispantakaypaq milagrukunata mana ruratiyqa mana kriyinkillapachu.

⁴⁹ Chaynu nitinmi, chay mantakuqpa ikillan kaqqa, niran:

—Taytituy, utqar ripamashun, wamraykish wanutinmana nir.

⁵⁰ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Riyna wasikiman. Wamraykiqami alliyashana nir.

Chaynu nitinmi, Jesús nishanpi kriyir chay runaqa riranna wasinman. ⁵¹ Wasinman êhayatinnaqa, sirbikuqnikunaqa nanllapi tarir niranllapa:

—¡Wamraykiqami alliyashana! nir.

⁵² Chaynu nitinllapami, payqa tapuran sirbikuqnikunataqa:

—¿Ima urastaq wamrayqa kwirpun kaêhakaqta kamaran? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Quya, a la una di la tardimi rupamantaqa qasakaran nir.

⁵³ Chaymi taytanqa yarpuran, Jesús chay uras “Wamraykiqa alliyashana” nisha karan chayta. Chaymi pay, tukuy ayllunkunamapis kriyiranllapa Jesuspiqa.

⁵⁴ Judeamanta Galileaman tikrakamur chay wamrata allichashanwanqami, Jesusqa ishkey milagrutana ruraran.

5

Jesusmi mana kuyuyta puytiq runata allicharan

¹ Chaymantaqami Jesusqa qashan riran Jerusalén pwibluman. Chaqa chay diyakunapimi Israelmanta kaq runakunaqa fyistata rurayaranllapa Jerusalenpiqa.

² Jerusalenpi, Uyshapa Punkun niqllapa chaypa yatanlapimi kan uk quçha sinku kurridurniyjun. Hebreo rimaypiqa niqllapa Betesda. ³ Chay kurridurpimi, achka qishaqkuna pachalapi usurasha llantukuyaqllapa, kujukuna, syigukuna, mana kuyuyta puytiq kwirpuyjunkuna ima. [Paykunaqa yarakuyaranllapa yaku kuyutin, yaykunanllapapaq. ⁴ Chaqa mayqanpis mana yaçhatinmi unaymanta unaymanta, Dyuspa angelnin shamur yakuta kuyuchi. Chaynu ángel ruratinmi, mayqan qishaqpis naypaqta yaykuqqa alliyaqna, ima qishayninmanmatapis.] ⁵ Piru chay qishaqkunapa rurinpimi, karan uk runa trintay-uchu añupaqna qishaq. ⁶ Chaypi chaynu usuraqta rikar, unaymanta-pacha qishaq nir yaçharmi, Jesusqa tapuran:

—¿Alliyakuytachu munayanki? nir.

⁷ Chaymi chay qishaqqa niran:

—Taytituy, manami mayqanlapis kanchu chay yaku kuyuq qallaritin itamananpaq. Chaqa yaku kuyutin, yaykuyta kamanaykamanmi ashwan ukna das naypaqta yaykun.

⁸ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Sharir, paraykita apar riyna nir.

⁹ Chaynu nitinlami, chay runaqa alliyarna das sharir, paranta apar riran. Piru samana diya katinmi, ¹⁰ Israelmanta karguyjunkunaqa, chay alliyasha runataqa kaynu niranllapa:

—Kananqami samana diya. Mantakushanllapanu, manami allinchu paraykita apanaykipaqa.

¹¹ Chaynu nitinllapaqa, chay alliyasha runaqa niran:

—Chay allichamasha runami nimiran: ‘Sharir, paraykita apar riyna’ nir.

¹² Chaynu nitinqa, chay karguyjunkunaqa niranllapa:

—¿Mayqantaq chay runa ‘Sharir paraykita apar riyna’ nishuran chayqa?

¹³ Chaynu nitinllapaqa, chay runaqa mana yaçharanchu, mayqanmi allichasha nirmapis. Chaqa Jesusqami, kusala achka runakunapa rurinta rishana karan.

¹⁴ Chaymantami Jesusqa chay runataqa, Dyusta aduraranllapa wasipi tarir, niran:

—Kananqami allinna kanki. Amanami qashanqa uchakunkinachu. Kuytawkish uchakurmana chay qischakayashaykimantaqa tukuy tyimpupaqmana qischakatki nir.

¹⁵ Piru chay runaqami rir willaran Israelmanta karguyjunkunataqa, “Jesusmi kasha chay allichamaqqa” nir.

¹⁶ Chaynu nitin yaçharmi chay Israelmanta karguyjunkunaqa, samana diyapi chaykunata rurarqa mana allintachu tukuyan nir, Jesusta aypananllapapaqna ikinpi puriranllapa. ¹⁷ Chaymi Jesusqa, paykunataqa niran:

—Taytaymi chay diyakunapimapis yanapakun. Chaymi nuqapis chayllata rurani.

¹⁸ Chaynu nitinmi, ashwan llallin tukur Jesustaqa wanuchinayanllapa Israelmanta karguyjunkunaqa. Chaqa Jesusqa paykunapaqqa samana diyata mana rispitaq yupayshi tukuyaran. Chaynulla Dyus yupayshi tukuyaran, “Dyusqa nuqapa Taytay” nirqa.

Dyuspa Wamranqami Taytanwan mantakun

¹⁹ Chaynu karguyjunkuna wanuchinayan nir yaçharmi, Jesusqa niranpis:

“Chiqaptami nishaykillapa: Dyuspa Wamranqami mana pay munashannullatachu rurani. Ashwanmi Taytan imataçhi rurayashanta rikarqa, chayllata rurani. Chayraykumi Taytan tukuy imata ruratinga Wamranpis chayllata rurani. ²⁰ Chaqa Taytan Wamranta kusata

munashanraykumi, tukuy imata rurashantapis rikachin. Chaymi ashwan mas imakunata Wamranwan ruratin rikarmi, qamkunaqa kusalata dispantakankillapa. ²¹ Chaynulla imanuchi Taytanqa, wanushakunata kawsachimur bidanta qun, chaynullami Wamranpis wanushakunata kawsachimur bidanta qun mayqantapis munashantaqa. ²² Chaqa manami Taytanqa runakunata payllaqa rikar yacharqa kastiganchu. Ashwanmi Wamrantana pudirta qusha tukuyta allita rikar yachar kastigananpaqqa. ²³ Chaynuqami rurasha Taytanta yupayllana Wamrantapis rispitar kasunanllapapaq. Chaqa mayqanpis Dyuspa Wamranta mana kasurqami, Taytan kachamusha chaytapis mana kasuyanllapachu.

²⁴ “Chiqaptami nishaykillapapis: Mayqanpis nuqa nishayta kasur, chay mayqanchi kachamasha chaypi kriyiqqa, tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Chaynuqami manana tukuy tyimpupaq kastigakanqanachu. Chaqa tukuy tyimpupaq kastigakar wanunanmantaqami, nuqata kasumashanrayku, tukuy tyimpupaq kawsananpaq nikasha. ²⁵ Chiqapta nishaykillapapis: Chamunqanami uk ura, Dyuspa Wamranta tukuyta kasunanllapapaq. Piru chay uraqami chamushana. Chayraykumi mayqanpis kananlla Dyuspa Wamran nishanta uyakur, kriyiqkunaqa wanushanmanta kawsamuq yupayna tukuy tyimpupaq kawsanqallapa. ²⁶ Chaqa imanuchi Taytanmaqa paylla kawsan chaynullami Wamrantapis nisha paylla kawsananpaq. ²⁷ Chaynulla Dyusmanta Shamuq Runa kashanraykumi, paylla nisha tukuy runakunata rikar yachananpaqmapis.

²⁸ “Piru chaynu nishutiyllapaqa amami kusalata yarpupakunkillapachu. Chaqa chay ura chamutingami, chiqapta wanushakunapis tukuy nishanta uyapar, ²⁹ pampakashanmanta kawsamunqallapa. Chaymi

allinkunalata rurasha karqa, kawsamunqallapa tukuy tyimpupaq kawsananpaqna. Nataq mana allinkunata rurasha kar-shuypaq tukuy tyimpupaq Dyusmanta kastiguta aypananllapapaqna kawsamunqallapa”.

Imanumi yaĉhanchik Jesús mantakun nirqa

³⁰ Jesusqami niranpis:

“Nuqa munashayllamantaqami mana imatapis ruranchu. Ashwanmi Taytay Dyus nimasha katin, mayqan iman katinpis karanlata rikar yaĉhani. Manami munashaynullata ruraytachu munani, ashwanmi Taytay Dyus kaĉhamasha chay pay munashannulata rurani imatapis. ³¹ Chaqa nuqa munashaylamanta imatapis rimatiyqa, rimashayqa mana sirbiyanmanchu. ³² Piru kanmi uk, nuqa iman kani nir chiqapta rimaqqa. Chaymi allita yaĉhani, payqa chiqapta riman nuqapaq, qamkuna allita intrakanaykillapapaq nirqa.

³³ “Qamkunami uk kutiqa kaĉhakuraykillapa Juanta, nuqapaq tapunanllapapaq. Piru Juanta taputinllapa tukuy nishanqami chiqap karan. ³⁴ Nishaykillapapis: Nuqaqami Dyusmanta kani pay chaynu munasha katin, mana runakuna munashanraykuchu. Piru chaynuqami nishunillapa: Juan rimashankunaqami kriyir washakanaykillapapaq karan nir yaĉhanaykillapapaq. ³⁵ Chaqa Juan yaĉhachikushanqami uk lampara ratakuq yupay karan. Chaymi, qamkunaqa chaynu shumaqta yaĉhachikutinqa, uk ratulapaq aligriyar uyakuraykillapa.

³⁶ “Piru qamkuna chiqapta nuqapaq intrakanaykillapapaqqami, Juan nishanmanmatapis kan uk. Chayqami Taytay imakunataĉhi ruranaypaq nimashankuna. Chaymi ashwan Taytay munashannulla rurashaykuna ima allita intrachikun, nuqaqa chiqapta Dyusmanta shamusha kani

nirqa. ³⁷ Chaynulla Taytay kaçhamasha chayqa nuqapaq rimaran ima. Piru qamkunaqami rimatinmapis mana uyapashaykillapa chaynulla nuqa yupayqa mana rikashaykillapalamapischu. ³⁸ Chaynulla qamkunaqami Dyus nishankunamatapis mana intrakankillapachu, chay mayqançhi kaçhamusha kaqpa Wamranpi mana kriyishaykillaparayku.

³⁹ “Qamkunaqami, kutir kutir Tayta Dyus nitin iskribikashankunata liyinkillapa, chaynuqa tukuy tyimpupaqna kawsashaqllapa nir yarpur. Piru chaynu iskribikashakuna nuqapaq rimatin liyirmapis, ⁴⁰ nuqapiqa mana kriyinayankillapachu, tukuy tyimpuna kawsanaykillapapaqqa.

⁴¹ “Piru, manami runakunaraq nuqata alabamanantachu ministini. ⁴² Chaqa, qamkunapaqqami allita yaçhani, Dyusta mana munankillapachu nirmapis. ⁴³ Nuqata Taytay Dyus kaçhamatin shamutiyqa, mana kasumar mana kriyimanankillapachu. Nataq ashwan uk runa paypa yarpuyinllamanta shamusha katinshuypaqa alabar kasuyankimanllapana. ⁴⁴ Qamkunaqa, ¿imanunari kriyimankillapa? Chaqa qamkunaqami uknikillapa alabashunanllapalata munankillapa. Chaynu karmi Taytay Dyus qamkunata alabashunanllapataqa mana munankillapachu.

⁴⁵ “Qamkunaqa amami yarpunkillapachu Taytaypa naypanpiqa nuqa uchachashuyashaqllapa nirqa. Ashwanmi Moisespi, kusalata kunfyakayankillapa chay paymi uchachashuyanqallapa. ⁴⁶ Piru chiqapta Moisespi kriyirqa, nuqapipis kriyinkimanllapa. Chaqa Moisesqami iskribirqa nuqapaq intrachikuran. ⁴⁷ Chaynu Moisés iskribishankunapi mana kriyirqa, ¿imanunari kriyinkillapa nuqa willashutiyllapamaqa?” nir.

6

Jesusmi sinku mil runakunata qararan
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Chaymantami Jesusqa riran Galilea quçhapa uk-lawn manyanman. Chay quçhallami shutiqpis, Tiberias quçha. ² Chaynu ritinmi, kusala achka runakuna pul-lanqa riranllapa. Chaqa paykunaqa rikasha karanllapa, Jesús qishaqkunata allichar ima achka milagrukunata rurashanta. ³ Chaymantaqa Jesusqa yaçhakuqninku-nawan uk sirkaman iqar taranllapa. ⁴ Piru chay diya-mantaqa manami maychu karan Israelmanta runakunapa Pascua fyistanpis. ⁵ Chaymanta Jesusqa sirkapi tayar cha-pakurqa, kusala achka runakuna paypa ikinta shamushata rikar, yaçhakuqnin Felipita niran:

—¿Maypitaq kay kwichka achka runakunapaqqa, rantiyanchikllapa mikuytaqa?

⁶ Piru chaynuqami Jesusqa Felipitaqa tapuran, mabir imaninqashi nir. Chaqa payqami allita yaçhayaranna imanu chay runakunata qarananpaq nirmapis. ⁷ Chaynu taputinmi, Felipiaq niran:

—Michka dusyintus dinaryu qillaywan tantata rantishamapis, manami piti pitila mikunanllapapaqmapis aypayanqachu nir.

⁸ Chaymantaqa, chay yaçhakuqnin Simón Pedrupa uknin Andresqa, niran:

⁹ —Kaypimi uk wamritu purichiyen sibatamanta sinku tantitawan ishkey piskadituta. Piru chaysituqa, ¿imanunari aypanqa kwichka achka runakunapaqqa? nir.

¹⁰ Chaynu nitinmi, Jesusqa yaçhakuqninkunataqa ni-ran:

—Willayllapa, tukuyla tanqallapa nir.

Chaymi chaypi kusala qiwa katin, tukuyla chaypi samaranllapa. Chaqa chaypi kaqkunaqami, ullqkunala sinku milma (5,000) kasha kanqallapa.

¹¹ Chaymanta Jesusqa, chay tantitakunata aypar payji nir, Taytan Dyusman mañakurqa, yaçhakuqninkunata aypachitin, paykunana tukuyla chaypi taqkunataqa aypachiranllapa. Chaynullami chay piskaditukunatapis aypachikutinllapa munashanllapata mikuranllapa.

¹² Chaynu mikur tiqllatinllapanaqa, Jesusqa yaçhakuqninkunata niran:

—Mikuy subrashankunataqa tantayllapa ama yanqalla qischakananpaqchu nir.

¹³ Chaymi paykuna tantarqa dusi kanastata untachiranllapa, chay sidadamanta sinku tantita pakikar subrashankunataqa. ¹⁴ Chaynu Jesús milagruta ruratin rikarmi, runakunaqa niyaranllapa:

—Chiqaptami kay runaqa, Dyuspa rimaqnin kay pachaman shamunanpaq karan chay nir.

¹⁵ Piru Jesusqami kwintata qukaran, chay runaku-naqashi amalas apar mantaqninllapapaqna numranayan nir. Chayta yaçharmi, qashan riran uk kusala atun sirkapa ananman, paylana kananpaq.

Jesusmi yakupa ananta puriran

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Chaymanta limpu amsayatinnaqa, Jesuspa yaçhakuqninkunaqa chay unaq sirkamanta ishkimur atun quçhaman çhamuranllapa. ¹⁷ Chaymi uk yaku karruman iqaranllapa, chay yakullata rir waklaw chimpa Capernaumman çhananllapapaq. Piru chay uras limpu limpu tutapashana katinmapis, manaraqmi Jesusqa unaq sirkamantaqa tikrakamushachu karan.

¹⁸ Chaynu riyatinllapami, chay atun quçhaqa alliplata

wakmanta kaymanta maqchikaq qallariran, kusala jwirti wayra shamushanrayku. ¹⁹ Chaymanta imanullapis sinkuta, manaqachu saysi kilumitrutana risha karllapaqa, Jesusta rikaranllapa yakupa ananllata rir paykunaman shipchaqtana. Chaymi paykunaqa kusalata manchakuranllapa. ²⁰ Jesusqami niran:

—¡Nuqami kani! ¡Amami manchakuyllapachu! nir.

²¹ Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa yaku karruman kusa aligrila iqachiranllapa. Chaymi ashwan daslana chay riyashanllapa pachamanqa ĉharanllapa.

Jesustami runakuna maskaranllapa

²² Chaymanta allaqninga, chay atun quĉhapa uklaw manyanpi runakuna kidasha kaqkunaqa kusalata Jesuspaq chapakuranllapa. Chaqa quya-pachami Jesuspa yaĉhakuqninkunataqa rikayatinllapa chay uklayla yaku karru chaypi kaqpi paykunala riranllapa. Chaymi yaĉcharanllapa Jesusqa mana yaĉhakuqninkunawanqa rishachu nir. ²³ Piru chaynu chapakunanllapakamanqami, wakin yaku karrukunapis ĉhamuranllapana chay pwiblu Tiberias shutiqpi, Jesús Taytan Dyusta payji nir, tantitata runakunata qarasha karan, chay lugarpa yatanman. ²⁴ Chaymi runakunaqa, Jesusta chaynulla yaĉhakuqninkunata mana chaypi tarirqa, chay yaku karrukunaman iqar riranllapa Capernaumman, Jesusta maskaq.

Jesusmi tantita kawsachikuqqa

²⁵ Chaynu rir, chay atun quĉhapa uklaw manyanman ĉhar, Jesusta tarirqa tapuranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imurastaq kaymanqa ĉhamushayki? nir.

²⁶ Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunaqami chay tiqlanaykillapakaman mikushaykillaparaykula maskamayankillapa. Manami chay milagrukunata rurashayta intrakashaykillaparaykuchu maskamayankillapa.
²⁷ Amami chay tukukaq mikuylapaq yarpurchu puriyllapa. Ashwanmi chay mikuy mana tukukaq, tukuy tyimpu kawsachikuqlapina yarpuyllapa. Chaymi Dyusmanta Shamuq Runaqa, mana tukukaq mikunaykillapatana qushunqallapa. Chaqa Taytan Dyusmi chaynu kananpaqqa nisha.

²⁸ Chaymi, Jesustaqa tapuranllapa:

—Chaynu katinga, ¿imatataq rurayashaqlapa, Dyus munashanta ruranayllapapaqqa? nir.

²⁹ Jesusqa, niran:

—Dyusqami munayan chay mayqantaçhi pay kaçhamusha chay paylapi kriyinaykillapalata nir.

³⁰ Chaynu nitinpis, qashan tapuranllapa:

—¿Ima milagruta ruratki rikartaq, kriyishuymanllapa, chiqapta Dyusmanta shamushayki nirqa? ¿Chaqa imakunatatataq ruranki? ³¹ Unay rukunchikllapakunamaqami chunllaq lugarpi ‘*maná*’ shutiq mikuyta mikur kawsaranllapa, imanuçhi Dyus nitin iskribikashanpi nishannulla. Chaqa niqmi: ‘Paymi unaq syilumanta tantitata quran mikunanllapapaq’ nir.

³² Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Chay mikuytaqami unaq syilumanta chiqap kawsaq tantitata qarakuq Taytay Dyus qushuranllapa, mana Moiseschu. ³³ Chaqa Dyus chay tantitata qarakuyashanmi, syilumanta shamushana. Chaymi mayqanpis chay tantitata mikuqqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa nir.

³⁴ Chaynu Jesús nitinmi, paykunaqa niranllapa:

—Taytituy, chay tantitataqa tukuy tyimpu qaramas-tuyllapari, nir.

³⁵ Jesusqa niran:

—Nuqami, kawsachikuq tantitaya kani. Chaymi mayqanpis nuqapi kriyir nuqalapina kunfyakaqqa, manana mallaqnanqa chaynulla yakunanqalamapischu. ³⁶ Piru nishushayllapanullami, qamkunaqa imata ruratiy rikarmapis mana kriyimankillapachu. ³⁷ Chaqa Taytay Dyus akrashankunaqami nuqaman shamunllapa. Chaymi mayqanpis nuqaman shamuqtaqa mana itakurchu pullakushaq.

³⁸ “Nuqaqami syilumanta, Taytay Dyus kaçhamatin shamusha kani, mana munashayllata ruranaypaqchu. Ashwan shamusha kani, Taytay Dyus munashankunalata ruranaypaq. ³⁹ Chaqa Taytay Dyus, pay akrar qumashankunataqa mana chinqachinaytachu munan. Chaymi ashwan jwisyu diya çhamutinqa, wanushakunamatapis kawsachimushaq tukuy tyimpupaqna kawsananllapapaq. ⁴⁰ Chaqa Taytay Dyusqami munan, mayqanpis nuqata rikamar kriyiqkunaqa tukuy tyimpupaqna kawsananllapata. Chaymi tukuy nuqapi kriyir wanutinmapis, maydiya jwisyu diya çhamutinqa kawsachimushaq tukuy tyimpupaqna” nir.

⁴¹ Chaynu Jesús nitinmi, chay Israelmanta karguyjun runakunaqa piñakur rimapakuq qallariranllapa. Chaqa Jesusqa kaynu nisha karan: “Nuqami chay chiqap tantita unaq syilumanta shamusha chayqa” kani nir. ⁴² Chaymi paykunaqa niranllapa:

—¿Manachu kay runaqa, Josipa Wamran Jesús? Nuqanchikkunami riqsinchikllapa taytanta mamanmatapis. Piru ¿imapaqtaq, unaq syilumanta shamusha kani, niyan?

⁴³ Chaymi Jesusqa paykunataqa, niran:

—Amana yanqalla piñakur rimapakuyllapanachu.
⁴⁴ Taytay mana akrashankunaqami, mana nuqamanqa imanupis shamunqallapachu. Mayqanpis nuqapi kriyiqkunataqami jwisyu diyapiqa kawsachishaq tukuy tyimpupaqna. ⁴⁵ Chaqa Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunapimi nin: ‘Dyusmi tukuyta allita intrachinqa’ nir. Chayraykumi, Taytay Dyus nishankunata uyakur kasuqkunaqa, nuqamanna shamunqallapa.

⁴⁶ “Manami mayqanpis Taytay Dyustaqa rikashachu. Nataq Dyusmanta shamusha chaylami allita riqsin.
⁴⁷ Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqapi allita kriyiqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.
⁴⁸ Chaqa nuqami kawsachikuq tantitaqa kani. ⁴⁹ Chay unay rukuykillapakuna chunllaq lugarpi ‘maná’ shutiq mikuyta mikurmapis, wanuranllapa. ⁵⁰ Piru nuqaqami willashuyanillapa chay tantita syilumanta shamusha chaypaq. Chaymi mayqanpis chayta mikuqqa manana maydiyapis wanunqanachu. ⁵¹ Nuqami chay kawsaq tantita syilumanta shamusha chayqa kani. Chaymi mayqanpis chay tantitata mikuqqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Piru chay tantitaqami nuqapa kwirpuylla. Chaymi kwirpuytaqa qukuyani tukuyta runakunata washarna, tukuy tyimpu kawsachinaypaq” nir.

⁵² Chaynu Jesús nitinmi Israelmanta karguyjunkunaqa paykunapura kusata willanakuq qallariranllapa:

“¿Imanutaq paypa kwirpunllataqa qaramayashunllapaq?” nir.

⁵³ Chaymi Jesusqa paykunata niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkuna, Dyusmanta Shamuq Runapa kwirpunta mana mikur chaynulla yawarninta mana upyarqa, Dyuspaqqa wanusha yupayna kankillapa. ⁵⁴ Nataq nuqapi kriyir chay

kwirpuyta mikuq, yawarniyta upyaqkuna-shuypaqa tukuy tyimpupaqna kawsanqa. Chaymi jwisyu diyapiqa, kawsachishaq wanusha katinmapis. ⁵⁵ Chaqa kwirpuywan yawarniyta chiqapta kawsachikun. Chayna, manana mallaqnanqallapa, yakunanqallapalamanapischu. ⁵⁶ Chaymi kwirpuyta mikuq, yawarniyta upyaqkunaqa, nuqapa pullay katin, nuqapis pullan kashaq.

⁵⁷ “Tukuy tyimpupaq kawsaq Taytaymi kaçhamasha. Chaymi kawsani Taytay munashanta ruranaypaq. Chaynullami mayqanpis mikumaqqa, nuqarayku kawsanqallapa. ⁵⁸ Kananmi willashuyanillapa unaq syilumanta shamusha tantitapaq. Chay tantitaqami, mana unay rukuykillapakuna chunllaq lugarpi ‘maná’ shutiq mikuyta mikuranllapa chaynuchu. Chaqa paykunaqa chay ‘maná’ shutiq mikuyta mikurmapis, wanuranllapa. Piru syilumanta chay tantitata mikuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa” nir.

⁵⁹ Jesusqami tukuy kaykunataqa Capernaumpi tantakananllapa wasipi tantakasha katinllapa yaçhachikuran.

Jesús nishankunami tukuy tyimpupaq kawsachikun

⁶⁰ Jesús chaynu yaçhachikutin uyaparllapami paypi achka kriyiqkunaqa, kaynu niranllapa:

—Kay niyashankunataqa manakish rurayashunllapachuqa. ¿Pitaq chaqa kasuyanqaqa? nir.

⁶¹ Chaynu yarpupakuyanllapa nir kwintata qukarmi, Jesusqa kaynu nir tapuran:

—¿Chay yaçhachikushaychu, mana allinta yarpuchishuyanllapa? ⁶² Piru Dyusmanta Shamuq Runa rikayatkillapa, unay kashanllaman tikrakatinga, ¿imaniyankillapataq kanqa? ⁶³ Tayta Dyuspa Ispiritunmi tukuy tyimpupaq kawsachikuqqa. Chaqa mayqan runapismi mana chaynu kawsachikuytaqa puytinchu.

Chayraykumi nuqa nishushayllapaqa kawsachikuq kar, kriyitkillapaqa tukuy tyimpupaqna kawsachishunqallapa. ⁶⁴ Piru chaynu katinmapis qamkunamanta wakinnikillapaqami mana kriyimanllaparaqchu.

Jesúsqa chaynuqa niran, chaqa payqami unaymanta-pacha, mayqankunami mana kriyinqallapachu, chaynulla mayqanmi kuntrankunaman qukuyanqa nir yaçhashanrayku. ⁶⁵ Jesúsqa niranpis:

—Chayraykumi nishurayllapapis: Mayqanta Taytay mana akrasha katinqa, manami nuqapi kriyiytaqa puytinchu nir.

⁶⁶ Chaynu Jesús nitinmi, chaymanta-pacha achka runakuna ashur, manana paywanchu puriranllapa. ⁶⁷ Chaymantami, Jesúsqa dusi yaçhakuqninkunataqa tapuran:

—¿Qamkunapischu nuqamanta ashur rinayankillapana? nir.

⁶⁸ Chaymi Simón Pedruqa niran:

—Piru Taytituy, ¿mayqanmannari rishaqllapa? Chaqa qam nishaykikunaqami chiqapta tukuy tyimpupaq kawsachikun. ⁶⁹ Nuqakunaqami qampi kriyishana kanillapa. Chaymi yaçhanillapa, qamqa Dyuspa Akrashan kusala Allin Wamran kanki, nir.

⁷⁰ Chaynu Pedro nitinmi, Jesúsqa niran:

—¿Manachu qamkunataqa dusikillapata akrashurayllapa? Piru qamkunamanta ukqami, dyablupa yarpuyinwan kashanrayku, dyablu.

⁷¹ Chaynu nirqami, Jesúsqa chay Simón Iscariotipa wamran Judaspaq, niran. Chaqa chay paymi dusi yaçhakuqninkunamanta karmapis, Jesustaqa kuntrankunaman qukunanpaq karan.

7

Jesuspa ukninkunami paypi mana kriyiranllapachu

¹ Chaymantami Jesusqa yaĉhachikur tukuy Galileapa lugarninkunapi puriran. Chaqa, payqami mana Judeapi kaytaqa munaranchu, Israelmanta karguyjunkuna wanuchinanllapapaq maskashanllaparayku. ² Piru chay Israel runakunapa uk fyistan Enramada * shutiĉ chay shipchamuyatinnaqa, ³ Jesuspa ukninkunaqa kaynu niran:

—Ama kaypi kidarchu, riy Judeaman. Wakpi, kriy-iĉkunapis rikananpaq qam tukuy ima rurashaykikunata.

⁴ Chaqa, mayqanpis riqsikayta munaqqami imatapis mana pakapllaqa ruranchu. Chayraykumi kay rurashaykikunataqa tukuyya naypanpina ruray nir.

⁵ Chaynumi paykunaqa niranllapa, ukninkuna karmapis mana kriyishanllaparayku. ⁶ Chaymi Jesusqa niran:

—Manami tukuy imata ruranaypaq uraqa ĉhamusharaqchu. Piru qamkunapaq-shuypaqami, ima uraspis kusala allin. ⁷ Kay pachamanta kaqkunaqa, mana ĉhiqnishuyta puytinllapachu qamkunataqa. Piru nuqata-shuypaqa ĉhiqnimanllapa, kusala mana allin rurashanllapakunata willar rikachishayrayku. ⁸ Riyllapa qamkunala fyistamanqa. Nuqa-shuypaqa manaraq rishaqchu. Chaqa manaraqmi tukuy imata ruranaypaq uraqa ĉhamushachu nir.

⁹ Chaynu nirmi, payqa Galileallapi kidaran.

Jesusmi Enramada fyistapi

* 7:2 Enramada fyistataqami chay Israelmanta kaqkuna ruraqllapa kusichankunata tukchishana kar. Chaymi chay diyakunapiqa achka chukllitakunata qirupa yurankunawan ruraqllapa, unay rukunllapakuna Egiptumanta lluqshimushanta yarpunanllapapaq nir. Kaypaq masta intrakanarqa rikashunllapa Levítico 23.33-43.

¹⁰ Chaymanta ukninkuna ritinnaqa, Jesuspis riran fyis-tamanqa. Piru, manami mayqanpis yaçhatinchu, uyarala riran. ¹¹ Nataq chay Israelmanta karguyjunkunaqa, fyistapiqa kusata maskayaranllapa Jesustaqa. Chaymi niyaranllapa:

—¿Maypitaq kanqa chay runaqa? nir.

¹² Chay runakunamanta wakinkunami kusalata rimayaqllapa Jesuspaqqa. Ukkunami niyaqllapa: “Kusa allin runami” nir. Nataq ukkuna-shuyapaqa niyaqllapa: “Manami, ashwan runakunata llullachin” nir.

¹³ Piru pakakuqnulami rimaqllapa paypaqqa, Israelmanta karguyjunkunata manchashanllaparayku.

¹⁴ Fyista qallarishanmanta lamtarpina katinga, Dyusta adurananllapa wasiman Jesusqa yaykur, qallariran yaçhachikuq. ¹⁵ Chaymi, chay Israelmanta karguyjunkunaqa kusa dispantakashalla ninakuyaqllapa: “¿Imanutaq kayqa kusalata yaçhan mana maydiyapis istudyasha karqa?” nir.

¹⁶ Jesusqami paykunataqa niran:

—Kay yaçhayashayqami mana nuqapachu, ashwanmi chay mayqançhi kaçhamasha chaypa. ¹⁷ Chaymi mayqanpis Dyus munashanta ruranaqqa, yaçhayta puytinga kay yaçhachikuyashayqa, Dyusmanta manaqachu nuqallamanta nirmapis. ¹⁸ Chaqa mayqanpismi payllamanta rimaqqa, runakuna alabananlapaq rimanllapa. Piru, chay kaçhamuran chayta alabananllapapaq rimaqqami, karanlata riman. Chaynulla, paypiqa mana ima mana allinkunaqa kanchu.

¹⁹ “¿Manachu Moisés, Dyus mantakushanta qushuranllapa? Piru manami mayqannikillapalapis kumplinkillapachu. Chayraykumi wanuchimanayankillapa”.

²⁰ Piru, runakunaqami niranllapa:

—¡Qamqami dyablupa yarpuyinwan kanki! ¿Pitaq wanuchishunayan? nir.

²¹ Jesusqa niran:

—Tukuyla qamkunaqami chay samana diyapi uk milagruta rurashaylapaq kusalata yarpupakur dispan-takankillapa. ²² Piru Moisesmi, qamkunata nishuranllapa chay siñal kustumrita ruraskinaykillapapaq, michka mana paypa mantakuynin katinmapis. Chaqa chay siñal kustumriqami unay rukuykillapakunamanta karan. Chaymi qamkunamaqa michka samana diyapimapis chay kustumritaqa rurankillapa. ²³ Chaynu qamkuna Moisés mantakushannulla kumplinaykillapapaq nir samana diyapimapis uk ullqu wamrituwan chay siñal kustumrita rurarqa, ¿imapaqtaq nuqa uk runapa tukuy kwirpunta samana diyapi allichashaypaq piñakunkillapa? ²⁴ Chayraykumi manaraq allita yaçharqa ama uktaqa kusalata uchachayllaparaqchu. Ashwanmi allita yaçhar, ima niytapis puytinkillapa nir.

Jesusmi rima maymantami payqa nir

²⁵ Jerusalén pwiblupi taqkunamanta wakinmi kaynu nir tapukayaqllapa:

“¿Manachu kayta maskayanllapa wanuchinanllapapaq? ²⁶ Chaypi wakmaqa tukuypa naypanpi rimayan. Piru manami mayqanpis willayanachu. Wak karguyjunku-napisçhi ¿Dyuspa Akrashan Cristun wak runaqa nir kriyishanllaparayku mana willanllapachu? ²⁷ Nataq nuqanchikkuna-shuypaqami yaçhanchikllapa maymantami kay runaqa nirmapis. Chaqa chiqap Dyuspa Akrashan Cristun shamutinqa, mana mayqanpis yaçhan-qachu maymantami shamun nirmapis”.

²⁸ Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa Dyusta adu-rananllapa wasipi yaçhachikuyarqa, kusa jwirtita kaynu niran:

“¿Chayqaçhi qamkunaqa riqsimayankillapaqa maymantami kani nirmapis! Piru manami nuqa munashaynullachu shamusha kani. Ashwanmi uk kaçhamasha katin shamusha kani. Payqami kusa allinla, chaynulla imatapis karanta ima ruran. Chaynu katinmi qamkunaqa mana riqsinkillapachu. ²⁹ Nataq nuqa-shuypaqami allita riqsini paymanta shamushayrayku. Chaqa paymi kay pachamanqa kaçhamasha” nir.

³⁰ Chaynu nitinmi, aypar wanuchinaranllapa. Piru manami mayqanlapis puytiranllapachu. Chaqa man-araqmi wanunanpaq urachu karan. ³¹ Nataq kusala achkami wakinkunaqa kriyiranllapa paypiqa. Chaymi kaynu niyaranllapa:

—¿Dyuspa Akrashan Cristun shamurqachu, kay runa mana ruraypaq imakunata, milagrukunata rurayashan-mantaqa masta rurayanqa? nir.

Fariseukunami kaçhakuran Jesusta aypananllapapaq

³² Fariseukunami, wakin runakuna Jesuspaq rimaqta uyaparanllapa. Chaymi, paykunaqa kurakunapa man-taqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi wakin kuy-takuqkunata kaçharanllapa, Jesusta aypananllapapaq.

³³ Piru Jesusqa niran:

—Qamkunawanqami mana unaylatanachu kashaq. Chaymi ashwan tikrakashaqna chay mayqançhi kaçhamaran chayman. ³⁴ Chaynami qamkunaqa kusalata maskamarpis mana tarimankillapachu. Chaqa manami chay kayashaymanqa riyta puytinkillapachu nir.

³⁵ Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa, paynin paynin kaynu ninakuqllapa: “¿Maymantaq kayqa riyanka, nuqanchikkuna mana tarinapaqqa? ¿Manaqachu riyanka Israelmanta runakuna uklaw pachakunapi shikwakasha tan chaykunaman, chaypina

mana Israelmanta kaqkunata yaĉhachiq? ³⁶ ¿Ima nishaq nirtaq niyanqa: ‘Qamkunaqami maskamarpis mana tarimankillapachu’, ‘Chaqa nuqa kayashaymanqa mana puytinkillapachu riyta’ nirqa?”

Mayqan yakunaqqa, nuqaman shamur upyanqa

³⁷ Chay fyista tukukanan diyami † kusala mas allin karan. Chaymi Jesusqa chay diyapi sharir kusa jwirtita kaynu niran:

“Mayqan yakunaqqa, nuqaman shamunqa. Chaymi kriyirqa yakuta upyaq yupayna kanqa, ³⁸ Dyus nitin iskribikashanpi nishannulla. Chaqa ninmi: Mayqanpis nuqapi kriyiqpa yarpuyinpiqami riyu yaku riq yupay kanqa nir”.

³⁹ Chaynu nirqami Jesusqa yaĉhachikuyaran, paypi kriyiqkunaqashi Dyuspa Santu Ispiritunwanna kanqal-lapa nir. Piru Jesús manaraq wanur kawsamusha kat-inmi, Tayta Dyuspa Santu Ispiritunqa manaraq kriyiqku-nawanchu karan.

Runakunami ukmanta ukmanta yarpur chiqanchanaku-ranllapa

⁴⁰ Chaymantami wakin runakuna Jesús nishanta uya-parqa, kaynu niyaranllapa:

—Chiqaptami kay runaqa Dyuspa uk rimaqnin shamun-
nanpaq karan chay, nir.

⁴¹ Ukkunaqa niqllapa:

—Kaymi Dyuspa Akrashan Cristun nir.

Piru ukkunaqa niqllapa:

---

† 7:37 Chay fyista tukukay diyapi kustumrinllapa katin, kurakunala yakuta altarman iĉhaq. Chayta ruraran yarpunanllapapaq Dyus rumimanta yakuta unay rukunkunata upyachir kawsachisha kaq chayta. Chaymi Jesusqa niran “Mayqan yakunaqqa nuqaman shamur upyanqa” nirqa, payna chay yaku kawsachikuq yupay kar.

—¡Manami! Chaqa Dyuspa Akrashan Cristunqami mana Galileamantachu kayta puytin. ⁴² Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi nin: ‘Dyuspa Akrashan Cristunqashi unay gubyirnu Davidpa ayllunmanta kanqa. Chayshi David yupaylla Belén pwiblumanta kanqa’ nir.

⁴³ Chaynu nir Jesuspaq ukmanta ukmanta yarpurmi tukuylla runakuna limpu chiqanchanakuranllapa. ⁴⁴ Chaynullami Dyusta adurananllapa wasipi wakin kuytakuqkunaqa, aypar prisunayaqllapa. Piru manami mayqanpis chaynuqa ruraranllapachu.

Karguyjunkunami Jesuspi mana kriyiranllapachu

⁴⁵ Chaymantami Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunaqa, tikrakar riranllapa fariseo runakuna, kurakunapa mantaqninkuna kayashanllapaman. Chaymi tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq mana apamushaykillapa? nir.

⁴⁶ Paykunaqa niranllapa:

—Mana mayqanpis chay runa yupay kusa shumaqtaqa rimashachu nir.

⁴⁷ Chaymi, chay fariseo runakunaqa, niranllapa:

—¿Qamkunapischu dijakatkillapa llullachishushallapa?

⁴⁸ Manaqachu ¿paypi mayqannin mantaqninchikllapa, manaqa wakin fariseo masinchikkunapis ‘Dyuspa Akrashan Cristun’ nir kriyishallapa? ⁴⁹ Piru, chay runakuna Dyus nitin Moisés mantakushankunata mana intrakarmi, Jesustaqa ‘Dyuspa Akrashan Cristun’ ninllapa. Chayraykumi Dyus paykunataqa kastiganqa.

⁵⁰ Chaymi fariseo runakunamanta Nicodemo, uk tuta Jesusta rikaq risha karan chayqa, niran:

⁵¹ —Nuqanchikkunapaq Dyus unay mantakushanpimi nin: Manashi mayqan runatapis ima niytapis puytinchikchu, puntata paypaq mana imata rurasha nir yaçhar, uyapasha ima karqa.

⁵² Chaynu nitinmi, wakinkunaqa niranllapa:

—¿Qampischu Galileamanta kanki? Dyus nitin iskribikashakunatami allita liyiy. Chaynumi yaçhanki Galileamantaqa Dyuspa uk rimaqninga mana kayta puytinchu nir. ⁵³ Chaymantami wasinman riranllapana. ‡

8

Jesusta uchachananllapa

¹ Nataq Jesusqami Olivos sirkaman riran. ² Allaqmanta achkiyatinnaqa qashan riran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaypimi runakuna payman qimikatin, chaylapi tar yaçhachikuq qallariran.

³ Chaymi chaymanqa, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, fariseo runakunaqa uk warmi ukwan ukwan punuqta tarishanllapata aparanllapa. Chaymantami chay warmitaqa tukuypa çhaypinpi shachir, ⁴ Jesustaqa niranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, kay warmimi runan kaqta ingañar, uk runawan punuqta tarisha kanillapa. ⁵ Chaqa Dyus nitin Moisés iskribishanpimi nin: Waknu tukuq warmitaqashi rumillawan sitar wanuchiypaq. ¿Qamshuypaq ima ninkitaq? nir.

⁶ Paykunaqami chaynuqa tapuranllapa Jesús ima mana allinta rimatinga, chaylapaqna uchachananllapapaq. Piru Jesusqa piratar didunwan pachapi iskribiq çhurakaran.

---

‡ 7:53 Wakin iskribikashakunapimi 7.53 - 8.11 mana rikarinchu.

⁷ Chaymanta mas tapuyatinllapami, Jesusqa das sharir niran:

—Qamkunamanta mayqannikillapa mana uchayjun kaqmi naypaqtaqa sitanqa nir.

⁸ Chaynu nirqami, qashan piratar iskribiq êhurakaran pachapiqa. ⁹ Chaynu nitin uyaparmi, kusa uchayjun kashanllaparayku pinqakur ukninpis ukninpis chay runakunaqa riq qallariranllapa. Ashwanmi chay puntata riqkunaqa mas rukukaqkuna karan. Chaynumi tukuyla ritinnaqa chay warmiqa paylana kidasha karan. Chaymi Jesusqa, ¹⁰ piratayashanmanta alsakamur tapuran:

—Mamitay, ¿maypitaq chay runakuna uchachashuqkunaqa? ¿Manachu mayqanninpis sitashuran? nir.

¹¹ Warmisitaqa niran:

—Manami Taytituy.

Chaymi Jesusqa niran:

—Nuqapismi mana sitashaykichu. Ashwanmi kanaanqa rikuyuna. Piru amanami uchakunkinachu nir.

Jesusmi tukuyqa achkirachikuqnin

¹² Chaymantami Jesusqa qashanpis runakunata willaq qallariran kaynu nir:

—Nuqami tukuyqa achkirachikuqnin kani. Chaymi mayqanpis nuqata kasumaqqa, achkiraqlapina kawsanqa. Chaynuqami manana maydiyapis tutaparaqpinachu kawsanqallapa.

¹³ Chaynu Jesús nitinmi, fariseo runakunaqa niran:

—Qamqami chaynuqa qamllapaq rimayanki. Chaymi chay rimashaykiqa mana imapaqpis sirbinchu nir.

¹⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Nuqa rimashayqami chiqap, michka nuqallapaq rimatiymapis. Chaqa, nuqami yaêhani maymanta shamusha kani, maymanmi riyani nirmapis. Nataq qamkuna-shuypaqa mana yaêhankillapachu nuqapaqqa,

maymantami kani, maymanmi riyani nirmapis.
¹⁵ Qamkunami runakuna munashannulla rikar uchachamankillapa. Nataq nuqa-shuypaqami mana mayqantapis uchachanichu yanqa illaqmantaqa.
¹⁶ Piru mayqanta allita rikar yaçharqami, Dyus munashannulla chiqapta rikar yaçhashaq. Chaqa manari nuqalachu chaytaqa rurashaq. Ashwanmi Taytay Dyus nuqata kaçhamaqwan pulla runakunataqa allita rikar yaçhashaqlapa. ¹⁷ Chaqa Moisés qamkunapaq mantakushanpimi kaynu nin: ‘Imapaqpis ishkay tistigukuna chayllata rimatinshi ima nishanllapapis sirbin’ nir. ¹⁸ Chaynu katinmi, nuqapis nuqallapaq rimarqa, uk tistigu kani. Chaynulla Taytay kaçhamasha chay paypis, nuqapaq rimarqa paypis uk tistigu. Chaymi chay rimashaykunapaqqa, ishkay tistigukunana kanillapa Taytaywanqa nir.

¹⁹ Chaynu nitinmi tapuranllapa:

—¿Maypitaq Taytaykiqa? nir.

Jesusqa niran:

—Qamkunaqami mana riqsimankillapachu. Chaynulla Taytaytapis mana riqsinkillapachu. Chaqa nuqata riqsi-mayarllapaqa, Taytaytapis riqsiyankimanllapa nir.

²⁰ Tukuy kaykunataqami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuran, chay ufrindata çhurananllapa kajunkuna tanan kwartupi. Piru, manami mayqanpis paytaqa ayparanllapachu. Chaqa manaraqmi chaynu kananpaq uraqa çhamusharaqchu karan.

Nuqa rishaymanqa mana riyta puytinkillapachu

²¹ Chaymantami Jesusqa qashan paykunataqa niran:

—Nuqaqami riyanina. Chaynu ritiymi qamkunaqa maskamankillapa. Piru manami tarimankillapanachu.

Chaymi chay uchaykillapallawanna tukuy tyimpupaq wanunkillapa. Chaqa nuqa rishaymanqami qamkunaqa mana riyta puytinkillapachu nir.

²² Chaymi Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—¿Wakqa paylla wanuyta munarchu imataq nimayanchikllapa pay riyashanmanqa mana riyta puytishunllapachu, nirqa? nir.

²³ Chaymi Jesusqa niranpis:

—Qamkunaqami kaymanta kankillapa. Nataq nuqaqami unaq syilumanta kani. Chaynulla qamkunaqami kay pachapi, Dyusta mana riqsiqkunamanta kankillapa. Nataq nuqaqa mana kay pachamantachu kani. ²⁴ Chayraykumi nishurayllapa uchaykillaparayku wanunkillapa nirqa. Chaqa nuqata ‘Pimi kani’ nir, mana kriyimarllapaqa, uchaykillaparayku wanunkillapa tukuy tyimpupaqna nir.

²⁵ Chaynu nitinmi, tapuranllapa:

—¿Pitaq qamqa kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Nuqaqami puntamanta-pacha willashushallapana kani. ²⁶ Nuqapami kan achka qamkunapaq rimanaypaq, imanumi kankillapa nir rikar yaçhashushallapana kar. Nuqa willashushayllapaqami chiqap. Chaqa nuqata kaçhamasha chayqami, chiqapta riman. Chaymi nuqa willashushayllapaqa, chaylla chay kaçhamasha nishanwanqa nir.

²⁷ Piru paykunaqami, mana intrakaranllapachu Taytan Dyuspaq chaynu parlatinllapamapis. ²⁸ Chayraykumi Jesusqa niran:

—Qamkunaqa, Dyusmanta Shamuq Runata unaqman alsaraq, riqsinkillapa Dyusmanta shamusha kasha nirqa. Chaynullami yaçhankillapa manami imatapis nuqallaqa

ruranichu nir. Ashwanmi rimani Taytay Dyus yaĉhachimashanlata. ²⁹ Chaqa nuqata kaĉhamaq Taytayqami, nuqawan. Chaymi, mana nuqalataqa dijamashachu. Chaqa nuqaqami pay munashannulata rurani nir.

³⁰ Chaynu Jesús nitinmi, kusa achka runakuna kriyiranllapa paypiqa.

Kriyiqkunaqami manana dyablupa sirbiqninnachu

³¹ Jesusmi chay Israelmanta runakuna paypi kriyishakunataqa kaynu niran:

—Qamkuna, nuqa nishaykunapi kriyishaykillapanulla kawsarqami, chiqap yaĉhakuqniykunana kankillapa. ³² Chaynulla chay chiqap kaqtana riqsinkillapa. Chaymi ashwan chay chiqap kaqqa tukuy imamanta washashunqallapa.

³³ Chaynu Jesús nitinmi, paykunaqa niranllapa:

—Nuqakunaqami unay rukuyllapa Abrahampa ayllunmanta kanillapa. Chaynu karmi mana mayqanpa sirbiqninlamapischu kasha kanillapa. Piru, ¿imapaqtaq qamqa ninki tukuy imamanta washakankillapa nirqa?

³⁴ Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Tukuy uchakuqkunaqami chay uchapaqa sirbikuqninna. ³⁵ Chaqa uk sirbikuqmaqa uk wasipiqqa mana tukuy tyimpupaqqa kidayta puytinchu. Piru chay wasimanta kaqqa wamran-shuypaqami, tukuy tyimpupaqna wasinpiqa kidan. ³⁶ Chaynullami Dyuspa Wamran tukuy imamanta washashutinllapaqa, chiqaptana washakasha kankillapa. ³⁷ Nuqaqami yaĉhani qamkunaqa Abrahampa ayllunmanta kankillapa nirmapis. Piru, qamkunami nuqa nishushayllapata mana kasunashaykillaparayku wanuchimanayankillapa. ³⁸ Chaqa nuqami, Taytay willamashanta, rikachimashanta

qamkunataqa willashunillapa. Piru qamkuna-shuypaqami chay uk taytaykillapa nishanta uyar, munashanlata rurankillapa nir.

³⁹Chaymi, paykunaqa niranllapa:

—¡Taytayllapaqami rukuyllapa Abraham karan!

Chaynu nitinllapami Jesusqa niran:

—Qamkuna chiqapta Abrahampa wamrankuna karqa, pay rurashankunallata rurayankimanllapa. ⁴⁰ Piru qamkunaqami manana imanutaq Abraham allinlata ruraq chaynunachu kawsankillapa. Chaymi ashwan nuqa, Dyus willamashanta karanta willashutiyllapamapis qamkunaqa wanuchimanayankillapa. ⁴¹ Chaynuqami qamkunaqa chay uk taytaykillapa munashannullata rurayankillapa nir.

Chaynu Jesús nitinmi, paykunaqa niranllapa:

—Manami mayqanpa jwira wamranchu kanillapa. Nuqakunaqami uk Taytayjunla kanillapa. ¡Payqami Taytayllapa Dyus! nir.

⁴²Chaynu nitinllapaqa, Jesusqa niran:

—Chiqapta Taytay Dyus, taytaykillapa katinga, nuqata munamayankimanllapa. Chaqa nuqaqami kaypi kani Dyusmanta shamushayrayku. Manami munashayllamantachu shamusha kani. Ashwanmi Taytay Dyus kaçhamasha kay pachaman shamunaypaqqa. ⁴³¿Imapaqtaq qamkunaqa mana intrakayta puytinkillapa nuqa willashutiyllapaqa? Piru qamkunaqami rimashayta mana uyakunashaykillaparayku, mana intrakankillapachu. ⁴⁴ Qamkunapa taytaykillapaqami dyablu. Chaymi, paypa kaqninkuna kar munashanlata rurankillapa. Chaqa dyabluqami qallarishanmantapacha wanuchikuq karan. Chaynulla chay chiqap kaqpi kayta mana puytishanrayku, mana imalatapis karantaqa rimanchu. Chaymi imata rimarpis tukuyta llullakurla

riman. Chaynu kashanraykumi tukuy llulla rimaqpaqa taytan.

⁴⁵ “Piru nuqa karanta rimatiymapis, qamkunaqa mana kriyimankillapachu. ⁴⁶ Mabir ¿mayqannikillapataq nuqata qamqa uchayjun kanki nimayta puytinkillapa? Nuqa karanlata rimatiyqa, ¿imapaqtaq mana kriyimankillapa? ⁴⁷ Chaqa Dyusmanta kaqkunaqami, Dyus rimashankunata uyakur kasunllapa. Piru qamkunaqami mana Dyusmanta kashaykillaparayku, mana uyakunankillapalamapischu”.

Cristuqami Abrahammantaqa naypaqlata karanna

⁴⁸ Chaymantaqa chay Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Qamqami chay Samariamanta runa, chaynulla dyablupa yarpuyinwan kanki nirqa, manami pantarchu karanta willashuyanillapa.

⁴⁹ Jesusqa niran:

—Manami ima dyablupa yarpuyinwanmapischu kani. Ashwanmi tukuy imatapis rurani Taytayta rispitar kasushayrayku. Nataq qamkuna-shuypaqami mana kasumankillapachu. ⁵⁰ Piru nuqaqa manami alabamanaykillapataqa ministinichu. Ashwan Taytaymi chaynu kanan-taqa munan. Chaqa Paymi tukuyta allita rikar yaçhanqa. ⁵¹ Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqa rimashayta chiqapta kasur kawsaqkunaqami mana wanurchu tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa nir.

⁵² Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Kanan-shuypaqami chiqaptana yaçhanillapa qamqa chiqapta dyablupa yarpuyinwan kanki nirqa. Chaqa Abraham, chaynulla Dyuspa wakin rimaqninkunapismi

wanuranllapa. Nataq qam-shuypaqa ninki: ‘Nuqa rimashayta kasuqkunaqami mana wanurchu tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa’ nir. ⁵³ ¿Manaqachu qamqa taytayllapa Abrahammanta mas kanki? Paymi wanuran. Chaynulla Dyuspa rimaqninkunapismi wanuranllapa. ¿Imanu runa kaytataq qamqa munanki? nir.

⁵⁴ Jesusqa niran:

—Nuqalla alabakanaypaq rimayatiyqami, chay rimashayqa mana imapaqpis sirbinmanchu. Nataq chay alabamaq chayqami Taytay, chay mayqantaçhi qamkuna Dyusniy niyashaykillapalla. ⁵⁵ Piru qamkunaqami mana paytaqa riqsinkillapachu. Nataq nuqa-shuypaqa allita riqsini. Piru imanupi paytaqa mana riqsinichu niyar-shuypaqami, nuqapis kusala llulla kayman qamkuna yupaylla. Chaqa chaynu chiqapta riqsiq karmi, pay rimashankunata intrakar kasur ima kawsani. ⁵⁶ Nataq unay rukuykillapa Abrahamqami nuqa imanu shamunaypaq nir rikananpaq kar, rikashanrayku kusalata aligriyan nir.

⁵⁷ Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa, Jesustaqa kaynu niranllapa:

—Manami sinkwinta añuyjunlamapischu kanki. ¿Piru ninki Abrahamta rikasha kani nir?

⁵⁸ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Nuqaqami Abraham manaraq kayatin, karayllana nir.

⁵⁹ Chaynu nitinqa, Israelmanta karguyjunkunaqa rumikunata ayparanllapa Jesusta sitananllapapaq. Piru payqami runakunapa rurinta pakakuqnulla Dyusta adurananllapa wasimantaqa lluqshiran.

9

Jesusmi syigu nasisha runata allicharan

¹ Chaymanta uk lugarta pasayarnaqa, Jesusqa rikaran uk runa nasishanmanta-pacha syigu kaqta. ² Chaymi yaçhakuqninkunaqa Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaçhachikuq Taytituy, çimaraykutaq kay runaqa syigu nasisha kasha kanqa, taytankunapa uchanraykuchu, manaqachu paypa uchanrayku?

³ Chaynu taputinllapami, Jesusqa niran:

—Manami paypa uchanrayku, chaynulla taytankunapa uchanraykuchu chaynuqa nasisha. Ashwanmi chaynuqa nasisha karan pay alliyatin rikar, Tayta Dyuspaq allita yaçhananllapapaq. ⁴ Chayraykumi achkilla katinraq chay kaçhamasha kaqpa trabajuntaqa rurashunllapa. Chaqa tutapananpaq urami çhamunqana. Chaynu tutapatin-qami manana mayqanpis trabajanqanachu. ⁵ Chaqa nuqa kay pachapi karllaraqmi, tukuypa achkirachikuqnin kani nir.

⁶ Chaynu nirnaqami Jesusqa pachaman tuqakur, tuqayninwan lluchkitata rurar, chay syigupa nawinta

⁷ salar kaynu niran:

—Rir paqakuy Siloé shutiq quçhapi. (Siloimi, rimayn-inchikpiqa munan niyta ‘Kaçhamusha’ nir).

Chaymi chay syiguqa rir paqakurqa, rikakurna tikrakamuran. ⁸ Piru paytaqami chay yatanpi taqkuna, chaynulla wakinkunapis unaylla rikasha karanllapa limusnata mañakur taqta. Chaymi chay runakunaqa kaynu ninakuqllapa: “çManachu kay runaqa limusnata mañakur taq chay?” nir.

⁹ Ukkunaqa niyaqllapa: “Chiqaptami pay” nir.

Ukkuna-shuypaqa niyaqllapa: “Manami paychu. Michka kusa paynu karmapis” nir.

Piru chay alliyasha runaqami niyaq: “Arí, nuqami kani” nir.

¹⁰ Chaymi tapuranllapa:

—¿Imanutaq kananqa rikakuyta puytinki? nir.

¹¹Chay alliyasha chayqa, niran:

—Chay runa Jesús shutiqmi pachalapi tuqayninwan lluchkitata rurar, nawiya salar nimiran: ‘Rir chay qucha Siloé shutiqpi paqakuy’ nir. Chaynu nimatin paqakurmi, rikakuyta puytirayna.

¹²Chaymi qashan tapuranllapa kaynu nir:

—¿Maypitaq chay runaqa?

Payqami niran:

—Manami yaçhanichu nir.

Fariseukunami syigu alliyashata tapuranllapa

¹³⁻¹⁴Jesusqami samana diyapi lluchkitata rurar, chay syigu runata allichashanqa karan. Chaymi, unay syigu kasha runataqa aparanllapa fariseukunaman.

¹⁵Chaymantami, paykunaqa tapuranllapa:

—¿Imanutaq kananqa rikakuyta puytinkina? nir.

Payqami niran:

—Nawiya lluchkitawan salatín, rir paqakushaymanta-pachami kananqa rikakunina.

¹⁶Wakin fariseo runakunaqami niranllapa:

—Chayta rurashaqami mana Dyusmanta Shamuq Runachu kanqa. Chaqa manari samana diyamatapis kwintachayancho nir.

Piru ukkunaqami niaqllapa:

—¿Uk runa uchayjunqami chay mana ruraypaq milagrukunataqa mana rurayta puytinmancho?

Chaynu ukmanta ukmanta rimarmi, mana chayllatanachu yarpuyaqllapa. ¹⁷Chaymi qashan kaynu nir tapuranllapa chay unay syigu karan chay runataqa:

—Kanan rikakunaykipaq allichashushanraykuqa, ¿imaninkitaq paypaqqa?

Payqa niran:

—Nuqami nini, Dyuspa uk rimaqnin kanqa nir.

¹⁸ Piru Israelmanta karguyjunkunaqami mana kriyinaranllapachu chiqap syigu kasha kanqa nirqa. Chaymi, taytankunata qayachimuranllapa. ¹⁹ Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

—¿Kayqachu wamraykillapa? ¿Manachu qamkunaqa niraykillapa syigu nasiran nir? ¿Imanutaq kananqa rikakuyta puytin? nir.

²⁰ Chaynu taputinllapami, taytankunaqa niranllapa:

—Yaçhanillapami payqa wamrayllapa syigu nasisha karan chay nir. ²¹ Piru manami yaçhanillapachu imanumi kananqa rikakuyta puytinna, chaynulla mayqanmi allichasha nirmapis. Dijur payta tapuyllapa willashunqallapa. Chaqa paypismi byiju runana nir.

²² Chaynuqami taytankunaqa rimaranllapa manchakushanllaparayku. Chaqa Israelmanta karguyjunkunaqami parlasha karanllapa, mayqanpis Jesusta Dyuspa Akrashan Cristun nir kriyiqtaqa chay tantakananllapa wasimanta itakunanllapapaq nir.

²³ Chayraykumi, taytankunaqa kaynu niranllapa: “Dijur payta tapuyllapa. Chaqa payqami byiju runana” nirqa.

²⁴ Chaymantami chay Israelmanta karguyjunkunaqa, qashan chay syigu alliyashataqa, qayamur tapuranllapa:

—Chiqapta Dyuspa naypanpi jurar willamayllapa. Chaqa nuqakunaqami yaçhanillapa chay allichashusha runaqami kusala uchayjun nir.

²⁵ Chaynu taputinllapami, payqa niran:

—Nuqaqami mana yaçhanichu uchayjun mana uchayjun nirmapis. Nataq nuqaqami yaçhani syigu karay, piru kananqami rikakunina nir.

²⁶ Chaynu nitinmi, qashan tapuranllapa:

—¿Imanutaq rurashuran? ¿Imatataq ruraran rikakunaykipaqa? nir.

²⁷ Payqa niran:

—Willashurayllapanami, ¿manachu intrakankillapa? ¿Imapaqtaq qashan willashunayta munankillapa? ¿Manaqachu qamkunapis paypa yaĉhakuqninna kanayankillapa? nir.

²⁸ Chaynu nitinmi, kusata musyar niranllapa:

—Qamqami chay runapa yaĉhakuqninna kanki. Nataq nuqakuna-shuypaqa Moisespa yaĉhakuqnin kanillapa. ²⁹ Chaqa allitami yaĉhanillapa, Dyusmi Moiestaqa willaran nir. Piru chay runapaq-shuypaqami mana yaĉhanillapachu maymantami rikarimusha nirmapis.

³⁰ Chaynu nitinllapami, chay runaqa niran:

—¡Imanutaq kayqa kanqa! Qamkunaqa mana yaĉhankillapachu maymantami chay runaqa nirmapis. Piru nuqata-shuypaqami syigu kashaymanta allichamashana. ³¹ Allita yaĉhashanchikllapanu, uk uchasapataqami Dyusqa michka mañakutinmapis mana uyapanchu. Ashwanmi paylata sirbir, munashanta ruraqkunalatami uyapan. ³² Manami maydiyapis uyashanchikllapachu, uk runa nasishanmanta-pacha syigu kaqta uk runa allichasha nirqa. ³³ Chaqa chay runa, Dyusmanta mana shamusha karqa, manami imatapis rurayta puytiyanmanchu nir.

³⁴ Chaynu nitinmi, niranllapa:

—Qam kusala uchayjun nasisha karmapischu, ¿nuqakunata yaĉhachimanayankillapa? nir.

Chaynu nirmi, chay tantakananllapa wasimantaqa itakuranllapana.

Mana kriyiqkunaqami syigu yarpuyinpiqa

³⁵ Chaymantami Jesusqa yaĉharan chay tantakananllapa wasimanta itakushallapa chay syigu kayar alliyasha

runataqa nir. Chaymi, payta tarirqa Jesusqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamqachu kriyinki Dyusmanta Shamuq Runapiqa?

* nir.

³⁶Chaymi chay runituqa niran:

—Taytituy, mayqantaq payqa willamay, nuqa kriyinaypaq nir.

³⁷Jesusqa niran:

—Rikashaykinami. Nuqami kani. Nuqallawanmi parlayanki nir.

³⁸Chaymantami chay runaqa, Jesuspa naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—Kriyinimi qampi Taytituy nir.

³⁹Chaymantami Jesusqa niran:

—Nuqami kay pachaman shamusha kani tukuyta allita rikar yaçhanaypaq. Chaynulla syigukunaqa rikakunanpaq. Nataq chay rikakuqkuna-shuypaqa amana rikakunanpaqnachu nir.

⁴⁰Chaynu Jesús nitinmi, wakin fariseo runakuna chaypi kar, uyakuqkunaqa niranllapa:

—¿Nuqakunapischu syigukuna kanillapa? nir.

⁴¹Jesusqa niran:

—Qamkuna syigukuna karllapaqa, manami uchayjunchu kankimanllapa. Piru rikakuni nishaykillaparayku, ashwan uchayjun kankillapa nir.

10

Uk michikuqmi uyshankunawan

¹Jesusqami niranpis:

“Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis uyshakunapa chikrunman mana punkunta yaykur uklawta

---

* ^{9:35} Wakin iskribikashakunapimi nin “¿Qamqachu Dyuspa Wamranpiqa kriyinki?” nir.

yaykuqqami, upallala suwakuqkuna, imanullapis amalas suwakuqkuna ima. ² Piru chikrunman chay punkunlata yaykuq-shuypaqami, chay uyshakunapaqa michikuqnin kar kuytan. ³ Chaymi, punkupi kuytakuqqa punkuta kiçhatin, chay michikuqqa uyshankunataqa shutinllapi qayatin, rimayninlamanta riqsin. Chaynumi uyshankunataqa chikrunmanta lluqshichinna. ⁴ Chaymanta tukuynin uyshankuna lluqshitinnaqa, michikuqninqa naypanta rin. Nataq chay uyshankuna-shuypaqqa ikinlata rin. Chaqa rimayninlamantari riqsin michikuqnintaqa. ⁵ Piru, mayqan mana riqsisanpa ikintaqami mana rinchu. Ashwanmi paymantaqa alsakan. Chaqa manari riqsinchu rimayninlamatapis”.

⁶ Chaynu nir Jesús kay kumparasyunwan willatin-mapismi, chay uyakuqkunaqa mana intrakaranllapachu ima nishaq nirmi chaynu niyan nirmapis.

Jesusmi chiqap michikuqqa

⁷ Chaymantami Jesusqa qashan kaynu niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Nuqami chay uyshakuna chikrunman yaykunan punku kani. ⁸ Piru tukuy nuqamanta naypaqta shamuqkunaqami upallala suwakuqkuna, chaynulla imanullapis amalas suwakuqkuna ima karanllapa. Chaymi, chay uyshitaykunaqa mana kasuranllapachu paykunataqa. ⁹ Nishushayllapanu, nuqami chay chikrunpa punkunqa kani. Chaymi mayqanpis nuqapi kriyishanrayku chay punkuta yaykuqqa washakashana kanqa. Chaynuqami, imanutaq uk uyshamaqa chikrunman yaykur, lluqshimur, rir kusala shumaq qiwata tarin, chaynuna kanqa.

¹⁰ “Suwakuqkunaqami shamun suwakuq, wanuchikuq, pantachikuq ima. Piru nuqa-shuypaqami shamusha kani, nuqapi kriyiqkunata bidanta qutiy kusa achkata

kusichakuq yupay kusa aligrila tukuy tyimpupaqna kawsananllapapaq. ¹¹ Nuqami uyshakunapa chiqap michiqninqa kani. Chaqa chay chiqap michikuqqami uyshankunata washananrayku wanunmapis. ¹² Piru wakin michikuqkunaqami qillayta ganananlapaq michikunllapa. Chaynu karmi kusala atun surru shamuyta rikarqa, uyshakunamatapis dijar alsakan mana washarlamapischu. Chaqa chiqaptaqari chay uyshakunapaqa mana chiqap michikuqninchu. Chaynulla chay uyshakunapis mana paypachu. Chaymi chay atun surru, uyshakunata aypaq shamutinqa, uyshakunaqa wakta kayta shikwakar rinllapa. ¹³ Chaynumi chay michikuq qillaylapaq yarpur michikuqqa alsakan. Chaqa qillaylapaqri yarpur, uyshakunata-shuypaqa mana kwintachanchu.

¹⁴⁻¹⁵ “Piru nuqa-shuypaqami uyshakunapa chiqap michikuqnin kani. Chaymi, imanutaq Taytayqa nuqata riqsiman chaynullami nuqapis paytaqa riqsini. Chaynulla uyshaykunatapis riqsitiy, paykunapis riqsimanllapa. Chayraykumi uyshaykunata washanayraykuqa wanushaq ima. ¹⁶ Uklawpipismi kan uyshaykunaqa. Piru paykunaqami mana chay chikrullamantachu. Chaymi paykunatapis kaymanna apamushaq. Chaynuqami paykunapis nuqatana kasumatinga tukuyta uk chikrulamanta yupayna kanqallapa. Chaymi ashwan uk michikuqniyunlana kanqallapa tukuyta.

¹⁷ “Taytaymi nuqataqa kusalata munaman. Chaqa uyshaykunaraykumi wanur, chaymanta kawsamushaq. ¹⁸ Piru manami mayqan runa wanunaypaq nishanraykuchu wanuyani. Ashwanmi nuqalla chaynu pasananpaqqa yarpusha kani. Chaqa nuqaqami wanur chaymanta qashan kawsamunaypaqna kani. Chaynu ruranaypaqmi Taytayqa nimasha” nir.

¹⁹ Tukuy chaykunata Jesús rimatinmi, chay Israelmanta karguyjunkunaqa, qashan ukmanta ukmanta yarpupakur chiqanchanakuranllapa. ²⁰ Piru paykunamanta achkami niyaranllapa:

—¿Imapaqta waktaqa kasuyankillapa? Wakqami dyablupa yarpuyinwan kar yaruyasha, nir.

²¹ Nataq ukkunaqa niyaqllapa:

—Mayqanpis dyablupa yarpuyinwan karqa, manami waknuqa rimayanmanchu. ¿Manaqachu uk dyablupis allichayta puytinman syigukunata? nir.

Israelmanta karguyjunkunami Jesusta musyaranllapa

²² Jerusalén pwiblupimi unayqa, Israel runakuna Dyusta adurananllapa wasita kamkachir, qasay tyimpupi Dyusman mañakuranllapa paypaqna kananpaq nir. Chaymi chayta yarpur añu añu chay qasay tyimpullapi fyistata ruraqllapa. ²³ Chay diyakunami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi, Salomonpa kurridurnin niqllapa chaypi puriyatin, ²⁴ Israelmanta karguyjunkunaqa paypa ridurninman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

—¿Maydiyakamantaq willamayankillapaqa mayqanmi kanki nirqa? Chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa, kananlla willamayllapana nir.

²⁵ Jesusqa niran:

—Willashurayllapami qamkunataqa. Piru manami kriyimaraykillapachu. Chaqa Taytay nimashannulla imatapis ruraraqami, allitana intrachishunillapa mayqanmi kani nirmapis. ²⁶ Piru qamkunaqami mana kriyinkillapachu, mana uyshaykunapa wakinnin kashaykillaparayku. ²⁷ Chaqa uyshaykunaqami rimanaylamanta riqsimar, pullayna rinllapa. Chaynullami nuqapis paykunata riqsini. ²⁸ Chaymi paykunataqa mana tukukaq tukuy tyimpu kawsaytana

qushaq. Chaynuqami manana mayqanpis kitamanqachu.

²⁹ Chaqa Taytay tukuymanta kusalata puytiqmi uyshitaykunataqa qumasha. Chaymi Taytay akrashantaqa mana mayqanpis kitayta puytingachu.

³⁰ Taytaywan nuqaqami, ukla kanillapa nir.

³¹ Chaynu Jesús nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa qashan rumikunata ayparanllapa sitananllapapaq. ³² Piru Jesusqa niran:

—Taytaypa pudirninwanmi kusala achka allin imakunata naypaykillapapi rurasha kani. ¿Chay mayqayninpaqtaq sitamanayankillapa? nir.

³³ Chaynu Jesús nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Manami allinkunata rurashaykipaqchu sitashuyanillapa. Ashwanmi sitashuyanillapa Tayta Dyuspaq kusala mana allinta rimashaykirayku. Chaqa runala karmapismi ‘Nuqaqa Dyuswanqa chaylla kani’ nirqa Dyusnu tukuyanki nir.

³⁴ Jesusqa paykunata niran:

—Dyus nitinmi, qamkunapaq kaynu nir iskribiran: ‘Nuqami nini dyuskuna kankillapa’ nir. ³⁵ Allita yaçhashanchikllapanu chay iskribikashakunaqami chiqap. Chaqa Tayta Dyusqami paylla, paypa rimayninta intrakaqkunataqa, ‘dyuskuna kankillapa’ niran. ³⁶ Piru nuqamataqami Taytay Dyusqa paylla akrar kay pachaman kaçhamaran. Chaynu kar nuqaqa Dyuspa Wamran kani nishushayllapapaqqa, çimapaqtaq Dyuspaqqa mana allintachu rimanki ninkillapaqa? ³⁷ Taytay rurashankunata mana rurayatiyqa, amari kriyimayllapachu. ³⁸ Piru Taytaypa ruranankunata ruratiy mana nuqata kriyimarllapamapis, chay rurashaykunalapimapis kriyiyllapa, allita

yaĉhanaykillapapaq Taytaywan nuqaqa chaylla kanillapa nir.

³⁹Chaynu Jesús nitinmi, qashan paykunaqa aypanaranllapa. Piru Jesusqami alsakar riran.

⁴⁰Chaymantami Jesús tikrakar rir, riyu Jordanpa chimpanman ĉhar chaypi kidaran, chay maypiĉhi Shutichikuq Juan unay shutichikuq chaypi. ⁴¹Piru chaymanpismi, kusa achka runakuna rikaq rirllapa, kaynu niyaqllapa:

—Shutichikuq Juan mana milagruta rurar imapis, kay runapaq nishanqami, chiqap kasha nir.

⁴²Chaymi chay lugarkunapiqa, achka kriyiranllapa Jesuspiqa.

11

Lazarumi wanuranna

¹Karanmi uk qishaq runa Lázaro shutiq. Payqami Mariapa, Martapa pwiblun Betaniamanta karan. Piru kay ishkay warmikunaqami Lazarupaqa ukninkuna karan.

²Kay Lazarupa uknin Mariami Jesuspa ĉhakinman mishki mutkiypaqla yakituta iĉhar, aqchanwan chakichisha karan. ³Kay ishkay warmikunami, uknin Lázaro qishaq katin, kaĉhakuranllapa Jesusta kaynu nir willananllapaq:

—Taytituy, kusala munashayki amiguykimi qishaq nir.

⁴Chaynu nitinllapa uyaparmi, Jesusqa niran:

—Manami chay nanaywanqa wanunqachu. Ashwanmi chayqa chaynuqa pasayan imanumi Taytay Dyus, chaynulla Wamranpis kusala pudirniyjun nir yaĉhar alabanllapapaq.

⁵Piru Jesusqa, Martawan Mariata chaynulla Lazaruta michka kusata munaq karmapismi, mana chay diyaqa riranchu. ⁶Chaymi ashwan Lázaro qishaq nitinllapamapis, ishkay diya mastaraq kidaran chay maypiĉhi karan chay

lugarpiqa. ⁷ Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu niran:

—Rishunllapa qashan Judea lugarman nir.

⁸ Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa niranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, manami maychu chay Israelmanta karguyjunkuna rumikunawan sitar wanuchishuyta kamashanllapaqa. Chaynumapischu, ¿qashan chay lugarman rinayanki?

⁹ Piru Jesusqa niran:

—¿Manachu dusi urayjun uk diyaqa? Chaynu katinqa, mayqanpis unaq purirqa mana trumpisanchu, kay pachapi tukuypa achkirachikuqninchikllapa kashanrayku. ¹⁰ Nataq mayqanpis tuta puriqkunaqa trumpisan, achkirachikuqnin mana kashanrayku.

¹¹ Chaynullami niranpis:

—Amigunchik Lazarumi punusha. Chaymi rishaq rikĉhachiq nir.

¹² Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa niranllapa:

—Taytituy, punusha karqami intrachimanchik alliyayanqana nir.

¹³ Piru Jesusqami, Lazaruqa punusha niyaran, wanushanrayku. Nataq yaĉhakuqninkunaqami yarpuranllapa Lázaro punusha katin waknuqa niyan nir. ¹⁴ Chaynu yarpuyatinllapami, Jesusqa allitana willar niran:

—Lazaruqami wanusha. ¹⁵ Piru nuqa mana chaypi katiy wanushanraykumi kusalata aligriyani. Chaqa chaypi-raq imata ruratiypis rikar allitana nuqapi kriyinkillapa. Chaymi ashwan rishunllapa rikaq.

¹⁶ Chaymantami, Tomasta milli niqllapa chayqa, wakin yaĉhakuq masinkunataqa niran:

—Rishunllapa nuqanchikkunapis, paywan pulla wanunallapapaq, nir.

Jesusmi wanushamatapis kawsachimun

¹⁷ Chaymanta Jesús çharqa yaçharan Lázaro pampakashanqa kwatru diyana nir. ¹⁸ Betania pwibluqami Jerusalenmanta yaqqa kimsa kilumitrupi yupay kashanrayku shipchanlapi karan. ¹⁹ Chaymi Israelmanta kusa achka runakunaqa risha karanllapa Martawan Mariata, watukur kunsulanallapapaq uknin wanushanrayku. ²⁰ Chaymantami Martaqa yaçharan, Jesús shamuyan nir. Chaymi lluqshir riran tariq. Nataq María-shuypaqa wasinlapi kidaran. ²¹ Marta, Jesusta tarirnaqa niran:

—Taytituy, qam kaypi kasha katkiqa, ukniyqa mana wanunantachu. ²² Piru yaçhayani, kananmapis imata mañakutkiqa Dyusqa yanapashunqa nir.

²³ Jesusqa niran:

—Uknikiqami kawsamunqa nir.

²⁴ Martaqa niran:

—Arí, maydiya jwisyu diya çhamutinqami, wanushakunawan pulla kawsamuyanqa nir yaçhayani.

²⁵ Chaymi Jesusqa niran:

—Nuqami tukuyqa kawsachiqnin kani. Chaymi mayqanpis nuqapi kriyiqqa michka wanusha karmapis kawsamunqa. ²⁶ Nataq mayqanpis kawsayarlla nuqapi kriyiqkuna-shuypaqa, manana tukuy tyimpupaqnaqa wanunqallapanachu. ¿Kriyinkichu chaynu nishutiyqa? nir.

²⁷ Martaqa niran:

—Arí Taytituy. Nuqaqami kriyini qamqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki, Dyuspa Wamran kay pachaman shamunanpaq karan chay, nir.

Jesusmi Lázaro pampakashanpi waqaran

²⁸ Chaynu nirnaqami, Martaqa riran uknin Mariata qayamuq. Chaymi uknintaqa uyarala kaynu nir willaran:

—Yaçhachimaqninchikmi chaypi qayashuyan nir.

²⁹ Chaynu nitinmi, Mariaqa chay kutilla sharir riran Jesustaqa rikaq. ³⁰ Piru Jesusqami, manaraq chay pwiblumanqa yaykusharaqchu karan. Ashwanmi chay maypiçhi Martawan tarinakusha karan, chayllapiraq karan. ³¹ Chaynu María sharir utqaylla ritinga, Israelmanta wakin runakuna kunsulaq çhasha karan chaykunaqa ikinta riranllapa uknin pampakashanman riyanqa chaypi waqaq nir yarpur.

³² Chaymanta María, Jesús kayashanman çharqa, naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—Taytituy, qam kaypi kasha katkiqa, ukniyqa mana wanunantachu nir.

³³ Chaymantami Jesusqa Mariata, chaynulla Israelmanta runakuna Mariata kunsulaq rishakunapis waqaqta rikarqa kusala ukmanta llakiran. ³⁴ Chaymi kaynu nir tapuran:

—¿Maypitaq pamparaykillapa?

Paykunaqa,

—Shamur rikay Taytituy — nitinllapa, ³⁵ Jesusqa waqaran. ³⁶ Chaymi Israelmanta runakunaqa niranllapa:

—¡Rikayllapa alliplatari munayasha!

³⁷ Piru paykunamanta wakinqa, niyaranllapa:

—Kay runa, chay syiguta allichashaqachu ¿mana imalataqa rurayta puytisha kanman, Lázaro ama wanunapaqqa? nir.

Jesusmi Lazaruta kawsachimuran

³⁸ Chaymantami Jesusqa qashan kusa llakishala, Lázaro pampakashanman qimikaran. Chay Lázaro pampakashanqami uk atun maçhay karan. Nataq chay yaykuna punkunqami kirparayaran uk paltalla rumiwan.

³⁹ Chaymi Jesusqa niran:

—Ashuchiyllapa kay rumitaqa, nir.

Chaymi wanushapa uknin Martaqa, niran:

—Taytituy, kusatanami asyayanqa. Chaqa kwatru diyanari wanushanqa nir.

⁴⁰ Piru Jesusqa niran:

—¿Manachu nishuray, nuqapi kriyitkiqami Tayta Dyuspa pudirnin mana ruraypaqkunata ruratin rikanki? nir.

⁴¹ Chaynu nitinmi, rumita ashuchiranllapa. Chaymi Jesusqa unaq syiluman chapakur, kaynu niran:

“Taytay, payji nishuni. Chaqa qamqami uyapamashayki. ⁴² Piru nuqaqami allita yaçhani, qamta mañakushutiyqa imuraspis uyapamanki nir. Chaynuqami nishuni: Kay runakuna uyakuqkunaqa allitana yaçhananllapapaq, qammi kay pachamanqa kaçhamashayki nir”.

⁴³ Chaynu nirqami, kusala jwirtita qayakuran:

—¿Lázaro, lluqshimuy! nir.

⁴⁴ Chaynu nitinmi wanusha karan chayqa lluqshimuran, çhakin, makinmapis raçhpawan watakasha. Chaynulla qaqlanpis raçhpawan pampakasha ima. Chaymi Jesusqa niran:

—Kaçhar dijayllapa rinqa, nir.

Jesustami wanuchiyta yarpuranllapa

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Tukuy Israelmanta runakuna Mariata yapar rishakuna, Jesús Lazaruta kawsachimutin rikarqa, achka kriyiranllapa. ⁴⁶ Piru wakinkuna-shuyapaqami riranllapa fariseo runakunata willaq, Jesús tukuy imata rurashantaqa. ⁴⁷ Chaynu willatinllapami chay fariseukuna, kurakunapa mantaqninkunaqa tantakaranllapa chay kusa karguyjunkunaman. Chaymi kaynu niranllapa:

—¿Imatataq rurashunllapa? Chay runaqami ashwan mas milagrukunata rurarna puriyan. ⁴⁸ Chaqa dijashallapaqami tukuylana paypi kriyinqallapa. Chaymi ashwan chay Roma pwiblumanta karguyjunkunaqa shamur Dyusta adurananchikllapa wasita, chaynulla tukuyta limpu tukchimachuwannllapa nir.

⁴⁹ Piru paykunamanta uk runa Caifás shutiqmi, chay añukunapiqa kurakunapa punta mantaqnin karan. Chaymi kaynu niran:

—Qamkunaqa mana imatapis yaçhankillapachu. ⁵⁰ Chaynulla manami kwintata qukanillapachu. Chaqa chay pwiblunchikllapa tukukanamanta chaynulla tukuyta runakuna wanunanmantaqami uk runa wanunanpaqqa kusala allin nir.

⁵¹ Nataq Caifasqami mana pay munashanllamantachu chaynuqa rimaran. Chaqa chay añukunapi kurakunapa mantaqnin katin, Dyus rimachitin, rimaran Jesusqashi wanuyanqa tukuy Israel runakunata washananpaq nir. ⁵² Piru manami Israel runakunallapaqchu wanunanpaq karan. Ashwanmi payqa Dyuspa tukuy wakin wamrankuna kaqkunapaqpis wanunanpaq karan. Chaynuqami maymanta karmapis uklana kananllapaq. ⁵³ Chaymi chay diyamanta-pacha, Israelmanta karguyjunkunaqa Jesusta wanuchinanllapapaqna yarpuranllapa.

⁵⁴ Chayraykumi Israelmanta karguyjunkunapa shutinpiqa, Jesusqa manana puriqchu. Chaynami chay Judeapa pwiblunkunamantaqa lluqshir riran uk chunllaq lugarpa shipchanpi uk pwiblu Efraín shutiqmanna. Chaymi chaypina kidaranllapa yaçhakuqninkunawanqa.

⁵⁵ Manami maychu karan Israelmanta runakunapa Pascua fyistanqa. Chaymi chay diyakunapiqa tukuyta Israel pwiblunkunamanta kusala achka runakuna riyaq-

lapa Jerusalenman chay shumaqchakananllapa kustumrinta ruraqllapa manaraq fyista qallariyatın. ⁵⁶ Chaynu Jerusalenpina karqami, kusalata Jesusta maskayaranllapa. Chaymi Dyusta adurananllapa wasipıqa ukninllapa ukninllapa kaynu nir tapunakuyaqllapa: “¿Imatataq yarpunkillapa? ¿Shamuyanqachu fyistamanqa, manaqachu mana?” nir.

⁵⁷ Nataq, chay fariseukuna, kurakunapa mantaqninkuna-shuypaqa mantakusha karanllapa, mayqanpis Jesuspaq maypi nir yaçharqa, paykunata willatinllapa aypananllapapaq nir.

12

Jesupa çhakinmanmi mutkiypaqla yakıtuta içharan
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Saysi diya, Pascua fyistapaq faltayatinmi, Jesusqa chay kawsachimushan Lázaro tayashan Betaniaman rıran.

² Chaypiqami Jesusrayku mikuyta kamkachir, kunachikuranllapa mikunanllapapaq. Chaymi, Martaqa mikuyta misaman aypachikamuyaq. Nataq Lázaro-shuypaqa misapina Jesuswan pulla mikuyaqllapa. ³ Chaykamanqami, midya butilla kusa karu çhaniyjün mishki mutkiypaqla nardo shutiq yakıtuta, Lazarupa uknin Mariaqa apamuran.

Chaymi chaywanna Jesupa çhakinta paqastur, aqchanwan chakichiran. Chaymi, chay wasi kayashanllapamapis kusala shumaq mishkita asyayarna kidaran.

⁴ Chaymantami, yaçhakuqninkunapa uknin [Simonpa wamran] Judas Iscariote, Jesusta kuntrankunaman qukunanpaq karan chayqa, kaynu nıran:

⁵ —Waknu yanqalla içhananmantaqa qumashallapa trisyintus dinaryu qıllaypaq rantıkur, mana imayjun kaqkunata yanapanallapata nir.

⁶ Piru Judasqami chaynuqa niran, mana chiqapta mana imayjunkunapaq llakishanraykuchu. Ashwanmi chaynuqa niran suwakuq kashanrayku. Chaqa pay chay ufrindata tantananllapa talqitata purichiq karmi, çhuratinllapaqa munashanta aypakuq. ⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—Dijay, payqami kusa shumaqtana kwirpuyta kamkachisha wanur pampakanaypaq. ⁸ Chaqa mana imayjun kaqkunawanqami maydiyapis pulla kankillapa, munashaykillapa ura yanapanaykillapapaqqa. Piru nuqa-shuypaqami manana pullaykillapanachu kashaq nir.

Lazaruta wanuchiyta yarpuranllapa

⁹ Israelmanta achka runakunami yaçharanllapa, Jesusqa Betaniapi nir. Chaymi riranllapa wakmanqa, Jestusta chaynulla pay kawsachimushan Lazaruta rikaq ima. ¹⁰⁻¹¹ Chaymantami chay kurakunapa mantaqninkunaqa Lazarutapis wanuchinanpaq yarpuranllapa. Chaqa Lázaro kawsamushanta rikarmi Israelmanta kusala achka runakuna Jesuspina kriyiqllapa.

*Jesusmi Jerusalenman yaykuranna
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)*

¹² Kusala achka runakunami risha karanllapa Jerusalenman, Pascua fyistapaqqa. Chaymantami allaqnin diyaqa yaçharanllapa Jesusqami fyistaman çhamuyan nir. ¹³ Chaymi paykunaqa palmira qirukunata kuchumur, kusa aligrila kaynu nir laqyar riranllapa Jestustaqa tariq:

“¡Biba biba!

¡Kusa alabakashami kanqa

Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!

Chaynulla ¡kusa alabakashami kanqa Israel pwiblupa gubyirnunqa!” nir.

¹⁴ Chaymantaqami Jesusqa uk burruta tarir anan taran, imanuûchi Dyus nitin iskribikashannulla. Chaqa niqmi:

¹⁵ “Amami manchakuychu, Sión pwiblu.

Chaqa rikay, mantakuqniki shamuyan uk burritupa anan tasha” nir.

¹⁶ Piru kaykunapaqqa yaûhakuqninkunaqa mana intrakaranllaparaqchu. Chaymanta Jesús wanur kawsamutinraqmi, yaûhakuqninkunaqa intrakaranllapa, pay imanu kananpaqgami, unaylla iskribikasha kasha nir.

¹⁷ Nataq runakuna, Jesús Lazaruta pampakashanmata kawsachimushanta rikashakunaqa, tukuyлата parlaranllapa. ¹⁸ Chayraykumi runakunaqa riranllapa Jesustaqa tariq. Chaqa yaûcharanllapari milagrukunata rurashanpaq. ¹⁹ Piru chay fariseo runakuna-shuypaqa paykunapura kaynu ninakuyaranllapa: “Rikashaykillapanu kananqami manana imatapis rurayta puytinchikllapanachu. Chaqa tukuyimi paylapi kriyirna, rinllapa paywana” nir.

Greciamanta runakunami Jesusta maskaranllapa

²⁰ Jerusalén fyistaman adurakuq rishakunapa rurinpiqami, Greciamanta runakuna karanllapa. ²¹ Chaymi paykunaqa, Galileapa uk pwiblung Betsaida shutiqmanta kaq, Filipiman qimikar kaynu nir rugaranllapa:

—Taytituy, Jesustami rikanayanillapa nir.

²² Chaynu nitinllapami, Filipiqa rir Andresta willar, ishkantinllapa riran Jesusta parlaqqa. ²³ Chaymi Jesusqa niran:

—Çamushanami uraqa, Dyusmanta Shamuq Runa wanutin, Taytay Dyus kawsachimutin, tukuy runakuna rikar yaûchananllapapaqqa. ²⁴ Chiqaptami nishaykillapa: Trigupa uk murisitun pachaman ratar mana pampakarqami mana puqunqachu. Ashwanmi maydiyapis chay uk murisitula kayanqa. Nataq pampakar-shuypaqa, ashwan

winar kusala achkatana puquyanqa. ²⁵ Chaymi nini, mayqanpis bidanpaq llakir washayta kamaqkunaqa limpu chinqanqallapa. Piru chay mayqanpis kay bidapi nuqapi kriyishanrayku wanuq-shuypaqami, tukuy tyimpupaqna kawsanqa. ²⁶ Chayraykumi mayqanpis sirbimanaqqa, maypi katiypis pullay kar sirbimanqa. Chaynu mayqanpis sirbimatinqami, Taytayqa kusa allinpaqna riqsinqa.

Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa

²⁷ Chaymantaqami Jesusqa niran:

“¡Kananllami kusalata llakini! ¿Imatanari nishaq? ¿Taytay kay qischakanay uramanta washamay, nir? ¡Manami! Chaqa chaypaq-ari shamusha kani. ²⁸ Taytay, runakunata rikachiy, imatapis rurayta puytinki nir alabashunanllapapaq”.

Chaynu Jesús nitingami, unaq syilumanta uk rimay kaynu niyaran:

“Qamwanmi rikachishana kani.

Piru qashanmi rikachikushaq,

chiqapta imatapis rurayta puytini nir alabamananllapapaq”.

²⁹ Chaymi runakuna chaypi uyakuqkunaqa, niyaranllapa: “Kunya karan” nir. Nataq wakin-shuypaqa niyaranllapa: “Uk angelmi payta willasha” nir.

³⁰ Chaynu niyatinllapami, Jesusqa niran:

—Manami nuqaraykuchu chay rimaytaqa uyapashaykillapa. Ashwanmi chaytaqa uyapashaykillapa qamkuna allita intrakanaykillapapaq, nuqatami Taytayqa willamayaran nir. ³¹ Chaymi kananqa çhamushana uraqa, tukuy kay pachapi kaqkunata allita rikar yaçhanaypaqqa. Chaymantami Taytay Dyusqa, kay pachapi mantakuqtaqa itakunqa amana mantakunanpaqchu. ³² Piru, nuqata kruspi unaqman alsamatinllapanaqa, kay pachapi

kaqkunaqa nuqapi tukuylla kriyir, tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

³³ Chaynu nirqami Jesusqa intrachikuyaran imanumi wanuyanqa nir. ³⁴ Chaynu nitinmi, chay runakunaqa niranllapa:

—Dyus nitin iskribikashankunata liyirmi yaçhasha kanillapa, Dyuspa Akrashan Cristunqashi tukuy tyimpupaq kawsayanqa nir. Piru çimapaqta ninki, Dyusmanta Shamuq Runataqa kruspi unaqman alsakayanqallapa nirqa? Chaynu katinqa, çipitaq Dyusmanta Shamuq Runaqa? nir.

³⁵ Chaymi Jesusqa paykunata niran:

—Pullaykillaparaqmi kanqa chay achkirachikuqqa. Piru mananami unaytanachu pullaykillapaqa kanqa. Chayraykumi kay achkirachikuq kaypi kayashanlla, ama tutaparaqpiqa puriyllapachu. Chaqa mayqanpis tutaparaqpi puriqqami, mana yaçhanchu maytami riyani nirmapis. ³⁶ Chaymi chay achkirachikuq kaypi kashanlla kriyiyllapa paypi. Chaynuqami qamkunapis chay achkirachikuqpaqna kankillapa.

Chaynu nirqami, Jesusqa chay kayashanmantaqa rir pakakuranna paykunamantaqa.

Israelmanta runakunami Jesuspi mana kriyiranallapachu

³⁷ Jesús, Israel runakunapa naypanpi michka mana ruraypaq shumaq imakunata, chaynulla milagrkunata rurasha katinmapis, paykunaqa mana kriyiranallapachu.

³⁸ Piru chaynuqami pasaran, Dyuspa rimaqnin Isaías iskribishannulla kumplinanpaq. Chaqa kaynu nirmi iskribisha kayaq:

“Taytituy, çipitaq shumaq rimashanchikpiqa kriyisha?

çipitaq intrakasha tukuy imata rurayta puytinki nirqa?”

³⁹ Chaynumi, mana imanupis kriyiyta puytiqllapachu. Chaqa Isaiaspismi kaynu nir iskribisha karan:

⁴⁰ “Dyusmi kay runakunapa nawintaqa limpu kirpasha. Chaynulla mana intrakaqpaq tkrasha.

Chaynuqami rurasha chapakurpis amana rikakunanpaq. Chaynulla manana intrakananllapapaq.

Chaynu nuqapaq mana intrakar mana kriyitinllapaqami, nuqapis mana allichashaqchu” nir.

⁴¹ Chaynu nirqami Isaiasqa iskribiran, Jesucristo imanu kusa pudirninwan mantakuqta rikashanrayku. ⁴² Chaymi Israelmanta kusa achka runakuna, chaynulla wakin karguyjunkunamapis Jesuspiqa kriyiranllapa. Piru chaynu kriyirllapamapis, manami tukuypa naypanpiqa Jesuspaqqa rimaqllapachu, chay fariseo runakunata tantakananllapa wasimanta itakumanmanllapa nir manchakushanllaparayku. ⁴³ Chaynuqami paykunaqa tukuyaranllapa runakuna alabananllapalata munar. Nataq Dyus kusa allinpaq riqsinanta-shuypaqami mana yaqqa kwintachaqlapachu.

Jesús rimashankunata mana kasuqkunaqami kastigakanqallapa

⁴⁴ Chaymantami Jesusqa kusa jwirtita rimar kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapi kriyiqqa, manami nuqalapichu kriyian. Ashwanmi Taytay kaçhamasha chay paypipis kriyianllapa. ⁴⁵ Chaynulla mayqan rikamaqkunapismi, chay kaçhamasha chaytapis rikanqallapa. ⁴⁶ Nuqami achkirachikuq chay kani. Chaymi kay pachamanqa shamusha kani, nuqapi kriyiqkunaqa ama tutaparaqpi kidananllapapaqnachu.

⁴⁷ “Piru mayqanpis nuqa rimashayta uyakur, mana kasukuqkunataqa, manami nuqachu kastigashaq. Chaqa manami kay pachamanqa runakunata kastiganaypaqchu

shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani, tukuyta washanaypaq. ⁴⁸ Chaymi disprisymar, rimashaykunata mana kasuqkunataqami, jwisyu diya çhamutinga Taytay Dyusqa rimashaykunawan rikar kastiganqa. ⁴⁹ Chaqa manami nuqa munashayllamantachu rimani. Taytaymi kaçhamasha, imata rimanaypaq, yaçhachikunaypaq nirmapis. ⁵⁰ Chaymi nuqaqa yaçhayani, Taytay mantakushankunata kasur imaqa tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa nir. Chaynumi nuqaqa, tukuy imata Taytay Dyus nimashanlata rimar yaçhachikuni”.

13

Jesusmi yaçhakuqninkunapa çhakinta paqaran

¹ Mananami maychu karan Pascua fyistapaqqa. Jesusqa yaçhashana karan, wanur kawsamur syiluman rir Taytanwan qashan tarinakunanpaq uraqami çhamushana nir. Piru Jesusqami tukuyta paypi kriyiqkunataqa kusalata munaran. Chaymi wanunanpaqna karmapis ashwan masta paykunataqa munaran.

² Chaymanta Pascua mikunata mikunanllapapaqna katinllapaqami, Simonpa wamran Judas Iscariotita dyabluqa yarpuchishana karan, Jesusta kuntrankunaman qukunanpaqqa. ³ Piru Jesuspismi yaçharanllana, Taytan Dyusmanta shamushanrayku qashan payllaman tikrayan nir. Chaynullami yaçharanpis Taytanqami tukuy imata pay mantananpaqna nisha nir. ⁴ Chaynu mikuyatinllapami das sharir, qatakunan raçhpanta lluqshichir uk twayata sinturanpi watakuran. ⁵ Chaymantami yakuta batyaman itar, yaçhakuqninkunapa çhakinkunata paqar, chay sinturanpi watakushan twayawan chakichiran.

⁶ Nataq Simón Pedrupa çhakinta paqananpaqna katinqa, Pedruqa niran:

—Taytituy, ¿qamchu nuqapa êhakiyta paqanayanki?

⁷Jesusqa niran:

—Kanan kayta ruratiyqami mana intrakankiraqchu. Piru chaymantaqami intrakankina nir.

⁸Pedruqa niran:

—¡Taytituy, michkapis manami êhakiytaqa paqachishaykichu! nir.

Jesusqa niran:

—Mana êhakikita paqatiyqami, mana nuqapa kaqniychu kayanki kanqa, nir.

⁹Chaynu nitinmi Simón Pedruqa niran:

—¡Chaynu katinga, Taytituy ama êhakiylatachu paqay! ¡Ashwanmi makiywan umaytapis paqapamay! nir.

¹⁰Piru Jesusqami niran:

—Chayraq intiru kwirpunta paqakushataqami êhakinlatana paqanchik. Chaqa kwirpunqami kusala shumaqnari. Chaynumi qamkunapis shumaqna kankillapa. Piru chaynu shumaqqami mana tukuynikillapachu kankillapa.

¹¹Chaynu, “Manami tukuynikillapachu shumaq kankillapa” nirqami niyaran, mayqanmi kuntrankunaman qukuyanqa nir yaêhashanrayku.

¹²Yaêhakuqninkunapa êhakinkunata paqarnaqa qatakunan raêhpanta qatakurna qashan misaman tar, kaynu niran:

“¿Intrakankillapachu, chaynu êhakikillapata paqashaypaqqa? ¹³Qamkunaqami nimankillapa:

Mantamaqniy, Yaêhachikuq Taytituy nir. Chaynu nirqami chiqapta niyankillapa. Chaqa chaynumiri kani.

¹⁴⁻¹⁵Nuqa mantashuqnikillapa, yaêhachishuqnikillapa karmapismi êhakikillapata paqasha kani. Chaymi, nuqa rurashaynulla, qamkunapis uknikillapa uknikillapa êhakikillapata paqar sirbinakunkimanllapa.

¹⁶ “Chiqaptami nishaykillapa: Uk sirbikuqqami mana maschu patrunninmantaqa. Chaynulla chay kaçhamutin shamuqpis manami maschu chay kaçhamuqmantaqa nir. ¹⁷ Tukuy kay nishushayllapata intrakasha kar, kasur kawsarllapaqami, kusa shumaqna kayankillapa kanqa.

¹⁸ “Chaynu nirqami, mana tukuynikillapapaqchu rimayani. Chaqa nuqaqami allita yaçhayani mayqankunalatami akrasha kani nirmapis. Piru Dyus nitin iskribikashanqami kumplikayta ministiyen. Chaqa niqmi: ‘Nuqawan pulla mikuqmi, kuntrayna tikrakasha’ nir. ¹⁹ Kaytami willashunillapa yaçhaskinaykillapapaqna, maydiya chaynu pasatina, kriyinaqkillapapaq mayqanmi nuqaqa kani nirmapis. ²⁰ Chiqaptami nishaykillapapis: Nuqa kaçhashayta shumaqta samachiqqami, nuqata samachimayanqa. Chaynulla, nuqata samachimaq-shuypaqa, chay kaçhamasha chayta samachiyanaq” nir.

*Judasmi kuntraykunaman qukumayanqa niran Jesusqa
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)*

²¹ Chaynu nir tukchirnaqa, Jesusqa kusalata llakir kaynu niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunamanta uknikillapami kuntraykunaman qukumayanqa nir.

²² Chaynu nitinmi yaçhakuqninkunaqa uknin uknin kusalata chapanakuyaranllapa, mayqanpaqmi rimayan nirmapis mana yaçharchu. ²³ Tukuy yaçhakuqninkunamantaqami Jesusqa ukta kusalata munaq. Chaymi mikuyatinllapaqa Jesuspa qichqanlapi tayaran. ²⁴ Chayraykumi chaytaqa, Simón Pedruqa siñalawan willaran Jesusta tapunanpaq, pipaqshe rimayan nir. ²⁵ Chaymi chay yaçhakuqninqa Jesusman mas qimikar kaynu nir tapuran:

—Taytituy, ¿pitaq chayqa? nir.

²⁶ Jesusqa niran:

—Mayqantaçi, tantata pitir nuyuchir aypachiyani chay paymi nir.

Chaynu nirnaqami tantata pitir nuyuchir, Simonpa wamran Judas Iscariotita aypachiran. ²⁷ Chaynu tantata Judas aypatinla, yarpuyinman Satanaspa yarpuyinqa yaykuran. Chaymi Jesusqa niran:

—Imataçi ruranaykipaq yarpushayki chaytaqami, utqar rurayna, nir.

²⁸ Piru chaynu Jesús nitinmapismi, chay misapi mikuqkunaqa mana intrakaranllapachu, imapaqmi chaynu nisha nirmapis. ²⁹ Ashwanmi wakinqa Judas qillayta tantananpaq talqitata purichiq katin kaynuta yarpuranllapa: Pascua fyistapaq imallataqa rantinanpaq, manaqapis mana imayjunkunata imallataqa qunanpaq kanqa nir.

³⁰ Chaymanta Judas tantata mikurnaqa, waqtaman lluqshiranna. Chaqa chay urasqami, tutana karan.

Jesusmi mushuq mantakuypaq yaçhachikuran

³¹ Judas waqtaman lluqshishana katinqa, Jesusqa niran:

—Kananmi çhamushana uraqa Dyusmanta Shamuq Runa wanur kawsamutin, tukuyta rikar alabananllapapaq. Chaynu pasatinmi Taytay Dyuspis alliplata riqsakar alabakanqa. ³² Chaymi, payrayku Tayta Dyus allipta alabakarqa, dasna paypis riqsichikur alabachinqa, paymanta Shamuq Runaqa chiqap paynu nir. ³³ Kusala munashay wamrituykuna, pullaykillapaqa mananami unaylatanachu kashaq. Chaymi qamkunaqa maskamankillapa. Piru imanuçhi Israelmanta karguyjunkunata willaray, chaynulla qamkunatapis kananqa willashaykillapa: Nuqa rishaymanqami manaraq riyta puytinkillapachu. ³⁴ Chaymi ashwan kay mushuq mantakuyta willashaykillapa ruranaykillapapaq:

Uknikillapa uknikillapami llakipanakunkillapa, imanuêhi qamkunata llakipashunillapa chaynulla. ³⁵ Chaynu uknikillapa uknikillapa llakipanakutkillapaqami, tukuy kwintata qukanqallapa, chiqaptami yaêhakuqniykuna kankillapa, nir.

Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Chaymantami Simón Pedruqa Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—Taytituy, ¿maymantaq riyanki?

Jesusqa niran:

—Imanuêhi nishurayllapa chaynullami kananllaqa manaraq nuqa rishaymanqa riyta puytinkichu. Piru chaymantanami rinki nuqa kayashaymanqa nir.

³⁷ Chaymi Pedruqa niran:

—Taytituy, ¿imapaqtaq mana kananlla qamwan riyta puytini? ¿Chaqa nuqaqami qamrayku wanuchimanatinllapamapis wanunaypaqqa listuna kani! nir.

³⁸ Chaynu Pedro nitinmi, Jesusqa niran:

—¿Nuqaraykuchu wanunaykipaqmapis listuna kanki? Piru chiqaptami nishayki: Manaraq gallu kantayatinmi, qamqa kimsa kuti ninki: ‘Manami paytaqa riqsinichu’ nir.

14

Jesumi Dyusman nan apamaqninchikqa

¹ Chaymantami Jesusqa yaêhakuqninkunataqa kaynu niran:

“Qamkunaqa amami yarpupakuyllapachu. Ashwanmi Dyuspi chaynulla nuqalapi kriyir kawsayllapa. ² Chaqa Taytaypa wasinpiqami tanapaqqa kusala achka lugarqa kan. Chaymi nuqaqa willashurayllapa, riyani uk lugarta qamkunapaq kamakachiq nirqa. Manaqa mana imatapis willashunayllapatachu. ³ Chaynu rir lugarta

kamkachirnaqa, qashan tikrakamushaq Taytaypa wasin-manna apashunayllapapaq. Chaynuqami chay maypiçhi nuqa kayashaypina qamkunapis kankillapa. ⁴ Chaqa qamkunaqami yaçhankillapana maymanmi riyani nir chaynulla nantapismi riqsinkillapana”.

⁵ Chaynu Jesús nitinmi, Tomasqa niran:

—Taytituy, manami yaçhayanillapachu, maymanmi riyanki nirqa. ¿Imanunari chay nantaqa riqsishaqllapa? nir.

⁶ Chaynu Tomás nitinmi, Jesusqa niran:

—Nuqami chay nanqa kani. Chaynullami nuqa chay chiqap kaq, chaynulla kawsachikuqpis kani. Chaymi nuqapi kriyishaykillaparaykula Taytaymanqa çhayta puytinkillapa. ⁷ Nuqata riqsimarqami, Taytaytapis riqsinkillapa. Piru kananmanta-pachami riqsinkillapana. Chaqa rikashaykillapanari nir.

⁸ Chaynu Jesús nitinmi, Felipipis niran:

—Taytituy, rikachimayllapa Taytaykitaqa. Chaqa chaynu rikaylatanami ministiyaniillapa nir.

⁹ Jesusqa niran:

—Felipe, kwichka achka tyimpunami pullaykillapa kani. Ima, ¿manaraqchu riqsimanki? Chaqa mayqanpis nuqata rikamaqqami Taytaytapis rikayanna. ¿Imapaqtaq mañamanki, ‘Taytaykita rikachimay’ nirqa? ¹⁰ ¿Manachu kriyinki nuqa Taytaywan chaylla kani, Taytaypis nuqawan chaylla nirqa? Chaymi, tukuy willashushayllapataqa, mana nuqa munashaymantachu willashunillapa. Ashwanmi Taytay nuqawan kar, imatapis pay rurachiman. ¹¹ Kriyimayllapari Taytaywanqa chaylla kani, chaynulla Taytaypis nuqawan chaylla nir. Chaynu mana kriyinarqa, chay rurashaykunalapimapis kriyiyllapa.

¹² “Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis nuqapi kriyiqqami nuqa rurashaykunamatapis ruranqa. Chaynullami ashwan mas ukman shumaqkunata ruranqallapa. Chaqa nuqaqami riyantina Taytay kayashanman. ¹³ Chaymi tukuy imatapis shutiypi mañakutkillapaqa, rurashaq. Chaynuqami, nuqarayku Taytayqa alabakashana kanqa. ¹⁴ Nishushayllapanumi, shutiypi mañakutkillapaqa imatapis rurashaq nir.

Jesusmi arnikuran Santu Ispirituta kaçhamunanpaq

¹⁵ “Chaymi qamkuna munamayarqa, mantakushaykunata intrakar kasunkillapa. ¹⁶⁻¹⁷ Chaynami nuqaqa Taytay Dyusta mañashaq uk Yanapashuqllapata kaçhamunanpaq. Chayqami Chiqap Ispiritu kar, maydiyapis pullaykillapa kananpaq. Piru chaytaqami mana kriyiqkunaqa mana aypayta puytinqallapachu. Chaqa manari rikasha chaynulla riqsinllapalamapischu. Nataq qamkuna-shuypaqami riqsinkillapa, qamkunapa pullaykillapa maydiyapis kashanrayku. Chaymi pullaykillapana kanqa.

¹⁸ “Manami askwintallaqa dijashaykillapachu. Ashwanmi tikrakamushaq qamkunawan pulla kanaypaq. ¹⁹ Mananami maychu, chay mana kriyiqkuna, manana rikamananllapapaqqa. Nataq qamkuna-shuypaqami rikamankillapa. Chaynulla nuqa kawsashayraykumi, qamkunapis kawsankillapa. ²⁰ Chaynu Taytayman ritiynaqa, kwintata qukankillapa, Taytaywanna kani nir. Chaynulla qamkuna-shuypaq nuqawan kankillapa nir, chaynulla nuqapis qamkunawan kani nir ima. ²¹ Chaymi mayqanpis mantakushaykunata intrakar kasuqkunaqa, chiqapta nuqata munaman nir intrachikun. Chaynu nuqata munamaqtaqami Taytaypis munanqa. Chaynulla nuqapis munar chiqapta intrachishaq imanumi kani nirmapis”.

²² Jesús chaynu nitinga Judas (mana chay Judas Iscariotichu), tapuran kaynu nir:

—Taytituy, ¿imapaqtaq nuqakunalata rikachimarllapa, mana tukuy runakunata rikachinkiqua?

²³ Jesusqa niran:

—Mayqanpis munamaqqami, rimashaykunata allita intrakar kasun. Chaymi Taytayqa munanqa paytaqa. Chaynu katinmi, ishkantiyllapa shamur pullana kawsashaqllapa. ²⁴ Piru mayqanpis mana munamaqqami, mana kasunchu rimashaykunataqa. Piru willashuyanillapa chayqami mana nuqamantachu. Ashwanmi Taytay willashunayllapapaq nimashanta willashunillapa.

²⁵ “Tukuy kaykunatami qamkunawan karllaraq willashunillapa. ²⁶ Piru Taytay, Santu Ispirituta nuqapa shutiypi yanapashunanllapapaq kaçhamutin, payna allita intrachishunqallapa, Taytanchik Dyusta chiqapta riqsinaykillapapaqqa. Chaynullami tukuy willashushayllapatapis yarpuchishunqallapa ima.

²⁷ “Nuqami kusa shumaq kawsaytana dijashunillapa, shumaqтана kawsanaykillapapaq. Piru manami kay pachapi mana allinta yarpuqkuna shumaqta tanillapa nin, chaynu chu nishunillapa. Chaymi ashwan nuqawan kashaykillaparaykuqa ama yarpupakuyllapa chaynulla manchakuyllapalamapischu. ²⁸ Chaqa uyapamashaykillapanami, ‘Riyashaqna, piru qashanmi tikrakamushaq qamkunawan kanaypaq’ nitiyqa. Chayrayku, chiqapta munamayarllapapaq, aligriyashaykillapana kanqa Taytayman riyani nir yaçharqa. Chaqa nuqamantaqami tukuy imapi payqa mas. ²⁹ Tukuy kaytaqami willashunillapa, maydiya nishushayllapanulla ima pasatinga, kriyinaykil-lapapaqna.

³⁰“Mananami qamkunawanqa unaytanachu parlashaq. Chaqa kay pachapi mantakuq nuqamanta mana mas karmapismi, imakunata ruraq qallariyanna. ³¹Chaynu pasatinmi, tukuyta runakuna kwintata qukanqallapa Taytayta chiqapta munarmi, pay nimashanta imatapis rurani nirqa.

“Shariyllapa. Rishunllapana kaymantaqa”.

15

Jesumi chiqap uba tarpukashaqa

¹Jesusqami kaynu niran:

“Nuqami chiqap uba tarpukashaqa kani. Nataq Taytaymi kuytaq chayqa. ²Chaynu chiqap uba katiymi tukuy nuqapi kriyiqkunaqa nuqapa rikraykunana. Chaymi chay rikraykuna mana puquqtaqa, Taytayqa kuchur itakunqa. Nataq chay puquqkunata-shuypaqa mana shumaqninkunata kuchupar ima kamkachinqa, mastana puqunanpaq. ³Nataq qamkunaqami willashushayllapata kasur kawsashaykillaparayku kusa shumaqna kankillapa Dyuspaqqa. ⁴Chaynu karmi imanutaq nuqa qamkunamanta mana chiqanchakanichu, chaynulla ama nuqamantapis chiqanchakayllapachu. Chaqa uk ubapa rikrankunamaqa tullunmanta pakikasha karqa, mana puquyta puytinchu. Chaynullami qamkunapis mana nuqallawan karqa, mana puquq yupayna mana shumaqnachu kankillapa Dyuspaqqa.

⁵“Nuqami chay chiqap uba tarpukashaqa kani. Nataq qamkuna-shuypaqami rikraykuna kankillapa. Chaymi mayqanpis nuqamanta mana chiqanchakatinga, nuqapis paykunamanta mana chiqanchakatiychu puquq yupayna kusa shumaqta kawsanqallapa. Chaqa mana nuqawan kaqkunaqami mana imatapis rurayta puytinqallapachu.

⁶ Chaymi mayqanpis mana nuqallawan kaqtaqa, imanutaq qirupa rikrankunamataqa kuchur itakusha chakitin rupachinchik, chaynu ninamanna itakukanqa.

⁷ “Piru qamkuna tukuy rimashaykunata kasur, nuqamanta mana chiqanchakar ima ministishaykillapata mañakutkillapapismi Taytayqa qushunqallapa.

⁸ Chaynulla, chaynu puquq yupay kusa shumaqta kawsatkillapaqami Taytayqa kusa alabakashana kanqa. Chaynuqami nuqapa chiqap yaçhakuyniypaqna riqsikankillapa.

⁹ Chaqa nuqami qamkunataqa kusata munashunillapa, Taytay imanutaq nuqata munamashannulla.

Chayraykumi qamkunapis uknikillapa uknikillapa munanakur kawsayllapa, nuqa munashushayllapanulla.

¹⁰ Chaymi chiqapta nuqata munamarllapaqa, mantakushaykunata intrakar kasuyllapa. Chaqa imanutaq nuqamaqa Taytayta kusata munashayrayku tukuy mantamashanta kasur kawsani chaynulla.

¹¹ “Chaynuqami nishunillapa kusa shumaqta yarpurna, nuqawan chiqapta aligriyanaykillapapaq. ¹² Chaynullami mantashaykillapa: Imanutaq nuqa munashushallapa kani, chaynulla qamkunapis uknikillapa uknikillapa munanakuyllapa nir.

¹³ “Chayraykumi mayqanpis ukninta munashanrayku amigunta washananraykuqa wanuymatapis puytin.

¹⁴ Chaymi qamkunapis tukuy mantashushayllapata rurarqa kusa munashay amiguykunana kankillapa.

¹⁵ Chaynu katkillapami manana kananmantaqa sirbimaqniypaqnachu riqsir, amiguykunapaqna riqsishaykillapa. Chaqa uk sirbikuqqami mana yaçhanchu imata patrunnin ruran nirmapis. Piru qamkunataqami Taytay tukuy imata willamashantapis tantar willashushallapana kani.

¹⁶ Chaynulla manami

qamkunachu nuqataqa akramashaykillapa. Ashwanmi nuqa qamkunata akrar kaçhashurayllapa rir kusata puquq yupayna maydiyapis kawsanaykillapapaq. Chaynu kar, tukuy imata ministir shutiypi Taytayta mañatkillapaqa qushunqallapa. ¹⁷ Chaymi qashan mantashaykillapa: Uknikillapa uknikillapa munanakuyllapa nir.

Jesustami paypa kaqnintinta çhiqninllapa

¹⁸ “Nishaykillapapis: Kay pachapi mayqan çhiqnishutinllapaqa yaçhankillapana nuqatami puntataqa çhiqnimayan nir. ¹⁹ Chaqa qamkuna kay pachamanta kaqkunallawan katkillapaqa, kusalata munashuyanmanllapa, imanutaq paykuna munanakunllapa chaynulla. Piru qamkunata paykunamanta akrashushayllaparaykumi çhiqnishunllapa. Chaqa manami paykunapanachu kankillapa. ²⁰ Chaymi uk kuti nishushayllapata yarpuyllapa. Chaqa kaynumi nishurayllapa: Uk sirbikuqqami mana maschu patrunninmantaqa nir. Chaymi imanutaq nuqapa ikiypi puriranllapa mana allinta ruramananllapapaq, chaynullami qamkunatapis rurashunqallapa. Chaqa nuqa rimashaykunata kasuyarllapaqa, qamkuna nishaykillapatapis kasunmanllapa. ²¹ Chaynumi rurashunqallapa nuqarayku. Chaqa paykunaqami mana riqsinllapachu kaçhamasha chaytaqa.

²² “Paykunaqami nuqa mana shamur willasha katiyqa mana uchayjunchu kanmanllapa. Piru shamur willatiy mana kasukushanllaparaykumi kusala uchayjunna. Chaymi manana pirdunakanqalamapischu. ²³ Chaqa mayqanpis nuqata çhiqnimaqqami Taytaytapis çhiqnianllapa. ²⁴ Chaynulla nuqa paykunapa naypanpi mana mayqanpis rurashanllapata rurasha katiyqami

mana ima uchayjunlamapischu kanmanllapa. Piru tukuy imakunata paykunapa naypanpi rurasha katiymapis, çhiqnimanllapa, chaynulla Taytaytapis çhiqninllapa ima. ²⁵ Tukuy kaykunaqami chaynuqa pasayan, Dyus nitin Moisés iskribikashankuna kumplikananpaq. Chaqa niqmi: ‘Yanqa illaqmantami çhiqnimanllapa’ nir.

²⁶ “Piru Taytaymanta Chiqap Ispiritu Yanapakuqta kaçhamutiymi nuqapaq intrachikunqa uk tistigu yu-payna mayqanmi kani nirmapis. ²⁷ Chaynullami qamkunapis nuqapaqqa tistiguykuna kankillapa. Chaqa qamkunaqami puntamanta-pacha pullay kashaykillapa.

16

¹ “Tukuy kaykunatami willashunillapa, nuqapi kriyishaykillapamanta ama chiqanchakanaykillapapaq.

² Chaqa chay tantakananllapa wasikunamantami itakushunqallapa. Chaynullami uk tyimpu çhamunqa. Chaymi chay tyimpupiqqa wanuchishurllapa, yarpunqallapa Dyuspaqqami kusa allinta rurayanchikllapa nir. ³ Chaynuqami tukunqallapa Taytayta chaynulla nuqatapis mana riqsimashanllaparayku.

⁴ Tukuy kaykunataqami chaynuqa nishunillapa, chaynu pasanapaq ura çhamutinqa, tukuy chay willashushayllapata yarpunaykillapapaq.

“Piru tukuy kaykunataqami qamkunallawan kashayrayku mana naypaqlataqa willashurayllapachu.

Santu Ispiritumi yanapamanchik

⁵ “Nataq kananqami riyanina mayqançi kaçhamasha karan paywan pullana kanaypaq. Piru chaynu nishutiylapaqa manami mayqannikillapapis tapumankillapachu ¿maymantaq riyanki? nirmapis.

⁶ Ashwanmi, chay willashushayllapapaq yarpur, kusa llakishalana tikrakashaykillapa. ⁷ Piru chiqaptami

nishaykillapa: Chaynu rinaypaqna katiymapis aligriyayllapa. Chaqa nuqa ritiymi Yanapakuq Ispirituqa shamunqa manaqa mana. Nataq nuqa rirqami kaçhamushaq. ⁸ Chaynu Yanapakuq Ispiritu shamurmi, tukuy mana kriyiqkunata allita rikachinqa uchayjunmi kankillapa nir. Chaynulla intrachikunqa Dyusqami mana ima uchayjunlamapischu nir. Chaynu karmi tukuyta allita rikar yaçhashunqallapa nir ima intrachikunqa. ⁹ Chaymi yaçhankillapa, tukuy nuqapi mana kriyiqkunaqami kusala uchayjun nir. ¹⁰ Chaynulla yaçhankillapapis nuqaqami mana ima uchayjunlamapischu kani nir. Chaymi ashwan riyarina Taytayman, chaynulla mananami rikamankillapanachu. ¹¹ Chaynullami yaçhankillapapis, kay pachapi mantakuq dyablutaqa, Tayta Dyus kastigakananpaq nishantaqami, allita rikar yaçhar tukuy tyimpupaqna kastigayanqa nir ima.

¹² “Chaynu nir ima willashunayllapapaqmi kusa achka kan. Piru kananlla willashutiyllapaqami mana intrakankillapachu. ¹³ Chaymi Chiqapta intrachikuq Ispiritu shamur tukuy imatapis karanlata intrachishunqallapa. Chaqa payqa manami munashanllamantachu willashunqallapa. Ashwanmi tukuy imata Dyusmanta uyapashanta ima willar intrachishunqallapa. Chaynullami willashunqallapapis, imakunami maydiyaqa pasanqa nir ima. ¹⁴ Payqami nuqamanta uyashantana allita intrachishutinllapa, alabamanqallapa. ¹⁵ Chaqa Taytay Dyus yaçhashantami nuqapis yaçhani. Chayraykumi nishurayllapa: Ispirituqami nuqamanta uyashanta allita qamkunataqa intrachishunqallapa nirqa”.

Kanan llakiyarmapis maydiyaqa aligriyankillapana

¹⁶ Jesusqami niranpis:

“Mananami maychu manana rikamanaykillapapaqqa. [Chaqa Taytaymanmi riyarina.] Piru unaykaqmantaqami rikamankillapana” nir.

¹⁷ Chaynu nitinmi, wakin yaçhakuqninkunaqa payku- napura kaynu tapunakuqllapa: “¿Ima nishaq nirtaq, chaynuqa nimanchikllapa? Chaqa nimanchikllapami, mananashi maychu Taytanman ritin manana rikanallapapaqqa. Chaymanta unaykaqmantashi rikayashunllapana nir. ¹⁸ Chaynulla, ¿ima nishaq nirtaq nin, ‘Mananami maychu’ nirqa? Manami intrakanchikllapachu imata rimayan nirmapis”.

¹⁹ Piru Jesusqami kwintata qukaran, tapunayanllapa nir. Chaymi niran:

—Qamkunatami nishaykillapa: Manana maychu qamkuna manana rikamanaykillapapaqqa. Piru unaykaqmantami rikamankillapana nir. ¿Chaynu nishaypaqchu tapunakuyankillapa? ²⁰ Piru chiqapta nishaykillapa: Qamkunaqami llakir waqankillapa ima nuqa dijashutiylapapaqa. Nataq nuqapi mana kriyiqkuna-shuypaqami kusalata aligriyanqallapa. Piru qamkuna chaynu llakishaykillapamantaqa ashwan mastana aligriyankillapa. ²¹ Imanutaq uk warmimaqa, kusata nanachikun wamrakustunanpaq nanaynin aypatinga. Piru wamritun nasikutinnaqami nanachikushanmatapis qunqanna. Chaymi ashwan kusata aligriyan, wamrakushanrayku. ²² Chaynumi qamkunapis kananqa kusata llakinkillapa. Piru nuqa tikrakamur rikashutiylapami, shunquykillapapi kusa shumaqta yarpurna aligriyankillapa. Chaymi chay aligriyashaykillapamantaqa manana mayqanpis llakichishunqallapanachu.

²³ “Chaqa chay diyakunapiqami manana imatapis tapumankillapanachu. Piru chiqaptami

nishaykillapa: Ima ministishaykillapatapis shutiypi, Taytayta mañakutkillapa payqa qushunqallapa. ²⁴ Kanankamanmi manaraq imatapis shutiypiqa Taytaymanqa mañakushaykillapachu. Mañakuyllapa, pay yanapashutinllapa tukuy shunquykillapawan aligriyanaykillapapaq.

Jesusmi tukuy mana allin kaqkunataqa binsishana

²⁵ “Tukuy kaykunatami, kumparasyunkunawan willashushallapa kani. Piru chamunqanami uraqa manana kumparasyunkunawannachu willashunayllapapaq. Ashwanmi Taytappaqa imatapis kusa intrakaypaqtana willashaykillapa. ²⁶ Chaymi chay diyapiqa, imakunatapis shutiypina Taytaytaqa mañakunkillapa. Chaypiqami mana nuqanachu qamkunapaqa Taytaymanqa mañakushaq. ²⁷ Chaqa Taytaymi kusalata munashunllapa, qamkuna nuqata munamashaykillaparayku, chaynulla paymanta nuqaqa shamusha kani nir kriyishaykillaparayku ima. ²⁸ Taytappa naypanmantami shamuray kay pachaman. Nataq kanan-shuypaqa kay pachata dijanina, Taytay kayashanman tikrakanaypaq”.

²⁹ Chaynu Jesús nitinga, yaçhakuqninkunaqa niran:

—Kanan-shuypaqami kusa intrakaypaqtana rimayanki, mana kumparasyunkunawannachu. ³⁰ Chaymi kananqa yaçhanillapana tukuy imatapis yaçhanki nir. Chayraykumi manana tapushunayllapamatapis ministinkinachu. Chaynu katkimi, kriyinillapana chiqaptami Dyusmanta shamushayki nir.

³¹ Jesusqa niran:

—¿Chayqachu kananqa kriyimankillapana? ³² Chaqa ura chamunanpaq karan chayqami chamushana. Chaymi

qamkunaqa wakta kayta shikwakar rir, nuqalatana di-jamankillapa. Piru manami nuqalachu kashaq, Taytay pullay kashanrayku. ³³ Tukuy kaykunatami willashunillapa, nuqapi maydiyapis kriyirlla kusa shumaqtana kawsanaykillapapaq. Chaqa, kay pachapiqami kusalata qischashunqallapa. Piru kusata animakurmi shachinakunkillapa. Chaqa nuqami tukuy mana allin kaqkunataqa binsishana kani.

17

Jesumi yaçhakuqninkunapaq Taytanman mañakuran

¹ Tukuy kaykunata nirnaqami, Jesusqa syiluman chapakur kaynu nir mañakuran:

“Taytay, qischakar wanunaypaq uraqami çhamushana. Chaymi, runakunata intrachiy, imaraykumi wanuyani nir intrakar alabamananllapapaq. Chaynuqami ashwan qamtapis alabashunqallapana. ² Chaqa qammi Wamraykitaqa nishayki, tukuy lanta mantar qampa kaqkunataqa washar, tukuy tyimpupaq kawsachinanpaq. ³ Chaymi mayqanpis qamta uklayla chiqap Dyus kanki nir riqsishuqkuna, chaynulla Jesucristuta kaçhamushaykipi kriyiqkunalami tukuy tyimpupaqqa kawsanqallapa.

⁴ “Tukuy imata ruranaypaq nimashaykita kay pachapi rurar tukchishayraykumi, runakuna qamtaqa kusata alabashunllapa. ⁵ Chayraykumi Taytituy kanan-shuypaqa kay pachamapis manaraq kayatinchu kusa shumaq pudirininchikwan mantakuqninchik, chaynulla kanaypaqna tikramay.

⁶ “Chaqa qampa shutikitami, chay mana kriyiqkunamanta akrar qumashaykikunata riqsichisha kani. Paykunataqami, qampa kashanrayku qumarayki. Chaymi rimanaykita intrachishayrayku kasurna kawsanllapa. ⁷ Chaymi kananqa paykunaqa

intrakanllapana, tukuy imatapis qamrayku rurani nir. ⁸ Chaqa rimanaykita paykunata yaĉhachinaypaq nimashaykita yaĉhachitiymi, kasushallapa. Chaynullami paykunaqa kriyishallapa, nuqataqa chiqapta qam kaĉhamatki shamusha kani nir ima.

⁹ “Chayraykumi tukuy chay qampa kaqkunata qumashaykipaq mañakuni. Chaqa qammi paykunataqa qumarayki. Piru chay mana kriyiq kaqkunapaq-shuypaqa manami mañakunichu. ¹⁰ Tukuy nuqapa kaqkunaqami qampa. Chaynulla tukuy qampa kaqkunapis nuqapa. Chaymi tukuy nuqapa kaqniykunaqa, rikar imanumi kusala pudirniyjun ima kani nir alabamanllapa.

¹¹ “Nuqami kay pachamantaqa, qammanna shamuyani Taytay. Nataq paykunaqami kay pachallapiraq kidanqallapa. Chayraykumi kusa allinla Taytay, shutikipi mañakushayki, allita kuytapamatki amana nuqamanta chiqanchakananllapapaq. Chaynuqami nuqawanqa pullalana kanqallapa, imanutaq qamwan nuqamaqa pullala kanchik chaynu. ¹² Chaqa nuqa kay pachallapi paykunawan karqami, qam pudirnikita qumashaykiwan kuytaray ima tukuy mana allinkunamanta. Nataq iskribikashannulla kumplikananpaqmi, dyablu munashannu rurar ukla chinqaran. Piru paymantaqami mana masqa chinqashallapanachu.

¹³ “Kanan-shuypaqami shamuyanina Taytay chay maypiĉhi kayashaykiman. Piru paykunataqami kay pachapi mana kriyiqkunawan karlla intrachini nuqa aligriyashaynulla kusalata aligriyananllapapaq. ¹⁴ Nuqa rimaynikita yaĉhachitiy kasushanllaparaykumi, mana kriyiqkunaqa paykunata ĉhiqninllapa. Chaqa rimaynikita kasuqkunaqami nuqa yupayna, mana chay mana kriyiqkuna yupaynachu. ¹⁵ Piru chaynu nishurqa, manami mañashuyanichu, kay pachapi

mana kriyiqkunamanta chiqanchanaykipaq nirchu. Ashwan mañashuni kuytanaykipaq tukuy mana allin kaqkunamanta. ¹⁶ Chaqa imanutaq nuqamaqa mana, kay pachapi mana kriyiqkunapa kaqinchu kani, chaynullami paykunapis. ¹⁷ Chayraykumi paykunataqa chiqap kaqlawan shumaqchay. Chaqa rimaynikiqami kusala chiqap. ¹⁸ Paykunatami mana kriyiqkunapa rurinta kaçhayani, imanutaq nuqata qam kaçhamarayki chaynulla. ¹⁹ Nuqami qam munashaykinulla paykunapaq wanushayrayku kusala shumaqpaqna riqsimanki. Chaynullami paykunapis chiqap rimayniki nishannula rurarna, shumaqchakanqallapa.

²⁰ “Manami paykunalapaqchu mañashuni. Ashwanmi paykuna yaçhachikutin kriyianqallapa chay paykunapaqpis mañashuni. ²¹ Chaynullami Taytay mañashunipis tukuy nuqapi kriyiqkunaqa uklana kananllapapaq. Chaqa imanutaq qam nuqawanmaqa ukla kanchik chaynu, nuqanchikwan tantalana kananllapapaq. Chaynu katin, mana kriyiqkuna rikarqami allitana kriyinqallapa, qammi nuqata kaçhamashayki nir. ²² Chaqa imanuçhi kusa pudirniyun kashayrayku alabamananllapapaq nimarayki, chaynu kananpaqmi paykunatapis nisha kani, uklana kananllapapaq. Imanutaq qamwan, nuqamaqa uklana kanchik chaynulla. ²³ Chaynu qam nuqawan karmi kusata yanapamanki. Chaynullami nuqapis paykunataqa yanapashaq, ukninllapa ukninllapa yanapanakur, uklana kawsananllapapaq. Chaynu katinllapami chay mana kriyiqkunaqa kwintata qukanqallapa, qammi nuqataqa kaçhamashayki, chaynulla paykunataqa kusata munanki nuqata yupaylla nir.

²⁴ “Taytay, qammi qumarayki akrashaykikunataqa. Chaymi munani paykunapis chay maypiçhi kayashayp-

iq̄a pullay kananllapata. Chaynu pullay karmi qamrayku kusa pudirniyjun kani nir yāchar alabamanqallapa. Chaqa qammi, pachamapis manaraq kayatinchu munamashaykillana kasha. ²⁵ Imatapis karanlata rikaq Taytay, mana kriyiqkunaqami mana riqsishunllapachu. Piru nuqa-shuyapaqami riqsishuni. Chaynullami tukuy kriyiqkunapis yāchanllapa, qam nuqataqa kāchamashayki nir. ²⁶ Chaymi paykunataqa riqsichisha kani, imanu kanki nirmapis. Chaynullami masta qampaq intrachishaq munanakur kawsananllapapaq imanuçhi nuqata munamanki chaynulla. Chaynu katinllapami nuqaqa paykunapina kashaq maydiyapis”.

18

Jesustami prisuranllapana

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Chaymanta chaynu nirnaqa, Jesusqa riran yāchakuqninkunawan Cedrón raqrapa chimpanman. Chaypi wirta katinmi, chayman Jesusqa yaykuran yāchakuqninkunawanqa. ² Chaynullami chay Judas, Jesusta kuntrankunaman qukunanpaq karan chaypis, riqsiq chay wirtataqa. Chaqa Jesusqami achka kuti chaymanqa yāchakuqninkunawan risha kayaq. ³ Chaynu chay lugarta riqsiq karmi, Judasqa achka suldadukunawan, Dyusta adurananllapa wasita wakin kuytaqkunawan ima, çharanllapa. Paykunataqami kurakunapa mantaqninkuna, fariseukuna ima kāchamutin, çhamuranllapa lamparakunawan, anturchakunawan, chaynulla ispadakunawan ima alli kamakasha. ⁴ Piru Jesusqami tukuy ima pasayan nir yāchashanrayku, lluqshir rir kaynu nir tapuran:

—¿Mayqantataq maskayankillapa? nir.

⁵⁻⁶ Paykunaqa niran:

—Nazaretmanta Jesusta nir.

Jesusqa niran:

—Nuqami kani.

Chaynu Jesús “Nuqami kani” nitinga, ikiman tukushaq nir tukuy nin pachaman rataranllapa. Judaspismi chaypi pullanllapa karan. ⁷ Chaymantaqa qashan Jesusqa tapuran kaynu nir:

—¿Mayqantataq maskayankillapa? nir.

Paykunaqa qashan niran:

—Nazaretmanta Jesusta nir.

⁸ Chaynu nitinllapaqa, qashan Jesusqa niran:

—Nuqami kani nir willashushallapana kani. Nuqata maskamayarllapaqa, yaçhakuqniykunataqa dijayllapa ringa.

⁹ Chaynuqami Jesusqa niran “Taytay chay qumashaykikunaqami, mana uklamapis nuqamantaqa chiqanchakashachu” nishan kumplikananpaq. ¹⁰ Chaymantaqa Jesuspa yaçhakuqnin Simón Pedruqa, uk ispadata lluqshichimur, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa allilaw rinrinta *jsaq!* pitiran. Chay sirbikuqqami Malco shutiq. ¹¹ Chayta Pedro ruratin rikarmi, Jesusqa niran:

—Ispadaykita çhuray tananman. Chaqa ¿manachu chay ayaq yaku yupay qischakanaypaq Taytay nishantaqa puytiyashaq rurayta? nir.

Jesustami Anasman aparanllapa

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Chaymantaqa chay suldadukuna, mantaqninwan, chaynulla Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkuna ima Jesustaqa aypar wataranllapana. ¹³ Chaymi puntataqa aparanllapa Caifaspa swigrun Anaspa wasinman. Chay añupiqami Caifasqa kurakunapa punta mantaqnin karan.

¹⁴ Kay Caifasmi Israelmanta runakunataqa kaynu nisha

kayaq: “Uk runalami wanunanpaq allin kanqa tukuypaq” nir.

Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedrumi, uk yaĉhakuq masinwan Jesuspa ikinta riyaranllapa. Pedrupa yaĉhakuq masinqami, kurakunapa mantakuqninpaqa riqsinan karan. Chaymi Jesuswan pulla yaykuran chay wasipa pampankaman. ¹⁶ Nataq Pedro-shuypaqa waqta punkulapi kidaran. Chaymi Jesuspa yaĉhakuqnin kurakunapa mantaqninpa riqsinan kaqqa, punkupi warmi kuytaquqtaqa willar Pedrutapis ruriman yaykuchiran. ¹⁷ Chaymantaqa chay punkupi kuytaquq warmiqa, Pedrutaqa kaynu nir tapuran:

—¿Manachu qampis wak runapa uk yaĉhakuqnin kanki? nir.

Pedruqa niran:

—Manami nir.

¹⁸ Piru kusata qasayatinmi, chay sirbikuqkuna, Dyusta adurananllapa wasita kuytaquqkunaqa ninata kachkasha quñukur shayaranllapa. Pedrupismi paykunawan pulla chaypi quñukur shayaran.

Anasmi Jesusta tapuran

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Kurakunapa mantaqninqa qallariranna Jesusta tapuq yaĉhakuqninkunapaq, imakunata yaĉhachikushanpaq ima. ²⁰ Taputinqa, Jesusqa niran:

—Nuqaqa tukuypa naypanpi rimasha kani. Maydiyapismi tantakananllapa wasikunapi, chaynulla Dyusta adurananllapa wasipi, chay maypiĉhi Israelmanta tukuy runakuna tantakanllapa chaykunapi yaĉhachikusha kani. Chaynuqami mana imatapis pakapllaqa yaĉhachikushachu kani. ²¹ Chaynu katinga, ¿imapaqtaq tapumayanki? Tapuy uyakumasha

chaykunata. Paykunami yaçhanllapa nuqa rimashaykunataqa nir.

²² Chaynu Jesús nitinmi, Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkunamanta ukqa qaqllanpi maqaran Jesustaqa, kaynu nir:

—¿Kurakunapa mantaqnintachu waknu willanki? nir.

²³ Chaymi Jesusqa niran:

—Mana allinta rimasha katiyqa willamay-ari imatami mana allinta rimasha kani nirmapis. Piru allinta rimasha katiyqa ¿imapaqtaq maqamanki? nir.

²⁴ Chaymantami Anasqa Jesustaqa watacashallata kaçharan, kurakunapa punta mantaqnin Caifasmanna.

Pedrumi qashan Jesustaqa mana riqsinichu niran

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Chaykamanqa, Pedruqa ninapa yatalanpi shasha quñukuyaran. Chaymi tapuranllapa:

—¿Manachu chiqapta wak runapa uk yaçhakuqnin kanki? nir.

Pedruqa niran:

—Manami nir.

²⁶ Chaypimi karan kurakunapa mantaqninpa uk sirbikuqninpis. Payqami, Pedro uk sirbikuqpa rinrinta pitisha karan chaypaqa ayllun karan. Chaymi paypis tapuran Pedrutaqa kaynu nir:

—¿Manachu paywan rikashuray wak wirtapi?

²⁷ Chaynu nir taputinmapis, Pedruqa qashan, “Manami riqsinichu” nitinlami galluqa kantaranna.

Jesusmi Pilatupa naypanpi

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Piru limpu achkiyayatinnaqami, Jesustaqa Caifaspa wasinmantaqa, aparanllapa Romamanta mantakuq Pilatupa mantakuna wasinman. Piru Israelmanta karguyjunkunaqa mana yaykuranllapachu chay wasimanqa. Chaqa paykunaqami yarpuqllapa: Chayman yaykurqashi mantakuykuna nishannulla manana Dyuspaqqa shumaqnachu kayanqallapa nir. Chaynulla mananashi Pascua mikunamatapis mikuyta puytiyanqallapanachu nir. ²⁹ Chaynu Jesusta chachitinllapanaqa, Pilatuqa waqtaman lluqshimur niran:

—¿Imamantataq kay runataqa uchachayankillapa? nir.

³⁰ Paykunaqa niranllapa:

—Kay runa allin katinga, qammanqa mana apamunayllapatachu nir.

³¹ Pilatuqa niran:

—Chaynu katinga, apar liynikillapa nishannulla kay runataqa rikar yaçhayllapa nir.

Chaynu nitinmi, Israelmanta karguyjunkunaqa niran:

—Nuqakunaqami mana dirichuyjunchu kanillapa mayqantapis wanuchinayllapapaqqa nir.

³² Chaynumiri kumplikaran, Jesús imanumi wanushaq nir payllapaq rimashanqa. ³³ Chaymantami Pilatuqa qashan mantakunan wasinman yaykur, Jesustaqa qayar kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

³⁴ Jesusqa niran:

—¿Qampa yarpuynikillamantachu tapumanki, manaqachu ukkuna willashusha katin? nir.

³⁵ Jesús chaynu nitinqa, Pilatuqa niran:

—¿Nuqachu Israelmanta runa kani? Chaqa qampa nasyunnikimanta runakuna, chaynulla kurakunapa mantaqninkunami qamtaqa nuqamanqa apamushushallapa. Ma willamay, ¿imatataq rurashayki? nir.

³⁶ Jesusqa niran:

—Nuqapa mantakunayqami mana kay pachamantachu. Chaqa chaynu katingami, nuqapa kaqniykuna maqanakunmanllapa ama Israelmanta karguyjunku-naman qukumananllapapaq. Piru mantakuyniyqami mana kaymantachu nir.

³⁷ Chaymantaqa Pilatuqa tapuran:

—Chaynu karqa, ¿chiqaptachu qamqa uk mantakuq kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami nimanki, mantakuq kani nirqa. Nuqami kay pachaman shamur nasiray tukuy runakunata willanaypaq chay chiqap kaqpaq. Chaymi chiqap kaqpaq rimatiy intrakaqkunaqa, uyamanllapa nir.

³⁸ Chaynu nitinga, Pilatuqa niran:

—¿Imataq chay chiqap kaqqa? nir.

Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Chaynu Jesusta tapurnaqa, Pilatuqa qashan lluqshimuran, chay Israelmanta karguyjunkunata kaynu nir willaq:

—Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu. ³⁹ Piru qamkunapa kustumrikillapami kan, kada Pascua fyistapi qamkuna nishaykillapanulla uk prisuta kaçhanaypaq. Chaynu katinmi, ¿munankillapachu kay Israel runakunapa mantaqninta kaçhanaypaq? nir.

⁴⁰ Chaynu Pilato nitinga, tukuyninllapa qashan kaynu niranllapa:

—¡Ama chaytaqa kaçharchu, ashwan Barrabasta kaçhay! nir.

Kay Barrabasqami kusala suwakuq runa karan.

19

¹ Chaymantaqami, Pilatuqa kaçhakuran, Jesusta kusata llibachinanllapapaq. ² Chaymi suldadukunaqa kashamanta rurakasha kurunata Jesustaqa umachiranllapa. Chaynulla uk chupika murada raçhpata yakachiranllapa. ³ Chaymantami kushipananllaparayku tukuynin qimikar kaynu niranllapa:

—¡Biba Israel pwiblupa gubyirnun! nir.

Chaynu nir imaqami, qaqlitanpi maqaqllapa.

⁴ Chaynami, Pilatuqa qashanpis mantakunanmanta yarqamur niran:

—Rikayllapa. Nuqaqami paytaqa yarqachimusha kani rikar kwintata qukanaykillapapaq, nuqapaqqa kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu nir.

⁵ Chaymantaqami Jesusqa yarqamuran, kashamanta rurakasha kurunata umakusha, chupika murada raçhpata yakakusha ima. Chaymi Pilatuqa niran:

—¡Kaypimi kay runaqa! nir.

⁶ Chaynu nitinqa, kurakunapa mantaqninkuna, Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkunaqa niranllapa:

—¡Kruspi klabay! ¡Kruspi klabay! nir.

Piru Pilatuqa paykunataqa niran:

—Chaqa, qamkuna apar kruspiqa klabayllapamapis. Nuqapaq-shuypaqa, kay runaqa mana ima uchayjunlamapischu nir.

⁷ Chaynu Pilato nitinqa, Israelmanta karguyjunkunaqa niranllapa:

—Nuqakunapaqami uk liyniyllapa kan. Chaymi, chay liyniyllapa nishannuqa, kay runaqa allin wanunanpaq. Chaqa payqa ‘Dyuspa Wamran kani’ nisha.

⁸ Chaynu nitinllapaqa llallin Pilatuqa kusata manchakuran. ⁹ Chaymi qashan mantakunanman yaykur, tapuran Jesustaqa kaynu nir:

—¿Maymantataq qamqa kanki? nir.

Piru Jesusqami, mana imatapis willaranchu. ¹⁰ Chaymi Pilatuqa qashan niran:

—¿Manachu imatapis willamayanki? ¿Manachu yaçhanki, nuqa washashuyta puytini? nir. Manaqapis ¿mantakutiy kruspi klabashuyta puytinllapa nirqa?

¹¹ Jesusqa niran:

—Tayta Dyus, mana munasha katingqa, manami imatapis ruramayta puytinkimanchu. Piru mayqançi nuqata qamman qukumasha chaymi mas uchayjunqa qamman-taqa.

¹² Chaynu Jesús nitinmi, Pilatuqa chay kutilla kaçhayta yarpuran imanullapis. Piru chay Israelmanta karguyjunkunaqa kusata lanyaranllapa, kaynu nir:

—¡Chay runata kaçharqa, Romapa punta mantaqnin Cesarpaqa mana amigunchu kanki! ¡Mayqanpis mantakuq paylla tikrakarqa, mantakuq Cesarpaqa kuntran! nir.

¹³ Chaynu nitinllapa Pilato uyaparqa, Jesustaqa tukuyta naypanman llushichimur, payqa mantakunanpina taran. Chay mantakunan lugarqami shutiq “Rumi Llutakasha Pampa”. Nataq hebreo rimaypi-shuyapaqa “*Gabata*” nir. ¹⁴ Chaypimi uk diyalana Pascua fyistapaq faltayatin, alas dusi yupayna karan. Chaymi Pilatuqa niran:

—¡Kaypimi mantakuqnikillapaqa! nir.

¹⁵ Piru paykunaqami ashwan kusata laqyaranllapa kaynu nir:

—¡Wanunqa! ¡Wanunqa! ¡Kruspi klabay! nir ima.

Chaynu nitinllapa, Pilatuqa tapuran paykunataqa kaynu nir:

—¿Mantakuqnikillapatachu nuqaqa kruspi klabayashaq?

Chaynu nitinqami, chay kurakunapa mantaqninkunaqa niranllapa:

—¡Nuqakunapaqa, Cesarla mantakuqniyllapaqa! ¡Manami chiqan mantakuqniyjunchu kanillapa! nir.

¹⁶ Chaynu nitinllapami, Pilatuqa Jesustaqa paykunatana quran. Chaymi Jesustaqa aparanllapana kruspi klabaq.

Jesustami kruspi klabaranllapana

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesusqa kayashanmantaqa krusninta rikrakur riran, Calavera shutiq lugarmanqa. (Hebreo rimaypiqa chay lugartaqa ninllapa Gólgota nir.) ¹⁸ Chay lugarpimi Jesustaqa klabaranllapa ishkay runawan pullata krusllapi, ukninta Jesuspa allilaw qichqanpi, ukninta ichuqlaw qichqanpi. ¹⁹ Kruspi klabatinllapanaqa Pilatuqa kaçhakaran, uk litriru kaynu niqta çhurananllapapaq: “NAZARETMANTA JESÚS, ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir. ²⁰ Chaymi chay litrirutaqa Israelmanta achka runakuna liyiranllapa. Chaqa Jerusalén pwiblupaqa shipchanlapi karan. Chay litriruqami iskribikasha karan hebreo rimaypi, latin rimaypi, griego rimaypi ima. ²¹ Chaymi Israelmanta kurakunapa mantaqninkunaqa niranllapa Pilatutaqa.

—Ama iskribiychu ‘Israel runakunapa mantaqnin’ niqtaqa. Ashwan iskribiy kaynuta: ‘Israel runakunapa mantaqnin tukuq’ niqta.

²² Piru Pilatuqa niran:

—¡Chaynu iskribirqami, iskribishana kani! nir.

²³ Chaymanta suldadukuna Jesusta kruspi klabarllapanaqa raçhpantaqa kwatru partipaq pitir, uk parti kada

unu aypakuranllapa. Piru chay atun raçhpa qatakunantaqa mana siranayjun katinmi, mana imanupis partinakuyta puytiranllapachu. Chaqa uk kwirpuyjunlami karan. ²⁴ Chaynu katinmi suldadukunaqa, kaynu niranllapa:

—Ama llikirchu surtyakushunllapa, mabir mayqan-ninchikllapashi aypashunllapa nir.

Chaynu ruratinllapami Dyus nitin iskribikashanqa kumplikaran. Chaqa niqmi: “Raçhpaytami paykunalla ayparanllapa. Nataq qatakuna raçhpayta-shuypaqa surtyakur ayparanllapa” nir. Chaymi chaynulla suldadukunaqa ruraranllapa.

²⁵ Jesús klabakashanpa yatanpiqa karanllapa Jesuspa maman María, Jesuspa mamanpa irmanan, Cleofaspa warmin María, chaynulla María Magdalena ima. ²⁶ Chaymanta Jesús mamanta rikar, chay kusa munashan yaçhakuqnin mamanpa pullan shaqta rikarqa, mamantaqa niran:

—Mamitay, chaypimi wamraykiqa nir.

²⁷ Chaynu mamanta nirqa, yaçhakuqnintapis niran:

—Chaypimi mamayki nir.

Jesús chaynu nishanmanta-pachami, chay yaçhakuqninqa Jesuspa mamantaqa payna rikaran, kuytaran imamapis.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Chaymantami, Jesusqa tukuy imapis kumplikashana nir yaçhashanrayku kaynu niran:

—Yakunayani nir.

Chaynuqami niran, Dyus nitin iskribikashapi nishan kumplikananpaq.

²⁹ Chaynu nitinmi, puqyala raçhpitata isupu qirupi watar, puchqu binu uk jarrupi tayatin nuyuchir, Jesuspa

shiminmanqa qimiranllapa. ³⁰ Chaymi Jesusqa puchqu binuta kamarnaqa niran:

—Tukuymi kumplikashana nir.

Chaynu nirqa, pukêchirar wanuranna.

Jesuspa kustillantami uêhkuranllapa

³¹ Samana diyapi Pascua fyista qallarinanpaq katinqami, chay Israelmanta karguyjunkunaqa mana munaranllapachu, chay kruspi klabaraqkunapa kwirpun krusllapi kanantaqa. Chaqa Pascua fyistaqami kusala shumaq fyista karan. Chayrayku Pilatuta rugaranllapa kaêhakutin rir chay kruspi klabaraqkunapa êhankanta pakitinllapa dasna wanutin, kwirpunta ashuchinanllapapaq nir. ³² Chaymi kaêhakutinllapa, suldadukunaqa rir, Jesuspa qichqanpi uk klabaraqpa êhankantaqa pakiran. Chaynulla chay uk qichqanpi kaqpatapis.

³³ Piru Jesuspa êhankanta pakinanpaq qimikayatinllapashuypaqa, wanushana karan. Chaymi êhankantaqa manana pakiranllapanachu.

³⁴ Piru ashwan chay suldadukunapa ukninga rir atun puntayjun jyirruwan Jesuspa kustillanta uêhkuran. Chaymi chay kutilla, yawarwan yaku Jesuspa kwirpunmantaqa yarqamuran. ³⁵ Kaytaqami uk rikasha chay parlakun. Chaymi chiqapta riman. Chaynulla yaêhanpis chiqapta rimayan nir. Chaynu rimatinmi, qamkunapis kriyinaykilapapaq. ³⁶ Chaqa tukuy kaykunaqami chaynuqa pasaran Dyus nitin iskribikashankuna kumplikananpaq. Chaqa niqmi: “Manami uk tullunlamatapis pakinqallapachu” nir. ³⁷ Chaynullami uk iskribikashakunapipis niq: “Rikakunqallapami uêhkushanllapamatapis” nir.

Jesustami pamparanllapana

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Chaymantaqami Arimateamanta Josiqa, Pilatuta rugaran Jesuspa kwirpunta qutin apar pampananpaq. Josiqami, Jesuspa yaçhakuqninna karan. Piru chay Israelmanta karguyjunkunata manchashanraykumi, upal-lala puriq, mana imatapis rimarchu. Chaymi Pilato apar pampay nitinga, Josiqa rir, Jesuspa kwirpuntaqa aparanna pampaq. ³⁹ Chaynullami Nicodemupis çhamuran, trinta kiluta yupay kusa mishki mutkiypaqla rimidyitukuna mirrawan, aluwita apar. Paymi unaylla uk tuta risha kayaq Jesuswan parlaq. ⁴⁰ Chaynumi, Josiwan Nicodemuqa Jesuspa kwirpuntaqa aypar, raçhpitata chay mishki mutkiypaqla rimidyitukunawan allı salar, pilluranllapa. Chaynuqami ruraranllapa, Israelmanta runakunapay chaynu pampakunanllapapaq kustumrin kashanrayku.

⁴¹ Chay lugar kruspi klabashanllapapiqa kayaq uk wirta. Chaypiqami kayaqna qaqapi uk uçhku wanuqkuna pampakananpaq. Piru chaypiqami manaraq mayqanpis pampakashachu kayaq. ⁴² Chaymi chaylapi pamparanllapa, chay yatanlapi katin. Chaqa Israelmanta runakunapay saman diyamapis qallariyarannari.

20

Jesusmi kawsamuranna

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Chaymantami simanapa punta diyanpiqa María Magdalenaqa amsaq amsaqla riran Jesús pampakashanmanqa. Chaynu rir çharmi, chay uçhkuta kirpaq atun rumiqa uklawpina kaqta rikaran. ² Chaymi kallpar riran, Simón Pedruta, chaynulla Jesuspa chay kusa munashan yaçhakuqninta willaq. Çharqa, kaynu niran:

—¡Amitunchikllapataqa pampakashanmanta urqur apashallapa! ¡Manami yaçhayanillapachu maymanmi apar çhurashallapa nirmapis!

³ Chaynu nitinmi, Pedruqa chay uk yaçhakuq masinwanqa riranllapa Jesús pampakashanmanqa. ⁴ Ishkantinmi kusata kallparanllapa. Piru chay uk yaçhakuqqami kusata kallpar Pedrumantaqa naypaqta çharan. ⁵ Çharqami piratar chapakurqa Jesús pillukashan raçhpalatana rikaran. Piru manami yaykuranchu rurimanqa. ⁶ Chaymanta Simón Pedro çharqa, yaykuran pampakashan uçhkumanqa. Piru paypis, Jesús pillukashan raçhpalatana usuraqta rikaran. ⁷ Chaynullami umanta pillushanllapa raçhpaqa, kwirpunta pillushanllapa raçhpawanqa mana pullachu karan. Ashwanmi umanta pillushanllapa chay raçhpaqa, chiqanla pillukasha usurayaran. ⁸ Chaymantaqa, Jesuspa chay uk yaçhakuqnin naypaqta çhasha karan chaypis, yaykuran. Yaykur tukuy chay pasashanta rikarqa, chaypiraq kriyiran Jesús kawsamushana nirqa. ⁹ Chaqa paykunaqa manaraq intrakashachu karanllapa, Dyus nitin iskribikashakunapi Jesusqa wanur kawsamuyanqa nishanpaqqa. ¹⁰ Chaymantami Jesuspa yaçhakuqninkunaqa tikrakanllapa wasinllapaman.

Jesusmi María Magdalenaman rikariran
(Mr 16.9-11)

¹¹ Nataq María-shuypaqa Jesús pampakashan punkulapi waqar kidaran. Chaynu waqayarqa, piratar chapakuran uçhku rurimanqa. ¹² Chaymi ish kay angelkuna kusa yuraq intiru raçhpajunta rikaran. Paykunaqami Jesús pampakashanpi, uknin çhakinlaw kashanpi, ukninqa uman kashanpi tayaranllapa. ¹³ Chaymantaqa chay angelkunaqa tapuranllapa Mariataqa kaynu nir:

—Mamitay, ¿imapaqtaq waqayanki? nir.

Chaynu taputinllapaqa, payqa niran:

—Amituyta apasha katinllapami waqayani. Manami yaçhayanichu mayman aparami çhurasha kanqallapa nirmapis.

¹⁴ Chaynu nir uklawman chapakuq tikrakayarlamí, Jesusa naypanpi shaqta rikaran Mariaqa. Piru payqa mana yaçhayanichu Jesús kanqa nirmapis. ¹⁵ Chaymantami Jesusqa payta tapuran kaynu nir:

—Mamitay, ¿imapaqtaq waqayanki? ¿Pitataq maskayanki?

Chaynu taputinqa, María Magdalenaqa, wirtata kuytaq kanqa nir yarpur, niran:

—Taytituy qam apasha karqa willamay, ¿maypitaq çhurashayki rir apanaypaq? nir.

¹⁶ Chaynu nitinga, Jesusqa niran:

—¡María! nir

Mariaqa tikrakamur niran hebreo rimaypi:

—¡Raboni! nir. (Rimananchikpiqa niyan “Yaçhachikuq Taytituy”).

¹⁷ Chaynu nitinmi chaymantaqa, Jesusqa niran:

—Ama aypamaychu mamitay. Chaqa manaraqmi rishachu kani Taytaywan pulla kanaypaqqa. Piru rir, tukuy ukniykunata willapamay, riyandinami Taytaywan, Taytaykillapawan, Dyusniywan, Dyusnikillapawan tari-nakuq nir.

¹⁸ Chaymi Mariaqa rir, willaran Jesuspa tukuy yaçhakuqninkunataqa: “Amitunchikllapatami rikasha kani” nir ima. Chaynullami Jesús willashantaqa tukuyta parlakuran manyaqmanta.

*Jesusmi rikariran yaçhakuqninkunaman
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Chay simanapa punta diyanllapi, limpu amsay-atinnaqa Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa uk wasilapi tantakar alli kirpakusha ima tayaranllapa, Israelmanta karguyjunkunata manchashanllaparayku. Chaynu kayatinllapami, Jesusqa illaqmanta yaykur, paykunapa ĉhaypinllapapi shar, kaynu nir saludaran:

—¡Kusa shumaqmi kankillapa! nir.

²⁰ Chaynu nirnaqa, Jesusqa yaĉhakuqninkunata rikachiran makinkunata, kustillanta ima. Chaymi paykunaqa Jesusta rikar riqsirqa, allipta aligriyaranllapa.

²¹ Chaymantaqa qashan Jesusqa paykunataqa niran:

—¡Kusa shumaqmi kankillapa! Chaqa imanuchi Taytay kaĉhamaran chaynullami qamkunatapis kaĉhashunillapa, nuqapaq yaĉhachikutkillapa kriyirna washakananllapapaq nir.

²² Chaynu nirqa, Jesusqa paykunaman pukakur, niran:

—Santu Ispiritu qamkunawan kanqa. ²³ Chaymi mayqantapis uchanmanta pirdunatkilapaqa pirdunakashana kanqallapa. Chaynulla mayqantapis uchanmanta mana pirdunatkilapaqa, mana pirdunakanqachu nir.

Tomasmi Jesús kawsamushata rikaran

²⁴ Jesús kawsamur yaĉhakuqninkunaman rikaritinga, dusi yaĉhakuqninkunamanta Tomás, chay Milli niqllapa chayqa, mana chaypichu karan. ²⁵ Chaymi chaymantaraq Tomastaqa willaranllapa:

—Amitunchikllapatami rikasha kanillapa, nir.

Piru Tomasqa niran:

—Makinkunata klabu chuqrishanta mana rikar, chaynulla chay chuqrikashanman mana diduyta itar, mana makiywan kustillanta kamar imaqa, mana kriyishaqchu nir.

²⁶ Chaymanta uchu diya pasatinnaqa, Jesuspa yaçhakuqninkunaqa qashan tantakaranllapa chay wasillaman. Tomaspismi chaypina karan. Paykunaqami punkuta kirpakusha tayaranllapa. Piru Jesusqami illaqmanta yaykur paykunapa çhaypinllapapi shar kaynu nir saludaran:

—¡Kusa shumaqmi kankillapa! nir.

²⁷ Chaynu nirqa, Tomastaqa niran:

—Diduykita kayman itay, makiykunata rikay, makikita apamur kustillayman itay. Ama mana kriyiq runachu kar, ¡kriyiy! nir.

²⁸ Chaynu nitinmi, Tomasqa kusata aligriyar kaynu niran:

—¡Amituymi kanki; Dyusniymi kanki! nir.

²⁹ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Kanan rikamarqachu kriyimankina? ¡Kusa shumaqmi kanqa manaraq rikamayar, kriyimaqkunaqa! nir.

Imapaqmi kay iskribikashaqa

³⁰ Jesusqami yaçhakuqninkunapa naypanpiqa mas achka milagrukunata ruraran. Piru wakin milagrukunaqami kay librupiqqa mana iskribikashachu.

³¹ Nataq chay iskribikashakuna-shuypaqami, Jesusqa Taytanchik Dyuspa Wamran chaynulla Akrashan Cristun nir, qamkuna kriyinaykillapapaq iskribikasha. Chaynu kriyirnaqami tukuy tyimpupaqna kawsankillapa payrayku.

21

Jesusmi rikariran syiti yaçhakuqninkunaman

¹ Chaymantami, Jesusqa qashan rikariran wakin yaçhakuqninkunaman, Tiberias shutiq quçhapa manyanpi. Kaykunami karan tarinakutinllapaqa:

² Simón Pedruqa chay Milli niqllapa Tomaswan, chay

Caná Galilea pwiblumanta kaq Natanaelwan, Zebedeupa ishikay wamrankunawan, chaynulla ishikay mas yaçhakuq masinkunawan pulla karanllapa. ³ Chaypi pulla kayatinllapaqa, Simón Pedruqa niran:

—Riyani piskadukuq, nir.

Chaymi chay wakinkunapis niranllapa:

—Chaynu katinga nuqakunapis pullayki rishaqllapa nir.

Chaynu ninakur chaymantaqa riranllapanari uk yaku karruman iqar. Piru chay tutaqa mana uklamatapis piskadutaqa ayparanllapachu. ⁴ Limpu achkiyayatin-nami, Jesusqa chay atun quçhapa manyanpi rikariran. Piru yaçhakuqninkunaqa mana yaçhayaranllapachu, Jesús kanqa nirqa. ⁵ Chaynu yarpupakuyatinllapaqa, ashwan Jesusqa niran paykunataqa:

—Wamrituykuna, ¿manachu piskaduta aypashaykillapa mikunallapapaq? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Manami nir.

⁶ Chaynu nitinllapaqa, Jesusqa qashan niran paykunataqa:

—Yaku karruykillapapa allilaw qichqanman atun shikraykillapataqa itakuyllapa. Chaypiqami aypankillapa nir.

Chaynu nitinmi, paykunaqa chaynu ruraranllapa. Piru chaymantaqa manana chay atun shikrataqa lluqshichimuyta puytiranllapachu, kusala unta piskadu kashanrayku. ⁷ Chaymantami Jesuspa chay kusa munashan yaçhakuqninca, Pedrutaqa niran:

—¡Wakqami Amitunchikllapa! nir.

Chaynu niqta uyaparlami Simón Pedruqa raçhpanta yakakuran. Chaqa lirila karan. Raçhpanta yakakur yakuman yaykuran. ⁸ Nataq chay wakinkuna-shuypaqa, syin mitrulana yupay manyaman çhananpaq faltayatin,

yaku karrunpiqa çharanllapana, atun shikrapi piskaduta untalla aysaçhakusha. ⁹ Chaymanta ishkir rirqa yaku manyaman çharqa nina ratakuqta tariranllapa. Chay nina ratakuqpa ananpiqa piskaduwan, tantita kasha karan.

¹⁰ Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:

—Apamuyllapa chayraqla lluqshichimushaykillapa wakin piskadukunata nir.

¹¹ Chaynu Jesús nitinga, Simón Pedruqa iqar chay atun shikrataqa waqta pachakaman chutamuran. 153 piskadu kusa atunlla karan, chay atun shikrapiqa. Piru chaynumapis mana llikikaranchu chay shikraqa.

¹² Chaymantami Jesusqa, paykunataqa niran:

—Shamur mikuyllapa nir.

Chaynu nitinga chay yaçhakuqninkunaqa ukninlamapis mana tapuyaqllapachu, mayqantaq kanki nirlamapis. Chaqa yaçhayaranllapanari Amitunchikllapa nir. ¹³ Chaymantami Jesusqa paylla yaçhakuqninkunaman qimikar tantitakunata, piskadukunata ima aypachiran.

¹⁴ Chay rikarishanwanqami kawsashanmantaqa Jesusqa kimsa kutipaqla rikarisha karan yaçhakuqninkunamanqa.

Jesusmi parlaran Simón Pedruwan

¹⁵ Mikur tukchitinllapanaqa, Jesusqa niran Simón Pedrutaqa:

—Jonaspa wamran * Simón. ¿Qamqachu chiqapta kaykunamantaqa masta munamanki?

Pedruqa niran:

—Arí Taytituy. Qamqami yaçhayanki nuqaqami munashuni nir.

Chaymi Jesusqa niran:

---

* 21:15 Wakin iskribikashakunami “Juanpa wamran” nin.

—Uyshitaykunatami qaranki nir.

¹⁶ Chaynu nirqa, qashan tapuran:

—Jonaspa wamran Simón, ¿chiqaptachu munamanki? nir.

Pedruqa niran:

—Arí Taytituy. Qamqami yaĉhayanki nuqaqami munashuni nir.

Chaymi qashanpis Jesusqa niran:

—Uyshitaykunatami michinki nir.

¹⁷ Chaynu nirqa qashan kimsa kutipaqa kaynu nir tapuran:

—Jonaspa wamran Simón ¿munamankichu? nir.

Chaynu Jesús kimsa kuti tapushanrayku, Pedruqa kusa llakishala niran:

—Taytituy, qamqami yaĉhayanki tukuyta. Qamqami yaĉhayanki nuqaqa munashuni nir.

Jesusqa qashan niran:

—Uyshitaykunatami qaranki nir. ¹⁸ Chiqaptami nishayki: Musu karqami maytapis rinashaykita riq kanki, qamlla mudakur ima. Piru kanan-shuypaqa nishayki: Rukuna katkiqami, ukna mudachishunqa, qamqa rikraykikunata chutarachitki. Chaynu raĉhpaykita yakachishurqa, maytapis apashunqa mana qam rinashaykimanmapis.

¹⁹ Jesús chaynu nirqa, Pedrutaqa intrachinayaran imanumi wanuyanqa nir. Chaynulla intrachinayaranpis chay wanushanrayku, runakunaqa Dyuspi mastana kriyir alabanqallapa nir. Chaynu nirnaqa chaymantaqa niran:

—¡Shamuy nuqawan rishun! nir.

Jesuspa kusa munashan yaĉhakuqnin

²⁰ Chaynu ninakurqa riranllapana. Riyarllapa Pedruqa das ikinman chapakurqa, rikaran Jesuspa kusa

munayashan yaĉhakuqnin ikinllapata riqta. Kay kusa munayashan yaĉhakuqninmi Jesús wanunanpaqna paykunawan mikuyatinga, tapusha karan “¿Mayqanninllapashi kuntrankunamanqa qukuyanqa?” nir. Paymi ikinllapataqa riyaran. ²¹ Ikinllapata riqta rikarqa, Pedruqa Jesustaqa tapuran:

—Taytituy, kayta-shuypaqa, ¿imataq pasayanqaqa? nir.

²² Jesusqa Pedrutaqa niran:

—Nuqa munar, qashan shamunaykaman kawsachitiymapis, ¿ima kwintaykitaq qampaqqa? Qamqa shamuy nuqawan rishun nir.

²³ Chaynu Jesús nisha katinmi, tukuy paypi kriy-iqkunaqa kusata ninakuqllapa: “Chay kusa munashan yaĉhakuqninqa manana wanuyanqanachu” nir. Piru Jesusqa manami, mana chiqapta wanunanpaqchu niran. Chaqa payqa, niran: “Nuqa munarqa, qashan shamunaykaman kawsachitiymapis, ¿ima kwintaykitaq qampaqqa?” nirla.

²⁴ Jesusqami nuqapaq rimaran chaynuqa. Chaynu karmi nuqalla rimani tukuy chaykunapaqqa. Chaynullami tukuy kaypi iskribikashakunatapis nuqalla iskribisha kanimapis. Chaymi nishayqa chiqap.

²⁵ Jesusqami achka milagrukunata ruraran. Tukuy chay rurashankunata manyaqmanta iskribishaqami kay pachamapis tukuy librukunataqa mana aypayanmanchu. Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque (PE:quf:Quechua,
Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 27 Sep 2019

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a